

BAŞLARKEN

Tufanda 33 gün Kandil dağlarında yazıldı...

Tufanda 33 güne şahit olmuştum. Aradan yıllar geçmişti. Yılların acımasızlığı her geçen zaman diliminde hafızamda ayrıntıları kaybettiriyordu. Bunu hissettiğim vakit, tüm cesaretimi toplayarak yazmaya karar verdim. Tufanda 33 günü yazmak cesaret, güç istiyordu. Bense ilk defa böyle bir çalışma yapacaktım. Yazabilir miyim? Bu soru ile uzun bir süre boğuştuğuktan sonra kararımı vermiştim.

Maalesef 33 günü kaydetmiş, ne bir kamera ne de bir teyp vardı. Kullanabileceğim tek bir şey vardı; hafızam.

Tufanda 33 gün elbetteki büyük iddialarla yola çıkılan bir çalışma değil. Dedim ya, ilk defa yazıyorum. Yazarken, yaşananları her yönüyle anlatamamış olabilirim. Bu sadece bir başlangıç; 9 Ekim'de başlayan, 15 Şubat'la önemli bir dönüm noktasına gelen ve hala devam eden tufanın bir başlangıcı. Bundan sonra da bu tufanın devamının geleceğine inanıyorum. Önderlik o günlerde "Yazın" diyordu. Geçte olsa bu sözlere bağlılığımı yazarak göstermeye çalıştım.

Ayrıca 'Tufanda 33 Gün' vicdani muhasebenin bir gereği, kendim ile hesaplaşmamın bir ürünü. O yüzden 15 Şubat'la bitirmeyi hedefledim.

Kitabın yazımında;

Yazdığı önsöz ve fikirleriyle katkı sunan Dozdar'a, eleştirileriyle, önerileriyle, fikirleriyle her zaman yanımda olan Serhildan'a, Bedran'a, tabur içerisinde yazmamda sundukları imkan ve yardımlarından dolayı Şehit Cilo tabur yönetimine, yine Şehit Rojhat cephesinde ve dışındaki birçok arkadaşa, ilgileri ve teşviklerinden dolayı teşekkür ederim.

15 Şubat 2002

Tayhan Umut

"Yalnız adam,
yaşadığı çağın dışında
tüm çağlarla iç içe..."

ODİNSOVA

Belli ki bu yıl kışı erkenden yaşayacaktım. Mevsimleri başka bir ülkede ilk defa yaşıyordum. Henüz ekim ayında olmamıza rağmen kışın dondurucu soğukları çoktan gelmişti. Bu ülkenin mevsimlerine bir türlü alışmamıştım. Ne yazı yaz, ne de baharı bahardı. Newroz vakti gelmişim bu köye. Geldiğim diyarda baharın ılık yeşil kokusunu içine çekerken, burada iki metrenin üzerinde kar vardı. Baharı, yazı yaşamamışken kış gelip çatmıştı. Anadolu'nun mevsimlerine alıştım. Büyüdüğüm memleketlerde her mevsimin bir tadı vardı. Bu ülkede tat alamıyordum. Çünkü yabancıydım. Soğuk havada, baharı titreyerek yaşamak zor geliyordu. Baharda yeşilin yedi rengini 'bahar' tadında yaşamaya aşinaydım. Yaz aylarının sıcaklığını yüreğimde hissedememiştim. Hissedilecek bir sıcaklıkta geçmiyordu yaz ayı. Çocukluğumda sonbaharda kuruyan sarı ağaç yaprakları üzerinde yürürken, ayak tabanlarımın altında yükselen çıtırtı seslerini özenle dinlerdim. Ağaç dallarında kuruyan sarı yaprakların rüzgarın etkisiyle havada uçuşmalarını, yüzlercesinin ahenkli dansını izler, hayallere dalarım. Bazen de bahçemizin tahta çitlerinde oturur, yol boyunca uzanan ağaçların altındaki sonbaharın sarı rengini izlerdim. Bu ayrı bir hüzün verirdi... Bu ülkede ne sonbaharın sarı rengi, ne de sert yaprakları olan ağaçlar vardı. Tek bir ağaç vardı bu ülkede o ağacın yaprakları da hiçbir mevsimde sararmıyordu. Her zaman yeşildi...

Bu yıl, coğrafyanın ve mevsimlerin insan psikolojisine etkisini yaşayarak öğrenmiştim. Akdeniz insanlarına neden sıcakkanlı dediklerine ya da Sibiry'a'daki insanların neden buz gibi soğuk olduklarına şimdi daha iyi anlam verebiliyordum. Elbetteki şairler de denizi olan ılıman coğrafyalardan çıkacaktı...

Bu ülkenin coğrafyası da insanların ruhuna işlemişti. Yılın büyük bir kısmı kışın soğukluğunda geçiyordu. Bahar aylarında da, yaz aylarında da kış karakteri vardı. Hele bazı yerleri vardı ki bu ülkenin, yılın herhangi bir gününde bile güneşin sıcaklığını yaşayamıyordu; tek mevsim yaşıyordu, o da kış... Belki de bu yüzden bu ülkenin insanları buz gibi soğuktu. Hiçbir duyguyu yaşamıyorsa yüz hatları donuktu.

Kaldığımız köyü Sovyet döneminde gençler yaz aylarında izci kampı olarak kullanıyormuş. Uzun yıllardır da kullanılmıyormuş. Ta ki bizim arkadaşlar satın alıncaya kadar. Çok uzun yapılı çam ormanlarının arasında gizlenmiş bir köy. Orman o kadar sık ki çok yaklaşımadan köyü fark edemiyorsun. Aslında köy değil, bizim arkadaşlar öyle bir isim takmış. Asıl adı "Salnecni Lager" dir. "Parlayan güneş kampı" anlamına geliyor. Bu nedenle arkadaşların "Güneş kampı" dedikleri de oluyor. Dilimizde bir kez köy olmuştu. Köy ismini duyup da köye gelenler şaşırıyorlardı. Karşılarında bahçesi, bostanı, tavukları, inekleri olan bir köy umarlarken böyle bir yerle karşılaşmaları onları şaşkınlığa uğratıyordu. Ormanların arasında köye ulaştığında, demir parmaklı kapıdan içeriye giriyorsun ve karşına üç katlı iki bina çıkıyor. Bu binaların katları tek odalı. Her katta karşılıklı birer oda bulunuyor. Ormanların arasındaki asfalt yol, MED TV stüdyosuna kadar uzanıyor. Stüdyonun tam karşısında büyükçe bir yemekhane. Bu yemekhane yüzlerce genç izcinin beraber yemek yiyebileceği biçimde planlanmış, yemekhanenin içinde büyük yemek salonunun dışında, arka tarafında yemeklerin hazırlandığı, yüzlerce kişiye bir anda yemek hazırlanabilecek büyüklükte kazanlar, tavalar, buzdolapları, ekmek yapabilmek için hamur makinesi, fırını da vardı. Fakat uzun yıllardır kullanılmadığından, köyün birçok aleti gibi bu aletler de yarı çalışır durumdaydılar. Yemekhanenin en arka taraflarında ise kiler vardı. Stüdyonun yan tarafında birkaç odalı kültür-sanat çalışmaları için yapılmış bir bina vardı. Stüdyo da, kültür-sanat amaçlı yapılan bina da çalışacak insan yokluğundan fazla işlevli değildi. En fazla çalışan, yararlı olan köyün küçük çocuklarıydı. Bunlar partinin çocuklarıydı. Kimisinin tüm ailesi partiye katılmış, kimisinin ise şehit düşmüştü. Burada sanatın çeşitli dallarında eğitim görüyorlardı. Kimisi piyano, kimisi gitar, kimisi viyolonsel, saz, kimileri de folklor ve bale eğitimi görüyordu. Stüdyoda birçok teknik imkana rağmen, birkaç kişinin

dışında çalışabilecek insan yoktu. Yemekhanenin yan tarafında ise iki katlı bir bina vardı. Bu binanın odaları da, koğuş biçiminde büyüktü. Onlarca insan bu binada kalabiliirdi. Bu binanın yanından, yine çam ormanlarının arasından toprak bir yol uzanıyor, Volga nehrinin kenarında sona eriyordu. Bu nehrin kenarında, nehir boyunca birçok tahta kulübe vardı. Her kulübenin birkaç odası vardı. İçlerinden bir tanesi vardı ki en güzeli oydu. Birkaç metre yaklaşana kadar görülemeyen, ormanların arasına gizlenmiş, Volga nehrine karşıdan bakan, içeriden tahta merdivenlerle çatı katına çıkılan, sarı renkli evdi. Bu evlere gölge düşüren bir şey vardı. Köyün tüm binaları gibi Volga nehrinin kenarındaki bu evler de, yıllardır kullanılmadığından çok yıpranmıştı. Bu nedenle kullanılacak durumda olanlar çok azdı. Ormanın içerilerine gizlenmiş çatı katlı sarı ev de kullanılmıyordu. Nehir boyunca masalı banklar vardı. Bu banklar okumak, sohbet etmek için birebirdi. Köyün ortasından geçen Volga nehri, Yrslavya'da ana nehrine ulaşıyordu. Volga nehri köyün içerisinden bir yılan gibi kıvrılıyor, çam ormanlarının arasında kayboluyordu. Çam ormanları öylesine sıkı ki, içerisinde yüz metre ilerlesen kaybolmak isten bile değildi. Bu tuhaf, alışık olmadığın ülkenin coğrafyasında duygularımı biraz teselli eden bu ormanlardı. Ömrümde en fazla zorlandığım bir süreçti. Yeni bir ülkedeydim, hayalimdeki örgütü bulamıyordum. Tanık olduğum anlayışlar, ilişkiler ağı ve bunlar karşısındaki çözümsüzlük, yeniyi geliştiremem, elimi kolumu bağlayan bir durum yaratıyordu. Yaşadığım hayal kırıklıklarının toplamı bazen nefes alamaz duruma getiriyordu beni. İşte o zaman imdadıma bu ormanlar yetişiyordu. Can sıkıntısını gidermek için, yeşilde, çam ormanlarının içerisinde yürümek, düşlere dalmak kabanar duygularımı dizginliyordu. Çam kokusunu ciğerlerime çekip öylece yürüyordum. Kaybolmayı göze alarak ormanda kayboluyordum. Ne zaman ormanların içerisinde kayboldum Nazım'ın mısraları gelirdi aklıma:

Yaşamak bir ağaç gibi
tek ve hür
ve bir orman gibi
kardeşcesine...

Bir de köyün ortasından geçen Volga nehrinin, göz ufkunda kıvrılarak kayboluşunu izlemek ruhumu yumuşatıyordu. Eksik olan mevsimlerin dengesizliği. Mevsimleri dengeli olsaydı, her şeye rağmen güzel bir coğrafya sayılabilirdi. Pazar sabahıydı. Hava soğuk. Sıkıca giyinip tahta kulübeden dışarıya çıkmıştım. Çoğu zaman yaptığım gibi Volga nehrinin kıyısına oturmaya karar vermiştim. Nehri seyre dalcak, sessiz akışını sessizce dinleyecek, kıvrımlarında kaybolacaktım. Seyahate çıkmıştım bile... Munzur vadisindeydim. Munzur suyu hırçınca çağlayarak, ulaşmak istercesine yarına akıyordu. Munzur'un çağlayanları geçit vermiyordu. Biraz ileride Munzur suyunun üzerinde havada asılı tahta yollarla örülmüş demir korkuluklu, patika genişliğindeki asma köprüünün üzerinde silahlı, kefiyeli insanlar hızla karşıya geçiyor, mazi ormanlarının içinde kayboluyorlardı... Bir ceylan tek başına, heybetli, başı dumanlı Munzur'dan inmiş süt içiyordu... Hayır! Hayır... Gözeler burası. Yamaçlarında birçok yerde sanki süt fişkırtıyordu. Biraz aktıktan sonra duruluyor, suya dönüşüyordu. Gözlerini kaldırmış, bir çift ceylan gözü içime işliyordu. Ansızın ceylan bir şeyden korkmuşçasına kaçmaya başlamıştı. Gözleri iri, masmaviydi... Köyün yukarısından, ormanın arasından geçen, küçük patika yoldan gelen Gulan'a gözüm takılıyor. Elinde telefon koşturuyordu aceleyle. Beni görünce olduğum yere yönelmişti. Az sonra yanımdaydı. Yorulmuş bir ses tonuyla; - Sıdar arkadaş, Tayhan arkadaş sizi Moskova'dan arıyor. Acilen görüşmesi gerekiyormuş. Merakla telefonu alarak konuşmaya başlamıştım. Karşımdaki Tayhan'dı. Her zamanki gibi sesi yoldaş sıcaklığındaydı.

- Merhaba Sıdar arkadaş. Söyleyeceklerimi iyi dinle. Fazla vaktim yok. Hemen bu akşam Moskova'ya doğru yola koyul. Sabah seni evde bekliyoruz. Yanına yedek elbiseleri de almayı unutma. Şaşırmıştım. Belki uzun süreli ya da temelli bir çağrılmaydı. Merakla; "hayırdır ne oldu" demeye kalmadan, "Gel buraya, burada konuşuruz. Şimdi git hazırlığını yap. Sonra atla arabaya ve gel," sözleri ahizeden yankılandı. "Tamam" diyerek telefonu kapattım. Belli ki, Gulan da anlam verememişti. Meraklı, soran gözlerle bakıyordu. Birşey söylemesine fırsat vermedim; "Birşey sorma ben de bilmiyorum, gidip öğreneceğim" dedim. Bu sözlerden sonra Gulan, ormana doğru ilerlerken ben de hazırlıklarımı yapmak için ayağa kalktım. Kısa bir sürede hazırlıklarımı tamamladıktan sonra otobüs garına yöneldim. Köyün bir saat yakınındaki Yrslavya otobüs garındaydım. Küçük bir otobüs gariydi. Ne Ankara'nın ne de İstanbul'un garına benziyordu. Zaten Yrslavya küçük bir şehirdi. Moskova'ya ilk otobüs gece 12'deydi. Hareket vakti gelene kadar bir yerlerde oyalanmalıydım. Gözüm ilk çarpan en yakın kafeye girdim. Birkaç masası olan küçük bir kafeydi. Cam kenarındaki masaya oturmıştım. Meraklı, donuk bakan garsona bir nescafe söyledim. Bu şehrin havası kadar insanları da soğuktu. Nescafeyi getiren adamın suratı ise buz tutmuştu. Nescafenin sıcaklığı içime işleyen soğuğu biraz olsun kırmıştı. Nescafenin yükselen buharına cevapsız sorularım karışıyor. İçimdeki temel soru "Neden?" Tüm ihtimalleri gözden geçirmeme rağmen neden çağrıldığıma ilişkin kendimi ikna edebileceğim bir cevap bulamıyordum.

Kafede kimse yok. Yalnızım. Akşamın karanlığında cam kenarından karanlığın içinde kimisi zor, kimisi net seçilebilen ışık kümelerini izliyorum. Konuşacak sıcak bir dostun ihtiyacını duyumsuyorum. Keşke Tayhan burada olsaydı. Neyse ki sabah onun yanında olacaktım. Saatler gece yarısına yaklaşıyordu. Hareket zamanı gelmişti. Nescafedeki son bir yudum aldıktan sonra, Moskova'ya gidecek otobüse binmek üzere kafenin kapısını aralamıştım. Saat tam gece yarısı olmuştu. Sokaklar tenhalaşmıştı. Yollar, gündüzün kalabalığını gecenin sessizliğine bırakmıştı. Saatler gece yarısını az geçte otobüs Moskova'ya doğru yol almaya başlamıştı. Her zaman cam kenarları yolculuk esnasında çekici gelirdi. Şansına koltuk numaram arka taraflara doğru cam kenarındaydı. Yolculuklar bende hüzün yaratıyordu. Otobüs yol aldıkça, bir sızı geride bıraktığım anılara karışıyor, gelecekte bekleyen belirsizliklerle dolu sorularla birlikte. Otobüs yol kenarlarındaki kimisi renkli tahtalardan yapılmış kimisi kendi renginde kulübelerin arasında yol alıyordu. Bu ülkenin ender sevdiğim yerlerinden biri de bu kulübelerdi. Tahta çitle örülmüş bu bahçeli küçük kulübe evleri ne zaman görsem, roman sayfalarında... Ormanda küçük kulübesinde yaşayan tek dostu doğa olan, doğanın her tonuyla bütünleşen, bilinçlice yalnızlığı seçen insan aklıma geliyordu... Her geçtiğimiz kulübenin yanında doyusya inceleyemeden hızla geçip gidiyorduk. 270 km sonucunda ancak beynimde doluşan, cevabı olmayan, "Neden, ne için?" sorularına cevap alacaktım. Şafağın kızılığıyla birlikte tan vakti Moskova'da olacaktım. Vakit sanki ağır işliyordu. Benim dışımda arkamdaki koltukta oturan üç-dört yaşlarındaki kumral, ela gözlü, tatlı çocuğun dışında herkes uyuyordu. Vakit geçirmek için, gözlerimle sessizce tatlı çocukla oyun oynamaya başlamıştım. Bir süre sonra o da yorulmuş, uykuya dalmıştı. Bir an sanki yolun hiç bitmeyeceği hissine kapılmıştım. Sorular beynimde tekrar yankılanmıştı. Soruların cevapsızlığının yarattığı sıkıntıyla gözlerimi kapamış, kendimi uyumaya zorluyordum. En zahmetsiz yol buydu. Böylece şafağın kızılığını çok yakınımı getirebilirdim. Otobüsün durmasıyla birlikte ben de uyanmıştım. Etrafı bir göz attıktan sonra Moskova'ya geldiğimizi anlıyorum. İçimden derin bir oh... geçiyor. Biraz dinginim şimdi. Etraf yeni yeni aydınlanıyor. Havada kuru bir soğuk var.

Parkemi giyip atkımı sıkıca boynuma dolayarak otobüsten iniyorum. Tayhan ile buluşacağımız eve doğru adımlarımı hızlandırıyorum. Sokaklar bomboş. Hem ısınmak hem de bir an önce eve ulaşmak için adımlarımı daha da hızlandırıyorum. Gideceğim yere hangi toplu taşıtların gittiğini bilmiyorum. Ayrıca ortalıkta hiçbir araç da görünmüyor. Cebimde kalan son parayla taksi tutmayı düşünüyorum. Bu havada taksi bulmak da zor. Bir süre sonra eski bir taksi buluyorum. Kapısını açıp hemen biniyorum. Arabası gibi kendisi de ihtiyar, beyaz saçlı adama sadece "Videnka" diyorum. Taksiciye Rusça bilmediğimi çıkartmamaya çalışıyorum. İhtiyarın tecrübe dolu süzüşlerinden yabancı olduğumu anladığını anlıyorum. "Eyvah" diyorum içimden. Yabancı olduklarını hissettikleri zaman bir yolunu bularak muhakkak fazla para alıyorlardı. Kabullenenecektim bu durumu. Başka tercihim yoktu. Videnka'ya gelmiştik. Cebimdeki son parayı da taksiciye vermiştim. Hızlı adımlarla apartmanın merdivenlerini tırmanıyordum. Kapı zilini çalmaya başlamıştım bile. Belli ki henüz uyanmamışlardı. An'a göre uzun sayılabilecek bir beklemeden sonra gözlerindeki uykuyu ovuşturarak Tayhan açmıştı. Görür görmez dostça sevgi dolu bakışlarıyla yoldaş tebessümü hemen belirmiştir. Kucaklaşmıştım doyaya. Son ayrılışımızın üzerinden fazla zaman da geçmemişti.

Yine de dost hasreti gideriyorduk. Gülerek;

- Gel içeri gir, üşümüşündür, biz de seni bekliyorduk.

Hemen içeri geçiyoruz. Evdekiler henüz uyanmamış. İçlerinde tanımadığım yüzlerin de olduğunu seçiyorum. Tenha bir odaya geçiyoruz. Cevapsız sorularına şimdi cevap bulabilirim. Hemen ardı ardına soruları soruyorum.

- Ne oldu? Neden çağırdınız?

- Dur acele etme, birazdan konuşuruz. Önce biraz nefes al.

- Yolda bolca hararetili nefes aldım. Konuşalım hemen.

Tayhan uğraştırmak istercesine gülüyordu.

- Peki sence seni neden çağırmış olabiliriz. Sen ne düşünüyorsun.

- Hiçbir fikrim yok. Aklımdan tüm olasılıkları geçirmeme rağmen kendimi ikna edebileceğim bir neden bulamadım.

Tayhan bu kez kahkaha atarak;

- Sıkı dur öyleyse, söylüyorum şimdi...

Meraklı gözlerle ona bakarken o da beni daha fazla meraklandırmak istiyordu. Kısa bir bekleyişten sonra tek cümleyle,

- Akademiye gidiyorsun, dedi.

Şaşkınlıktan, sevinçten ayağa fırlamıştım.

- Ne! Akademiye mi gidiyorum? Şaka yapmıyorsun değil mi?

- Hayır! Hayır! Şimdi kulaklarını aç ve beni iyi dinle. Daha önemli bir haber veriyorum.

Ses tonunu kısarak fısıldarcasına tane tane;

- Akademi... buraya... geldi.

- Ne! Akademi buraya mı geldi? Nasıl geldi? Kim geldi? Ne oluyor?

Bu kelimeler refleks sorularımdı. Hiç düşünmeden bir anda dudaklarımın arasından çıkmıştı. Tayhan konuşmasına devam ediyordu.

- Bu haber kesinlikle burada kalacak. Bu durumdan birkaç kişinin dışında kimsenin haberi yok. Önderlik dün sürpriz bir haberle buraya geldi. Buraya gelişinden son ana kadar kimsenin haberi yoktu. İki arkadaş Önderliği hava alanında karşılamaya gitti. Şimdi Jirinovski'nin evinde kalıyor. Yarın sabah sen, ben ve Fatma, Önderliğin yanına gidiyoruz.

Ne kadar kalacağız, ne olacak, bunu zaman gösterecek. Fakat temel görevimiz Önderliği korumak olacak. Dün yürütme toplantısı yaptık ve Önderliğin yanında kalacak arkadaşları belirledik. Köy yönetimi içerisinde yer alan arkadaşların arasından seni önerdik. Arkadaşlar da uygun buldular. Bu şekilde seni çağırdım.

Tayhan'ın sözleri düşüncelerimden geçen bütün "Neden?" sorularına bir bir cevap veriyordu. Tüm bedenimi büyük bir sıcaklık kaplamıştı. Önderliği görebilmek, yanında kalmak, onun yaşamını paylaşmak hem de burada, bu ülkede, büyük bir şanstı.

Demek Önderlik Moskova'daydı. Tekrar cevapsız sorularım, düşüncelerimden akmaya başlamıştı. Neden Önderlik Moskova'ya gelmişti? Yanında kimler vardı? Çok kalacak mıydı? Devletin resmi davetlisi olarak mı gelmişti? Sorular zihnimi meşgul ediyordu.

Tayhan'ın söylemi doğrudu. Akademi buraya gelmişti. Ne olursa olsun bu şansı sonuna kadar değerlendirmeliydim.

Önderlik eğitimini bu biçimiyle yaşamak olağanüstüydü. Aynı heyecanı Tayhan da yaşıyordu.

Tayhan Bingöl'lü olmasına karşın, yaşamı Ankara'da geçmişti. Uzun yaz gecelerinde Ankara üzerine sohbetlere daldardı. Ben de Ankara'da doğup büyümüştüm. Bir gün Bayındır sokağı, Arnavut kaldırımlarından, bir gün Sakarya'lı devrimcilerin gittiği bodrum katlı çay ocaklarından, başka bir gün bakanlığın resmi binalarından, Hitit heykeline... Ne de olsa yaşamlarımız bu şehirde geçmişti. Tayhan varlıklı bir aileden geliyordu. Ailesi, Ankara'nın seçkin muhiti olan Oran Sitesi'nde yaşıyordu. Ankara Ortadoğu Teknik Üniversitesi Tarih bölümünü okumuştı. Son sınıftayken Zagros'da gerillaya katılmıştı. Yıllarca gerillada, tehlikeli yerlerde kalmıştı. Bir ara Zap'taki teleferikten geçerken talihsiz bir kaza geçirmiş, teleferikten düşmüş, ağır yaralanmıştı. Bunun üzerine uzun sayılabilecek bir zaman tedavi görmüştü. Mahir'in Rusya'dan çekilmesiyle birlikte, koordinatör olarak Rusya'ya gelmişti. Mahir'in tekrar Rusya'ya gelmesinden sonra beş kişilik Rusya yürütmesi içerisinde yer alıyordu. O da benim gibi daha önce Önderliği görmemişti. Birçok kez Önderlikle telefonda konuşmuşlardı. İdeolojik, siyasal derinliğin yanında davranış bütünlüğüyle insanı etkileyen bir üsluba sahipti. Yine de çocuk gibi heyecanlanıyordu. Bunu "yıllar sonra şans bize de güldü" diyerek ifade ediyordu. Tüm duyguları güçlü hisseden, yaşayan bir insandı. "Önderliğin yanında kalmak aynı zamanda bir eğitim süreci... Tüm duygu ve düşüncelerimizi harekete geçirerek bu süreci yaşamamız gerekiyor" diyordu.

Sabah daha yeni olmuştu. Hareket için diğer sabahın gelmesini bekleyecektik. Tayhan da, ben de o günü duygusal, düşünsel, psikolojik bir hazırlık ile geçirdik. Yaşayacaklarımızı, yaşamak istediklerimizi, bunların hayatımıza katacağı rengi düşledik birlikte.

Kalın gövdeli, heybetli mi heybetli bir meşe ağacının yanında... Heybetli bir dağın, en zirvesinde yaşlı bir insan vardı. Ak saçları omuzlarına kadar dökülüyordu. Yüz hatlarındaki kalın çizgilerde "Yaşamı yaşarken anlayan", "yaşamın sırrını çözmüş" bir eda, sükunet vardı. Konuşmaları gökyüzünde yankılanıyordu. Sesinde insanı büyüleyen, ona doğru çeken, sürekli dinleme ihtiyacı uyandıran bir ton vardı. Elindeki uzun değneği toprağa destek yaparak duruyordu. Toprak rengi gözleriyle gökyüzünün sonsuz mavisine bakıyor, uzun uzun doğayı dinliyordu. Ak saçlı adamın hemen yanında toprağa diz çökerek oturmuştum. Büyük bir hayretle ilgiyle rüzgarda savrulan uzun, ak saçlarını yüzündeki tecrübe dolu kalın hatları ve yanbaşındaki duran, gökyüzüne doğru yükselen, kalın gövdeli birçok ana dalı olan, yeşil geniş yapraklı meşe ağacını izliyordum. Ak saçlı adam bir ara, toprak gözlerini gökyüzünden alarak, delici bakışlarını bana çevirdi. Ardından yanı başında duran meşe ağacına bakarak konuşmaya başladı. Konuşması diğer dağ yamaçlarından yankılanıyordu. Yaşlı adam eliyle meşe ağacını göstererek; "İnsanlık kültürü bu meşe ağacı gibi toprağın derinliklerine kök salmış bir kültürdür. İnsanlık değerlerinin tohumları, dünyanın dört bir tarafına yayılmıştır. Dalları ve gövdesi de kopsa, derin kökleri üzerinden tekrar boy verir... İşte yaşadığımız tüm acılar bu kutsal değerlere layık olabilmek içindir..."

"Günaydın! Günaydın!" sözleriyle uyandım. Ak saçlı adamın son sözleri halen beynimde yankılanıyordu.

Bu sabah hareket etmemiz gerekiyordu. Önderliğin yanına gidecektik. Bu sözleri her andığım da yüreğimin çarpıntı hızı artıyordu. Tayhan da uyanmıştı. Kahvaltımızı yapıp son çaylarımızı yudumluyorduk. Mahir ve Fatma da gelmişti. Fatma'nın anormal, heyecanlı davranışlarından Tayhan'ın ona da gideceğimiz konusunda bilgi verdiğini anlamıştım. Fatma, Kazakistan Kürtlerindendi. Evliydi ve eşile beraber partiye katılmışlardı. Üç tane de çocukları vardı. En büyük çocuğu liseye gidiyor, diğer iki küçük çocuğu da köyde bir grup yaşıtıyla birlikte piyano, folklor dersleri alıyorlardı. Gideceğimiz yere ilişkin evin içinde kimse konuşmuyordu. Ne Mahir ne de Fatma. Bir süre sonra Mahir dışarı çıktı. Çok geçmeden, Tayhan "Çantalarınızı alın gidiyoruz" dedi. Çantalarımızı alıp merdivenlerden aşağıya doğru hızlı adımlarla iniyorduk. Hava bugün de soğuk. Esen rüzgarın soğukluğunu yüzümüzde hissediyorduk. Mahir, Land Rover jipini çalıştırmış içinde oturuyordu. Çantaları bagaja yerleştirdikten sonra, Fatma ön tarafa, Tayhan ile birlikte biz de arka koltuğa oturmuştuk.

Mahir'i bu ikinci görüşümdü. Yedi ay önce Rusya'ya geldiğimde Mahir yoktu. Parti onu çekmişti. O zamanlar Rusya'daki örgüt koordinesini Tayhan yürütüyordu. Rusya'ya gelişimin dördüncü ayında Mahir tekrar örgüt koordinesi olarak gelmişti. Daha önce bir kez köye geldiğinde görmüştüm. Hiç konuşmamıştık. Uzaktan sadece "Bu adam da kim" dercesine süzmüştü beni. Ne de olsa Rusya'daki kadroların tümünü tanıyordu. Ben yeni bir yüzdüm. Bugün ikinci karşılaşmamız oluyordu. Donuk bir ses tonu, insana üstten bakan bakışları vardı. Erken bir yargıya varmak istemesem de ilk göze çarpan yönleri bunlardı. Bir kişiyi tanımadan ön bir yargıya ulaşmak daha sonraki ilişkilermelerde her kim olursa olsun zorluklar yaratabiliyordu. Daha sonra da bu ön yargıları parçalamak kolay olmuyordu. Einstein'ın da dediği gibi; "Önyargıları parçalamak atomu parçalamaktan daha zordur." İnsan ilişkilerinde bu ilkeye her zaman dikkat etmeye çalışsam da donuk, üstten yaklaşımları bende bir yargı oluşturmuştu bile. Daha sonradan tanık olacağlarım bu önyargıyı güçlendirecekti.

Yola çıkmıştık. Nereye gideceğiz? Yol ne kadar sürecek? Bilmiyoruz. Yolu bilen yalnızca Mahir'di. Arabada kimse konuşmuyordu. Nereye gideceğimiz sorusunu sormanın yanlışlığı sessiz atmosferden anlaşılıyordu. Sessizliğin içinde teyipte Dilşad'ın klasik müziği çalıyordu. Klasik müziğin eşliğinde herkes camdan dışarıyı izliyordu. Bizleri bekleyen belirli-belirsizlikler düşünölüyordu. Duygular ortak şeyleri yaşıyordu. Hayal kadar güzel, gerçeğe yol alıyorduk. Heyecan her dakika artıyor, vücut ısılarımız yükseliyordu. Vücut ısılarımız yükseldikçe yüzümüzün rengi de değişiyordu. Tayhan'ın yanakları kırmızı olmuştu bile. Ellerimle yanaklarımı yokluyordum. Benim durumum da farksızdı. Tayhan ile arasına gözgöze geliyor, birbirimizi okuyorduk. Aynı şeyler yazıyordu. Fatma'nın yüz hatlarında da gerginlik vardı. Aldırmamış gibi gözükten yalnızca Mahir'di. Arabasının direksiyonunu çeviriyor, yanından geçen arabaların şoförlerine kendi kendine söyleniyordu. Bunun dışında yüz hatlarında hiçbir şey okunmuyordu. Sadece buz gibi donuk gözler...

Dakikalar birbirini izliyor, Moskova caddelerinde yol alıyorduk. Yarım saati aşkındır yoldaydık. Gideceğimiz yere ilişkin halen hiçbir iz yoktu. Dilşad'ın müziği devam ediyordu. Makam daha da hareketlenmişti... Ana caddeden sapıp bir sokağa girmiştik. Neredeydik? Halen kimse bilmiyordu. Moskova'nın herhangi bir yeri idi şu an. Bir süre yol aldıktan sonra jip hızını azaltmış, lüks bir sitenin güvenlik kapısında durmuştu. Yüksek demir kapının aralıklarından sitenin içindeki özel konuklar, yeni, çeşitli modellerde arabalar belirli, belirsiz seçilebiliyordu. Kısa bir bekleyişten sonra siyah, demir parmaklı kapı ortadan kendiliğinden ayrılmıştı. Açılışından manyetik bir sistemi olduğu anlaşılıyordu. "Herhalde geldiğimiz yer burası" diyordum içimden. Vücut ısım artmış, yanacak-yanmış gibi hissediyordum vücudumu. Yüreğimin atışları kontrolünü yitirmişti. Sanki, göğüs kafesimden dışarı çıkmak istercesine hızla atıyordu. Tayhan'ın durumu da farksızdı. Belki de onun durumu daha ağırdı. Fatma'nın durumu bize göre daha sakindi. Sitenin içine girdiğimizde birbirine benzer birkaç katlı özel konutlar, binalar, arabalar, güzel kızlar, yakışıklı erkekler göze çarpıyordu. Biraz ilerleyip sitenin orta yerlerinde üç katlı özel bir konutun önünde durmuştuk. Mahir'in yolculuk boyu tek sözcük ağzından çıkmıştı. "Geldik!"

Kapının hemen önünde, elinde telsiz bulunan, takım elbiseli, sıfatını bilmediğim sarışın bir adam belirmişti. Mahir "Jirinovski'nin koruması" demişti.

Evet gelmiştik. Önderliği görmek artık an meselesiydi. Arabadan inip çantalarımızı bagajdan çıkarmıştık. Mahir önden giderek sarışın adamla bir şeyler konuşmuş, bize dönerek "Gelin" demişti.

Ayaklarım ağırlaşmış, yürümekte zorlanıyordum. Evin kapısının önünde durmuş bekliyorduk. İçeri girmemiz gerekirken ne yapacağımızı şaşırmışçasına içeriye giremiyorduk. Mahir, önümüzden çoktan içeriye girmişti bile. Bir süre kapının önünde öylece beklemiştik. Biraz sonra Mahir kapıyı açarak, biraz da kızarak "Girin içeri" dedi.

Kapıdan içeri girerken gözüme ilk çarpan, karşı duvarda Jirinovski'nin büyükçe yapılmış yağlı boya portresi oldu. Girişin üç beş metre ilerisinden üst kata kıvrılarak çıkan tahta sarı merdivenler vardı. Girişten sonra karşımızda çok geniş bir salon, sağ tarafımızda son derece şık bir Amerikan mutfağı vardı. Dolaplar, eşyalar rengarenkti. Sol tarafımızda siyah deriden yapılmış bir koltuk takımı vardı. Yerler parlak, sarı renkli parkeler ile kaplıydı. Amerikan mutfağının yanındaki yuvarlak masanın etrafındaki sandalyelere oturmuştuk. O portreye şimdi daha yakındım.

"Adama bak be! Kendi portresini yaptırmış" diye içimden geçiriyordum. Evin içinde kapıda karşılaştığımız adama benzeyen Rus korumalar vardı. Kimisi oturmuş, kimisi evin içinde telsizi ile birlikte geziyordu. İlginç ilginç bizi süzüyorlardı. Biz de onları süzüyorduk. Amerikan mutfağının içinden bir bayan bize doğru yaklaşıyordu. Yaklaştıkça yüzü tanıdık geliyordu. Biraz daha yakınlaşıncı bu yüzü tanımıştım. Bu Rozerin'di. '96 yılında Yunanistan'da eğitimde iken Rozerin de diplomatik ilişkilerle ilgileniyordu. Uzun yıllar Yunanistan'da kalmış, Yunanca'yı ana dili kadar iyi biliyordu. O yıl biraz tanııştım Rozerin'i. Birkaç aylık tanışmaydı. Zaten bir süre sonra eğitim bitince Türkiye'ye gitmiştim. Üç yıl geçmişti aradan. O da şaşırmıştı. Böyle bir mekanda ve zamanda karşılaşmak onu da şaşırtmıştı. Merhabalaşıştık. Ardından her zamanki ilk karşılaşmalardaki sorular, cevaplar gelişmişti. Bir ara "Önderlik yukarıda, hazır olduğunda aşağıya inecek" demişti. Bu sözlerin ardından gelen çaylarımızı yudumlayıp, Önderliği beklemeye koyulmuştuk. Ortamı bir anda sessizlik kaplamıştı. Kimseden çıt çıkmıyordu. Herkes heyecanla o anı bekliyordu...

O, ılık demetinden oluşan bir çekim gücüydü. Tüm karanlıkları içerisinde eritmiş, kutsal bir mabet. O yüzdendir ki, kutsallığın karşısına çıkmak, onu görmek, hissetmek, ruhumda dinmek bilmeyen bir fırtına yaratıyordu. Duygularım adeta anda dört mevsimi yaşıyordu. Baharın yeşilliğindeki sevecenlikle gezinirken yine aynı anda kutsal mabedin ışıklarıyla karşılaşmak yoğun heyecan, ürküntü ve korku yaratıyordu. Yıllardır ütopya olarak düşlediğim gerçeklik nefes sıcaklığında yakındı. Alt üst olmuştum. Herşeye rağmen duygularıma hükmetmeye çalışıyordum. Bu durum dayanılması zor bir durum yaratıyordu. Bir an önce bu bekleyişin sona ermesini, bu duygu karmaşasının yarattığı fırtınanın dinmesini diliyordum...

Rozerin yukarı çıkmış, çok geçmeden dönmüştü.

"Önderlik hazırlanıyor. Birazdan aşağıya inecek" dedi.

Bu haber üzerine ayakta beklemeye koyulmuştuk. Gözlerim Tayhan'ın gözlerine takılmıştı. Belli ki o da ruhunda hengame yaşıyordu. Ne de olsa gözler içindeki 'ben'i anlatan tek organdı. Tayhan'ın alnından ter dökülmeye başlamıştı bile. Gözlerimiz bir noktada buluşmuştu... Kutsallığa saygı... O an konuşan sadece gözlerimizdi. Başka bir şey gereksinim yoktu.

Rozerin ve Mahir'deki ifadeler daha farklıydı. Çok rahat davranmaya çalışıyorlardı.

Tüm bu duygu fırtınasının içinde üst merdivenlerden gelen ayak sesleriyle irkilmiştik. Gözlerimiz üst kattan kıvrılarak inen tahta sarı merdivenlerin görüntü alabileceğimiz en üst kıvrımına odaklanmıştı. Sarı tahta merdivenlerden yükselen ayak sesleri yakınlaşıyordu. Donup kalmıştık adeta. Birkaç saniye sonra yıllardır hayalini düşlediğim, rüyasını gördüğüm, bir kez olsun görebilmek için tanrılara dua eder gibi düşlediğim andı. Donakalmış bedenlerimiz, ilk görüntülerle birlikte canlanmaya başlamıştı.

Üst kattan kıvrılarak inen sarı tahta merdivenlerde önce Mefisto bir ayakkabı gözükmişti. İnce yaz mevsimine göre yapılmış bir ayakkabıydı. Diğer adımın inmesiyle birlikte açık sarı keten bir pantolon, bel kemerinin üstünde şirince duran bir göbek ve kısa kollu, açık sarı keten pantolonunu tamamlayan hardal bir gömlek... Belli ki buranın coğrafyasına mevsimlerine hazırlıklı gelmemişti. Kıyafetleri sıcak, ılıman iklimlere göreymiş. Biz parkeli, atkılıyken Önderlik kısa kollu gömlekle karşıımızdaydı ve en son gülücükler saçan bir yüz belirmişti. Göz bebekleri düşündüğümde daha küçüktü. Demek tüm dünyayı, tüm sevgileri bu küçük göz bebeklerinde toplamıştı. Gülen yoldaş, gülüşlerinin yüz ifadesinde rahat, kendinden emin, meraklı bir ifade vardı. Tombul yanaklarında güldüğünde kaybolan gözbebekleri çocuk gülüşünün saflığını andırıyordu. Alnına doğru uzayarak kıvrılan ak düşmüş kaşları, yaşam muammasının sırrını çözmüş bilge bir ifade veriyordu. Yüzünün sadeliği, doğal, rahat hareketleri birbirini tamamlıyordu. Meraklı, sorgulayıcı bakışlarla gülerек, bulunduğumuz yere doğru yaklaşarak "İlginç arkadaşlar var burada" dedi. Bu sözler donakalmış bedenlerimizi biraz olsun canlandırmış, rahat davranışları biraz olsun bizi de rahatlatmıştı... Önderlik aramıza girmiş, teker teker tokalaşp öpüyor, adımızı soruyordu. Tayhan ile merhabalaşırken Mahir "Tayhan arkadaş budur Başkanım" demişti. Bunun üzerine Önderlik "Tayhan arkadaş sizsiniz demek, öyle mi?" demişti. Önderliğin bu sözleri karşısındakine değer veren, dost rengineydi. Önderlik Tayhan'ı Rusya'nın kriz ve örgütsel sorunlarını anlatan uzun raporlarından tanıyordu. Merhabalaşma sırası bana gelmişti. Acaba rüya mı görüyordum yoksa hayal mi? Önderliğin sıcak elleri, ruha işleyen derin bakışları, yanaklarının sıcaklığı gerçektir. Merhabalaşırken Tayhan, "Sidar arkadaş Başkanım" demişti.

Tayhan'ın sesi kesik kesik çıkıyordu. Neredeyse düşüp bayılacak gibiydi. Terden sırlıslık olmuş yüzü, ak düşmüş saçlarına kadar uzanmıştı. Tayhan'ı ilk defa böyle görüyordum. Sevecenliği, dost canlılığı, örgüte olan bağlılığını, kendinden eminliğini, davranışlarına, üslubuna yansıtan Tayhan tutulmuştu adeta. Bu tutkunluk yüce değerlere olan bir saygının ifadesiydi aslında. Tarihte eski insanlar yaratıcılarının önünde bağlılıklarını, saygılarını dile getirmek için ibadet ederlerdi. Bu, insanlara davranış karakteri verirdi. Tayhan'ın ak saçlarını ıslatan bu tutulma tanrısal yaratana karşı saygının, sevginin ifadesiydi. Yaratma sadece tanrılara ait bir özellikti. Önderlik insanı yeniden yaratmıştı, ruh vermişti. Yeni bir zihin yaratmıştı. Önce kendisini yeniden yaratmıştı, sonra insanları. Bu yaratma çamurdan Adem misali değildi. Yüreği, beyni sonuna kadar insani değerleri taşıyan aşk dolu insanlar yaratmıştı. Bizler hepimiz Önderliğin eseriydik. Tayhan'ın tutkunluğu yaratıcısına olan tutkunluğunun ifadesiydi. Önderlik hepimizle merhabalaştıktan sonra siyah, deri, tek kişilik koltuğa doğru yönelerek oturmuştu. Ardından bize dönerek "Gelin oturun" demişti.

Mahir gidip oturmuştu. Tayhan ile birlikte çakılı kalma, hareketsizlik durumumuz devam ediyordu. "Acaba nasıl gidip oturacağız?" diye düşünürken Rozerin bizi sırtımızdan iteleyerek "hadi gidin oturun" demişti. Tayhan ilk adımı benden, ben de ondan bekliyordum. Kısa bir bekleyiş, "nasıl oturacağız, oturmak gerekir mi?" diye düşünürken ilk adımı Tayhan atmıştı. Önderliğin oturduğu siyah deri koltuğun Giki metre yakınında karşıındaki çift kişilik koltuğun sağına Tayhan, soluna ben oturmuştum. Önderlik kısık gözleriyle bir müddet bizi süzdükten sonra bana doğru; "Ne zaman geldin buraya? Ne arıyorsun burada?" demişti. Bu soruların karşısında heyecanlanmış, adeta konuşmayı unuttuğum. Tayhan imdadına yetişmişti; "Başkanım, '95-96 yıllarında Yunanistan'da eğitim görmüş, eylemler için İstanbul'a gönderilmiş, birkaç eylemden sonra yakalanmış, cezaevinde bir müddet kaldıktan sonra bu alana gönderildi. Yaklaşık sekiz aydır da buradadır. Şu an köy yönetiminde yer alıyor."

Tayhan'ın hızır gibi yetişmesi beni rahatlatmıştı. İlginç olan diğer yansa Tayhan tutukluğunu biraz olsun aşmıştı.

"Nasıl cezaevinden çıktın?"

"Başkanım, davanın tek kişi olması, yeterince maddi kanıtların bulunmayışı ve o dönemdeki politik süreç tahliye olmamda önemli etkenlerdi."

Önderlik Fatma'ya dönmüştü.

"Sen nerelisin?"

Mahir cevap vermişti, Fatma Türkçe bilmiyordu.

"Başkanım, 18. yüzyıl sürgünlerinden. Kazakistan Kürtlerinden, ailece parti içindeler."

Bir müddet gözleri bir noktaya odaklanmıştı. Çok uzaklardaydı. Bir süre sonra Tayhan'a dönerek kısık gözlerle;

"Tarihi kararlar bazen anlık adımlarla atılır. Şu an olduğu gibi. Hiç aklımda yokken tarih beni buraya sürükledi.

Buraya geleceğimi, ne ben ne de sizler umuyordunuz. Şimdi tarihe buradan yön vermeye çalışacağız."

Bir süre sustuktan sonra,

"Gecikmiş bir çıkış yaptık. Ankara'dan çıktık partileştik, Ortadoğu'ya çıktık ordulaştık, dünyaya açıldık devletleşeceğiz... 20 yıllık dağ hayalimi gerçekleştirmek isterdim. Aslında dağlar benim için daha çekiciydi. Fakat çıkışım zorunluuydu."

Bu sözlerin ardından Mahir'e dönerek imalı bir sesle,

"Öyle değil mi ha? Dağlar daha çekici değil mi? Nasıl dayanıyorsunuz buralara?"

Önderlik cevap bekleyen, sorgulayan bakışlarla Mahir'i süzerken Mahir sessiz kalmayı tercih etmişti.

Bu arada, kapının girişinde duran iri yarı, sarışın, mavi gözlü korumalardan biri Gbu korumaların hepsi Jirinovski'nin özel korumalarıydı. Rusça, arabaların hazırlandığını Önderliği götürmek için gerekenlerin tamamlandığını, hemen çıkmamız gerektiğini söylemişti. Fatma, konuşmaları tercüme etikten sonra Önderlik ayağa kalkmıştı. Rahat bir edayla,

"Gidelim öyleyse" demişti.

Henüz az önce eve gelmiştik, ilk tanışma diyaloglarındayken nereye, kime gidecektik? Merakımızı giderecek sorularımızı sorup, yanıt alabileceğimiz bir atmosfer yoktu. Bu durumda biz gelişen duruma katılacak, daha sonra öğrenecektik. Önderliğin kişisel malzemelerini, Rozerin biz gelmeden önce iki çantaya yerleştirmiş, hazır bekliyordu. Bu haber sadece bizim için sürprizdi.

Merak içerisinde Önderliği bir adım gerisinden takip etmeye başlamıştık. Duygu karmaşası içerisindeydik. Bu duygu fırtınası ilk günden son güne kadar derinleşerek devam edecekti.

Rozerin bizden önce dışarı çıkarak Önderliğin eşyalarını arabaların birine yerleştirmişti.

Önderliği hemen peşinden takip ediyorduk. Dışarıya açılan kolu çevirdiğimizde Rus korumalar korkuyla karışık bir saygıyla Önderliğin bineceği arabaya doğru eşlik ediyorlardı. Dışarıda birbirine benzeyen siyah renkli üç araba bekliyordu. Hepsinin şoför kabininin üstünde portatif mavi sirenler vardı. Önderliğin yöneldiği ortadaki arabanın bir farkı vardı. Plakası devletin üst makamlarına verilen resmi, yıldızlı plakalardandı. Önderlik o arabaya doğru yönelirken biz de Jirinovski'nin bizlere tahsis ettiği Toyota jipe doğru yönelmiştik. Jipin içerisinde Tahir vardı.

Arabayı o kullanacaktı. Zaten "Şoför Tahir" olarak tanınırdı. Önderlik ile Rozerin aynı arabaya binmişlerdi. Bizim bindiğimiz jip de hemen arkasındaydı. Mahir bizimle gelmemiş, kendi arabasına binip ayrılmıştı. Önderliğin bindiği araba mavi sireneni çalıştırmıştı. Ardından diğer arabalar da sirenenleri çalıştırarak hareket etmişlerdi. Tüm arabalar birbirinin peşisıra ilerliyorlardı. Özel sitenin çıkış kapısına yaklaşıncı manyetik kapı kendiliğinden açılmış, dışarıya çıkmıştık. Neresi olduğunu bilmediğimiz bir yerden ayrılarak belirsiz bir yere doğru gidiyorduk. Çıktığımız yere ilişkin, sadece Jirinovski'nin özel konutundan ayrıldığımızı biliyorduk. Nereye, ne için gittiğimiz belli değil.

Önderliğin içinde bulunduğu araba önde, biz arkadan takip ediyorduk. Bir ara çekinerek Tayhan'a, "Nereye gidiyoruz acaba?" diye sormuştum.

"Acele etme, ulaştığımızda öğreneceğiz. Ben de senin bildiklerinden fazlasını bilmiyorum."

Jipi süren Tahir de bizden farksızdı. Önündeki arabayı takip edecek, nereye giderse oraya gidecekti. Bu takibin bittiği yer merakımızın ancak bir kısmını giderecekti. Önümüzdeki iki araba ve arkamızdaki bir arabanın mavi sirenleri hem dönüyor hem de ses çıkartıyordu. Konvoy halinde hızla ilerliyorduk. Sirenin sesini duyan, hisseden, önümüzdeki arabaların hepsi derhal kenara çekiliyor, konvoyu yol veriyordu. Bazıları ise korkarcasına kenara kaçıyor. Bu şekilde sol şeridi kapatmış, önümüze hiçbir engel çıkmadan yol alıyorduk. Önümüze çıkan arabaların korkarcasına birden kenara çekilmesi, sirenli arabaların devlet arabaları olduğunun göstergesiydi. Ancak üst düzey devlet arabalarının trafikte böyle öncelik hakkı vardı. Yol ilerledikçe Moskova'nın içinden uzaklaşıyorduk. Bir saate yakın bir süredir yoldaydık. Konvoyun önündeki araba yavaşlamış, ana caddeden sağa sapmıştı. Diğer arabalar da sıralamayı bozmadan aynı yerden dönmüştü. Sokağa girmemizle birlikte sağlı sollu dubleks, tripleks villalar göründü. Biraz ileride özel güvenlik görevlileri oldukları anlaşılan iki kişi duruyordu. Bu görevliler "davetsiz misafirleri" içeri almıyorlardı. Anlaşıldığı kadariyle burası, sıradan olmayan insanların yaşadığı, koruma altında olan, özel konutların bulunduğu küçük bir yerleşim yeri. Konutların etrafı uzun, kalın duvarlarla örülüydü. Bu evler uzun çam ormanlarının yanı başında yapılmıştı. Belki de buradan göremediğimiz, ormanların içinde doğayla baş başa olanları da vardı. Konutların mimari yapıları değişikti. Kimisi çatı katlı, küçük kare pencereli, kimisi düz yapıli iki-üç katlı evlerdi. Bahçeleri geniş olanlar daha göz alıcıydı. Görünüşte evlerde hayat belirtisi yoktu. Belki de birçoğu boştu. Ya da yılın belli zamanlarında tatil yapmak için kullanılıyorlardı.

Uzun, kalın duvarlarla örülü çift kapılı, kalın tahtalardan yapılmış büyükçe bir kapının önünde arabalar peş peşe durmuştu. Kısa bir süre sonra sarışın bir koruma kapıyı açmıştı. Bu sarışın korumalar artık yaşamımızın bir parçası(!) olacaktı. Başımızı nereye çevirsek bu birbirlerine benzeyen adamları görecektik. Belki farklı farklı birçok kişiydiler fakat hepsi iriyarı ve sarışındı. Bu tiplerden biri kapıyı açtıktan sonra özel konutun bahçesine girmiştik. Üç katlı bir evdi. Son kat, çatı katıydı. Evin yeni bir görünümü vardı. Evin kapısının önünde birbirine benzeyen bu adamlardan üç tane vardı. Belli ki bu adamlar da koruma görevlileriydi.

Önderliğin inmesiyle birlikte hepimiz arabadan inmiş, Önderliğin peşinden, bu koruma görevlilerinin arasından eve girmiştik. Evin girişinde büyükçe bir salon, sol tarafında mutfak ve yemek salonu, sağ tarafında ise iki ayrı oda vardı. Salonun bitiminden itibaren kıvrılarak üst kata çıkan tahta sarı merdivenler başlıyordu. Evin içinde şişman bir kadının direktifinde üç işçi mobilya dekorasyonlarıyla uğraşıyordu. Ev yeni bir evdi. O yüzden mobilyası yoktu. Aceleyle mobilya alınmış ve onlar yerleştiriliyordu. Salonun işleri henüz bitmemişti. Gözlüklü kadın işlerin çabuk bitmesi için işçilere telaşla direktifler veriyordu.

Önderlik önde, biz arkada salonu ve odaları gezdik. Üst kata çıkan tahta merdivenlerden yukarıya çıkmıştık. İkinci katın girişinde de bir salon, sağ ve sol taraflarda ise birer oda vardı. Tam karşımızda Önderliğin kalacağı daire biçiminde yapılmış yatak odası, çalışma odası ve banyo bulunuyordu. Kapıları içeriden birbirine bağlantılıydı. Orta kapıdan yatak odasına girdiğinde, içeriden sağa ve sola banyo ve çalışma odalarının kapıları açılıyordu. Bu odaları da gezdikten sonra, tahta merdivenlerden üçüncü kata çıkmıştık. Burası çatı katıydı. Sadece bir salonu ve bir banyosu vardı. Bir de çam ormanlarına bakan tül perdeli bir penceresi. Çatının üçgen şekli salona da rengini vermişti. En şirin kat burasıydı. Önderlik bu katı da gezdikten sonra gülere;

"Burayı Akademi'ye çevireceğiz" demişti.

Ardından istirahat etmek üzere alt kata, odasına inmişti. Biz de alt kata salona inmiştik.

Rozerin, Fatma, Tayhan ve Tahir ile birlikte dört iri yarma da salondaydı. Bu adamlar istedikleri gibi odaları, katları gezabiliyorlardı. Güvenlik gerekçesiyle, odaları, katları kontrol ederlerken, biz de onların arkasından gidiyor, onları kontrol ediyorduk. Bu tanımadığımız, ne olduğunu bilmediğimiz adamlara güvenmek olanaksızdı. Çoğu zaman ellerinde cihaz ile dolaşıyorlardı. Silahları var mıydı, bilemiyorum. Silah bulundurmamaları için hiçbir neden yoktu. Bir gün bu adamların Önderliğe birşey yapabileceği olasılığından ürküntü duyuyorduk. Bu adamlar, iki vardiya biçiminde yirmi dört saat evin içinde olacaktı.

Yemek salonuna oturmuştuk, Tayhan:

"Bu ev de Jirinovski'nin evi. Daha önce kullanılmadığından mobilyaları yok. Aceleyle bu mobilyaları getirmişler.

Jirinovski'nin oğlu mobilya seçimini yapmış. Ayrıca Önderliğin burada kalacağı her ay için on beş bin dolar kira bedeli vereceğiz" demişti.

On beş bin dolar para aldıklarını duyunca şaşırmıştım... Misafirinden para alan bir dost!

Evin iç düzenini belirlemiştik; Önderliğin kaldığı dairenin solunda biz kalacaktık. Karşımızdaki odada da Rozerin ve Fatma kalacaktı. Yirmi dört saat boyunca, dairenin önünde güvenlik alacaktık. Tahir'in işi araba sürmek olduğundan Jirinovski'nin bize tahsis ettiği Toyota jip ve evin ihtiyaçlarıyla ilgilenecekti. Gerek görüldüğünde bir kişi ile beraber dışarı çıkacak, en kısa zamanda geri dönecekti. Rozerin ve Fatma, Önderliğin mutfağıyla ilgilenecekti. Rozerin, Önderlik ile yaşamın kurallarını biraz bildiğinden, Önderlik ile asgari ihtiyaçlarda o ilişkilenecekti. Yemek saatlerinde Önderliğin kapısını çalan, yemekleri götüren o olacaktı. Biz ise Tayhan arkadaşı ile birlikte Önderliğin güvenliğiyle ilgilenecektik. Gerçi zamanla bu beş kişi, her işi de yapacaktı. Pratikleşen yaşam bunu zorunlu kılacaktı...

Biz yemek salonunda bunları belirlerken, salondaki işleri biten işçiler ve direktif veren tombul gözlüklü kadın gidiyorlardı. Korumalar da salonun girişinde, dış kapının yanında duran, sağ taraftaki küçük yerde kalıyorlardı. İşleri olmadığı zaman sürekli buradaydılar. Belirli belirsiz aralıklarla mutfaka kahve içmeye geliyorlardı. Bazen de kontrol amacıyla katları geziyorlardı. Gece yarısı korumalar değişiyordu. Bu vardiya salonun sağında bulunan üç odanın birinde kalıyordu. Nöbetleşerek birbirlerini değiştiriyorlardı. Bizler de Önderliğin bulunduğu orta katta kalacağımızdan bu gece yarısı vardiyasıyla fazla karşılaşmayacaktık. Ancak mutfaktan bir ihtiyacımız olduğunda, aşağıya inmek zorunda kaldığımızda karşılaşacaktık. Karşılaştığımızda da sadece merhaba anlamında kafa sallayacaktık.

Saatler gece yarısını geçmişti. Çok yorulmuştum. Böylesi bir duygu yoğunluğunu ilk defa yaşıyordum. Duyguları yoğun yaşama yureği büyütecekti. Yorgunluk göz kapaklarına vurduğunda uyumak için yukarıya, Önderliğin dairesinin yanındaki odaya çıkmıştım. Odada tek kişilik üç yatak, üç tane de portatif gardrop vardı. Yerler parke ve halıfleks kaplıydı. Konutun her katı, her odası gibi bu oda da aynı renkti. Griye çalan beyaz... Odanın mobilyaları da tüm mobilyalar gibi yeniydi. Daha önce bu yataklarda kimsenin uyumadığı anlaşılıyordu. Yatakların karşısında büyükçe bir pencere, komşu villalara bakıyordu. Nöbetleşe uyuyorduk. Belli bir zaman yoktu; kim ne kadar uyanık

kalabilirse...

Sabah 6'da Tayhan bizi uyandırmıştı. Pencerenin arkasında, dışarının havasını anlamaya çalışıyordu. Belirgin bir farklılık yoktu. Her zamanki gibi soğuktu! Sabah kahvaltısını yaparken yukarıdan Önderliğin odasından çıkan seslere hepimiz dikkatlice kulak kabartıyorduk. Her çıkan sesi takip ediyorduk. Çıkan seslere göre Önderliğin ne yaptığını anlamaya çalışıyorduk. Sürekli bir su sesi geliyordu şimdi. Bundan Önderliğin duş yaptığı sonucunu çıkarıyorduk. Bir süre sonra su sesi kesilmişti. Aradan çok geçmemişti ki, üst kata çıkan merdivenin sonunda katın girişinde, sandalyede oturarak nöbet tutan Tahir, merdivenleri hızla inerek; telaşlı telaşlı Önderliğin geldiğini haber veriyordu. Katın girişinde sandalyenin bulunduğu yerde nöbet tutmanın yanında, Önderliğin bir istemi olduğunda, yakından cevap verilmiş olunuyordu. O nedenle 24 saat boyunca bu sandalyenin bulunduğu yerde, muhakkak birimiz hazır bulunuyordu.

Tahir'in haberinden sonra, hızlı hareketlerle Önderliğin ineceği merdivenin bitiminde beklemeye koyulduk. Önderlik aşağıya indi. Mefisto ayakkabısı yine ayağındaydı. Mavi renkli bir adidas eşofman giymişti. Haki renginde parkesi de üzerindeydi. İçimden "dışarıya çıkmaya hazırlanmış gibi bir hali var" demeye kalmadan, Önderlik dış kapıya doğru yönelmişti bile. Tayhan ile askılıktan parkelerimizi alarak Önderliği takip etmeye başladık. Korumaların hepsi kapının önünde duruyordu. Önderliğin dışarıya çıktığını görünce hareketlenmişlerdi. Önderlik; "Biraz yürüyelim!" dedi ve onların tepkilerini beklemeden yürümeye başladı. Korumalardan uzun parkelerini giymiş, kravatlı ve cihazlı ikisi, peşimizden hareketlendi. Bahçe kapısından çıkmıştık. Ormana doğru giden toprak yoldan ilerliyorduk. Önderlik ortada, Tayhan sağında ben solundaydım. Korumalar bizim arkamızdayken bir tanesi hızlanarak önümüze geçti. Yüz metre önümüzde yürüyecek kadar mesafeyi açmıştı. Diğeri de aynı mesafeden arkamızdan takip ediyordu. Her ikisi de ellerindeki telsizle birbirleriyle konuşuyorlardı. Evde kalan diğer korumalarla ya da bizim göremediğimiz, uzaklardaki görevdaşlarıyla konuşuyorlardı.

Hava bıçak gibi keskindi. Rüzgar parkemin eteklerini uçuruyordu. Önede sarışın korumanın saçları rüzgardan darmadağın olmuştu. Keskin havayı, Önderliğin yanında yürüyüşe çıkmanın büyüleyici atmosferi törpülüyordu. Yolda bizden başka kimse yoktu. Sol tarafımızda çok uzaklarda asfalt caddeden arabalar geçiyordu, sağ tarafımız ise uzun ve sık çam ormanlarıyla kaplıydı. Evler arkamızda kalmıştı. Ormana çok yakın yürüyorduk. Yürüdüğümüz yol ormanların içine doğru kıvrılarak kayboluyordu. Küçük bir tümseğin bile olmadığı dümdüz bir coğrafyada yürüyorduk. Yerlerdeki çimenler sonbaharın rengine bürünüp sararmışlardı. Göz alabildiğine uzanan sarı renkli çimenler, ormanın başlangıcında yerini iğne yapraklı, uzun çam ormanlarına bırakıyordu. Bu ülkenin ender sevdiğim taraflarından biri de bu ormanlarıydı. "Balta girmemiş" bu ormanları ülkenin her yerinde görmek mümkündü. Ufkun sonuna kadar bir kağıt kadar düz görünen coğrafyanın her yanını sarmıştı.

Önderlik kısıp gözlerle dört bir yanı izliyordu. Göz bebekleri bazen çam ormanlarının yeşiline dalarken bazen de gökyüzünün bulutlu mavisine takılıyordu. Her defasında ama muhakkak göz bebekleri konuşmasına, yüz mimiklerine, gözlerine yansıyor. Uzaklara dalan gözleri mistik bir hava verirken, gülümsüyor, gözleri ışıltıyordu. Yine aynı anda kaşlarını çatıyor, göz bebekleri keskinleşiyordu. Bakışlarında ruhun derinliklerine işleyen etkileyciliği her zamanki gibiydi. Bir ara adımlarını yavaşlattı;

"Düşünüyorum da mucize diye bir şey var mı? Kendime baktığımda peygambersel bir çıkış... Gılgamış gibi bir arayış... Her ne kadar materyalist düşünsem de, çıkışında mucizevi yönler var mı diye düşünüyorum." Yürümeye devam ediyorduk. Daha iyi duyabilmek için iyice yanına yaklaşmış, yarım adım arkasından yürüyorduk. Kısa bir suskunluktan sonra Tayhan'a dönerek; "Çıkışım neye benziyor?" diye sordu. Tayhan, gergin ve heyecanlı bir ses tonuyla;

"Başkanım ikinci bir hicret hareketine benziyor. Muhammed Medine'ye çıkmadan önce Taife çıkıyor. Daha sonra Medine'ye büyük hicretini yapıyor... Tarih farklı biçimde tekrar ediyor..." deyince Önderlik, "Biz hicreti, Ortadoğu'ya çıkarak yaptık. Tarih tekerrür etmez. Yeri ve zamanı geldiğinde tekrar canlanır. Şimdi tarihi canlandırıyoruz..."

Yürüdüğümüz yol ormanın başlangıcında üçe ayrılıyordu. Yol ayrımında hangi yola sapacağını bilmeyen korumaya, Önderlik el işaretleriyle "Soldakinden gideceğini" söyledi. Artık ormanın içinde yol alıyorduk. Bir süre sonra bana döndü;

- Ruslar buraya gelişimize ne diyecek? Neler olabilir?

- Başkanım, Rusya Ortadoğu gibi jeopolitik önemi olan bir yerde politika yürütmek istiyorsa Kürtleri dikkate almak zorunda. Bu anlamda sizin buraya gelişinizi değerlendirmek isteyeceklerdir...

- Peki tarihlerine yaraşır, ilkeli bir politika yürütecek güçleri var mı?

- ...!

- Yaşadığımız her gün, Ortadoğu'da yaşadığımız 20 yıla bedel gelişmeler yaratacak. İster misiniz burada bolşevizmi canlandıralım... Tabii siz gelişmelerden, yaratılacak olanlardan çok uzaksınız! İşin sansasyonel yönündesiniz!

Önderlik konuşmasını bir kahkahayla bitirdi...

Çok kısa bir süre önce Türkiye, Önderliğin Suriye'de bulunması gerekçesiyle neredeyse Suriye ile savaşa girişecekti. Önderlik Suriye'den çıkmak zorunda kalmıştı. Mesut Yılmaz'ın bir basın açıklaması vardı; "Öcalan Rusya'dadır..." Televizyonlarda, gazetelerde baş konu "Öcalan"dı. O günlerde gerçekten biz de işin sansasyonel yönündeydik. Gerçekleri anlayabilmek, görünenin arkasını görebilmek güç istiyordu. Peki biz ne kadar bu güce sahiptik? Önderlik birçok kez bu sözleri tekrarlayacaktı. "Siz işin özünü anlamaktan uzaksınız."

Önderlik, bizlerden bahsettiği zamanlarda gözlerinde, yüz hatlarında birçok ifade bulunurken her defasında değişmeyen bir ifade vardı. Bu ifade çatılan kaşlarına, alın çizgilerine yansıyor... Öfke!

Peki Önderlik bizlerden bahsettiğinde neden öfke duyuyordu ki?

Uzun çam ormanlarının arasındaki yürüyüşümüzde geldiğimiz yoldan geri dönüyorduk. Soğuk hava Önderliğin sinüzitini azdırıyordu. Anlaşılan bu ülkenin iklimi, Ortadoğu ikliminden sonra iyi gelmemişti. Rus, 'yarmalar' aynı biçimde bizi takip ediyorlardı. Eve doğru yaklaşıyorduk. Neresi olduğunu bilmediğimiz bu yerde, çam ormanları arasındaki ilk sabah yürüyüşümüz bitiyordu. Yaklaşık bir saat sürmüştü.

Evin bahçe kapısını evde kalan korumalardan biri açtı. Önderlik spor ayakkabılarını çıkartıp terliklerini giyerek odasına çıkmıştı. Ardından Rozerin Önderliğin kahvaltısını yukarıya çıkardı.

Önderlik o gün sabah yürüyüşünden sonra hiç dışarı çıkmamıştı. Eve yeni yerleştiğimizden evde televizyon da

yoktu. Önderliğin gelirken yanında getirdiği kitaplar vardı. M. Rodinson'un, "Hz. Muhammed" kitabı, Hürriyet yayınlarından, Gılgamış destanının kısaltılmış bir versiyonu, Stephan Hawking'in, "Yüzyılın Kısa Tarihi" ve "Mezopotamya Düşünce Tarihi." Önderlik şimdi bu kitaplardan birini ya da birkaçını okuyordu. Ya da diğer evden beraberimizde getirdiğimiz gazeteleri. Belki de birkaç adımlık odasında volta atarak düşünüyordu. Yorulduğu zaman çalışma odasındaki koltuğuna oturuyor, bazen yatağına uzanıyor, düşünüyordu. Belki de canı sıkılmış balkona çıkmış huşu içinde ormanı dinliyordu, ama yine düşünüyordu! Önderliğin yaptığı her işte düşünce vardı. Yemek saatlerinde Rozerin yemeklerini götürüyor, döndüğünde "Ne yapıyor" diye sorduğumuzda, her defasında aynı cevabı alıyorduk. "Düşünüyor!"

Evin içinde sigara içilmiyordu. Böyle bir kural vardı. Önderlik bu konuda çok hassastı. Ufak bir koku alsa hemen aşağı inebilirdi. Rozerin, Fatma ve ben sigara içmediğimizden fazla bir sorun değildi. Tayhan ve Tahir için ise büyük bir sorundu. Banyonun yanında dış kapıya yakın tek pencere küçük bir oda vardı. Sigara içmek için sıkça bu odaya gidiyorlardı. Dışarının soğuşunda sigara içmek göze alınacak bir durum değildi. Ne bir, ne iki sigaraydı, söz konusu olan günlerdi, paketlerdi! Tayhan için durum daha zordu. Bir günde iki-üç paket sigaraya bana mısın demiyordu. Genelde sigara dumanını içine çekmiyordu. Dudak tiryakisiydi.

Bugünkü sabah yürüyüşünde, Tayhan Önderliğe sigarayı bırakma sözü vermişti. Önderlik ilk tanışma esnasında herkese bu soruyu soruyordu; "Sigara içiyor musun?"

Tayhan'ın sigarayı bırakma konusunda elime iyi bir koz geçmişti. Ne de olsa Önderliğe verilmiş bir sözdü. Ben de bunu gözetken biri olacaktım.

Tayhan'a gülerek bu durumu takip edeceğimi ima ettim;

- Tayhan arkadaş, unutmaya Önderliğe sigarayı bırakma sözü verdin.

- Evet, bırakacağım, fakat beni çok sıkıştırma. Hemen olmuyor, ama bırakacağım.

Tayhan sigara yüzünden çok öksürüyordu. Öksürük nefes alma gibi doğallaşmıştı. Önderliğin yanında ya da yürüyüş esnasında zorlanıyordu. Yürüyüş esnasında bana ufak bir göz işareti yaparak, geride kalıyor, rahatlayıncaya kadar öksürüyordu. Önderliğin yanında çok hassas olmak, dikkatini çekecek, düşüncelerini dağıtacak bir davranışta bulunmamak gerekiyordu. Böyle bir davranış bakışlarıyla ya da el hareketleriyle uyarıyordu. Bu nedenle öksürük Tayhan'ı zorluyordu. Bir keresinde Önderlik ile bir diyalogunda öyle bir hale geldi ki, gören fenalık geçirdiğini sanacaktı. Önderlik bir ara beklenmedik bir biçimde aşağıya inerek Tayhan ile diyalog geliştirmek istedi. Tayhan'ın öksürük yüzünden boğazı düğümlendi, konuşamadı, vücut semptomları anormalleşti. Tayhan'ın yoğun terlemesi ve kızarması karşısında Önderlik;

"Hasta mısın?... Otur..." dedi.

Tayhan oturmadı.

"Otur düşün bayılacaksın şimdi."

Tayhan yine oturmadı. Dakikalarca öyle boğazı düğümlenmiş, ayakta, terden sırlıklam olmuş bir vaziyette bekledi.

Önderlik;

"Oturamazsan oturma" diyerek uzatmadı.

Tayhan'ın öksürmesi bu durumlara kadar ulaşmıştı. Sigarayı azaltsa ya da bıraksa, Önderlik ile daha kolay, rahat diyaloglar geliştirebilirdi.

Tahir, Küçük Güneyli bitirim bir tipti. Rusya'da eczacılık fakültesini bitirmesine rağmen, tüccar zihniyeti adeta ruhuna işlemişti. Onu tanıyan biri üniversite bitirdiğine inanmazdı. Burada Rus bir kadınla evlenmiş, bir de küçük bir çocuğu vardı. Genelde şoför diye tanınıyordu. Mahir'in jipini kullandığından ötürü böyle söyleniyordu. Uzun yıllardır Rusya'da bulunduğundan Rusça'sı da fena değildi. Bu nedenle gerek duyulduğunda Rus korumalarla o ilişkiliniyordu.

Dünyalar kadar farklı iki insan, bu odada gizlice sigara tütürüyorlardı. İşleri bitince de hiçbir delil bırakmamacısına içeriyi havalandırıyorlardı.

Geceleri uykuyu göz kapaklarını ağırlaştırana kadar, Önderliğin odasının önündeki sandalyede oturuyor, yumuşak tüylü halının üzerinde ağır adımlarla volta atıyordum. Ormana bakan büyükçe pencereden, tül perdeyi aralayarak karanlığı izler, kimi zaman bakışlarımı gökyüzüne çevirir, hayallere dalarım. Yıldızların parlayan alevlerinde yol alır, kaybolurdum... Ankara'nın varoşlarında eylem sonrası kovalamacalar... Mor salkımlı, kaysı bahçeli bir evde babanın sınırsız gülüşü... Bir annenin masum sevecenliği... dağların yolcusu silahlı insanlar...

Bir çift göz gecenin karanlığında yıldız huzmelerinin içinde bakıyordu. Işıltı, özlem ile doluydu. Gülümsese dünyanın en güzel sesini çıkartacak... Çağırırçasına, anlatırçasına, yakarırçasına, öfkelenircesine sevgilice bir bakış... Göz kapaklarımda uykuyu galebe çalıp, hayaller dağıldığında, uygun bir arkadaş uyandırıyordum.

Sabah erkenden bir melodiyle uyanmıştım. Otantik bir ses. Bu melodiye mırıldanan kimdi? Şaşkın şaşkın gözlerimi ovuyordum. Bu ses... Evet O'ydu. Kaldığımız oda üç-beş metre yakınındaydı. Ses çok net geliyordu. Melodiyi dinlerken başka bir şarkının sözleri hatırıma gelmişti.

Seni düşünmek güzel şey

Seni düşünmek ümitli şey

Dünyanın en güzel sesinden

En güzel şarkıyı dinlemek gibi bir şey...

Önderlik sabah duşunu, kahvaltısını yapmış, az sonra yürüyüşe çıkmak için aşağıya inecekti. Bu sabah programı olağanlaşacak, süreklileşecekti. Biz de kahvaltımızı hızla yapmış, Önderliğin aşağıya inmesini bekliyorduk.

Kahvaltıda sohbet konumuz, Önderliğin sesi olmuştu. Ses, Rozerin'in dışında Çünkü o daha önce Önderliği türkü söylerken işitmiştiĞ sadece beni değil, diğer arkadaşları da şaşırtmıştı. Tayhan;

"İnsanı etkileyen yanık bir ses, bu ses tonu sadece Ortadoğu insanında bulunur. Başka ülkelerde, kıtalarda, rastlayamazsınız" diyordu. Tahir Kürtçe;

"Urfa'nın toprağındandır herhalde" dedi.

Önderlik aşağıya inmişti, eşofmanları ve parkesi üzerindeydi. İleride spor yapabilme olanağı olur diye adidas spor

ayakkabısı almıştık. Mefisto ayakkabılarının yerine bunları giymişti. Bu kez Tahir de bizimle gelecekti. Gelmesinin özel bir nedeni yoktu. Sadece gelmek istiyordu. Önderlik dışarıya çıktığında bize eşlik edecek Rus korumalar da hareketlendi. Korumalar bugün farklı insanlardı. Fakat yürüyüş düzenleri aynıydı. Biri önde, diğeri arkada. Çok geçmeden Tayhan, Tahire;

"Sen de hızlan, öne geç, Rus korumanın hemen arkasından yürü," dedi.

Tahir bunun üzerine hızlandı, 50 metre kadar önde Rus korumanın hemen arkasında yürüyordu. Sanki her geçen gün havalar soğuyordu. Rüzgar yüzümüze çarpıyor, saçlarımızı dağıtıyordu. Önderlik soğuğu hissetmemeye çalışıyordu. Aynı yoldan yürüyorduk. Zaten gidebileceğimiz başka bir yol da yoktu. Sabah yürüyüşlerimiz artık bu yolda olacaktı. Önderlik Tayhan ile konuşmaya başlamıştı. Konuşmalarını duyabilmek için yaklaşmıştım.

"Ankara'da mı okumuştun?"

"Evet Başkanım, ODTÜ Tarih"

Önderlik de Ankara'da, siyasalda okumuştı.

"Türk sol örgütlerinde yer almış mıydın?"

"PKK ile tanışmadan bir süre önce Dev-Yol ile hareket ediyordum."

Ne zaman ki '80'li yıllardan, devrimcilikten bahsedilse abim Aziz aklıma gelirdi. Aziz, '80'li yıllarda Dev-Sol militanıydı. Ankara Keçiören'de, polisle girdiği çatışmada omzundan yaralanmıştı. Ardından uzun yıllar Mamak cezaevinde kalmıştı. Aynı yılın 27 Mayıs'ında ise kardeşim dünyaya gelmişti. Aziz yeni doğan kardeşime, "Nizamettin Orhan Gazi" adını vermişti. Bu isim, İstanbul'da girdiği çatışmada şehit düşen bir Dev-Sol militanının adıydı. Nizamettin de adını aldığı militan gibi '98 yılında Amed dağlarında, tarihi yazan kahramanların arasında karışmıştı...

"Demek ODTÜ Tarihi okudun... Tarihi iyi biliyor musun?"

Tayhan mütevazı bir dille;

"Yeterince değil Başkanım."

Yol ayrımına geldiğimizde Önderlik dün kullandığımız yolu değil, diğerini işaret etmişti. Hem yeni yolu görmek, hem de farklı yönleri kullanmak, güvenlik açısından iyiydi. Bu yere kadar zorunlu aynı yolu kullanıyorduk. Bundan sonrası öyle değildi. Her gün yol sapağından sonra farklı yolları kullanacaktık.

Ormanın içinde, son bulan yoldan geri dönüyorduk. Kuruyan çimenler sabah çiyyinde ıslanarak yumuşamış, ıslıklık ayaklarımıza kadar işlemişti. Hava bulutluydu. Güneşin soluk ışıkları, zaman zaman bulutların arkasından göz kırıp, kayboluyordu. Geri dönüşümüzle birlikte, Tahir arkamızda kalmıştı. Öndeki koruma 50 metre önümüzden yürüyordu. Villalara epey yaklaşmışken karşıda, yolun kıvrımında, orta yaşlı bir kadın ve aynı yaşlarda bir erkek belirdi. Üzerlerinde eşofman ve parke vardı ve bize doğru geliyorlardı. Beklemediğimiz bu durum bizi biraz heyecanlandırmıştı. Acaba birşey olabilir mi, yapabilirler mi? düşüncesiyle tedirgin olmuştuk...

Ya Önderliğe birşey olursa?... Bunun tedirginliğini sürekli yaşayacaktık. Tanımadığımız, bilmediğimiz bir yerde, niyetlerinin ne olduğunu kestiremediğimiz insanların arasındaydık. Onlardan habersiz adım atmak imkansızdı. Bize tahsis edilen arabayla evin dışına, alışveriş için çıktığımızda bile korumalar takip ediyorlardı. Bir gün bu korumaların içinden kötü niyetli biri çıkmaz mı, sorusu bizi korkutuyordu. Önderliği savunacak ne bir ortam ne de bir alet vardı. Bir anlamda Önderlik ellerindeydi. En kötüsü de bunların karşısında yapabileceğimiz bir şey yoktu. Olası bir durumda kullanabilecek bir bedenimiz vardı, o kadar.

Kuş uçmaz, kervan geçmez bu yolda insanların ne işi vardı? Birkaç ihtimal vardı; belki onlarda, etraftaki konutların birinde oturan sakinlerdendi ve onlarda sabah yürüyüşüne çıkmışlardı. Fakat bu mevsimde, villalar hemen hemen boş gözüküyordu. O kadar dikkatlice incelememe rağmen, komşu evlerde, yaşam belirtisi görememişim. Yalnızca birkaç evde, bu evlere bakan bekçiler vardı. Bu evler anlaşıldığı kadarıyla yaz aylarında ve tatil amacıyla kullanılıyordu. Hem bu sokakta ne yürüyüşüydü? Tüm bu sorular karşımızdaki insanlar yaklaştıkça tedirginliğimizi artırıyordu. Tayhan'ın ruh halinden de benzer şeyler yaşadığı anlaşıyordu. Bunları düşünürken, Tayhan Önderliğin yanından ayrılıp geride kaldı. Hızla yanaşarak kulağıma;

"Önderliğe iyice yanaş ve hayvani bir duruş al" dedi.

Belli ki o da tedirgin olmuştu. Onun sözleri üzerine Önderliğe iyice yanaşmıştım. Fakat "Hayvani duruş al" sözlerini anlamamıştım. Ama "Dikkatli ol" anlamına geldiğini sezebiliyordum. Tüm duyu organlarımın algılama yüzdesini ve reflekslerini çalıştırmaya çalışıyordum. Karşıdan gelenler iyice yanaşmışlardı. Öndeki korumanın yanından, korumayı dikkatli bakışlarla süzüp geçtiler. Bize doğru yaklaşıyorlardı ve aradaki mesafe çok az kalmıştı.

Yaşadığımız o psikolojiyle her bakış, her davranışı istediğimiz şekilde yorumlayabilirdik. Bundan olacak ki, bakışlarından 'bunlar kötü insanlar' sonucunu çıkarmıştım. Tayhan'da diğer taraftan Önderliğe iyice yanaşmıştı. Karşıdan gelenler bize iyice yanaşmışlardı. "Ya bir şey olursa?" sorusu kalp atışlarımızı hızlandırmıştı. Parkelerinin altında birşey var mıydı? Her ikisi de çok tuhaf bakıyorlardı. Önderliği tuhaf tuhaf süzüyorlardı. Aramızdaki mesafe bir-iki metreydi artık. Aynı bakışlarla yanımızdan geçtiler. Geçmeleriyle birlikte rahatlamıştık. Yaşadığımız psikoloji herhalde bizi fazla kuşkucu yapmıştı. Sadece ormanda gezintiye çıkan iki insandılar.

Beni en fazla şaşırtan durum ise, Önderlikte bizdeki gerginliğin zerresi bile yoktu. Yaşadığımız bu süre zarfında Önderliğin gördüğüm temel bir özelliği, her zaman, her ortamda soğukkanlılığını korumasıydı. Hiçbir zaman paniğe kapılmış bir biçimde görmek mümkün değildi. İnsanın kanını donduracak kadar hareketli günlerde bile sakin bir okyanus gibi dingin davranacaktı.

Evin içine girişimizle birlikte soğuktan hissedemez olduğum kulaklarımı ve burnumu bir sıcaklık kapladı. Çok geçmeden vücudum da ısınmıştı. Soğuk ve endişeden gerilen vücudumuz çayın da etkisiyle gevşemişti. Şimdi konuşmaya hazırдық.

- Tayhan arkadaş hani yolda gelirken o iki insanı gördüğümüzde, "Hayvani duruş al" demiştin ya, ne demek bu hayvani duruş?

Tayhan bırıklarıyla gülümsemesini saklayarak;

- Bir ara Bilgesu Erenus akademiye gidiyor, Önderlikle görüşmeye. Hatta bir de tiyatro yapıyorlar. İşte burada Bilgesu Erenus Önderliği değerlendirirken "Çok hayvani bir duruşunuz var" diyor. Yani bir anda birçok karakteri ifade edebilen, duruşlarına bürünebilen, hiç umulmadık anlarda, umulmadık davranışlar gösteren anlamında...

Mahir o gün bir kamyonetle büyük bir çanak anten göndermişti. Bir de büyük ekranlı bir televizyon. Televizyonu çalışma odasına kurmuştu. Tahir dışarıda anteni ayarlamaya çalışıyordu. İşte bu iyi olmuştu. Önderlik tüm gün getirdiği kitapların dışında, bugünlerde düzenli gelmeyen gazeteleri okuyor, siyasal gelişmeleri takip etmeye çalışıyordu. Kendisi siyasal gelişmelerin merkezindeydi. Şimdi daha iyi takip edebildi. Çok geçmeden televizyonun ayarlama işi bitti. Şimdi tüm kanallar izlenebilirdi.

Önderlik, o akşam haber saatine yakın açtığı televizyondan tüm haber kanallarını özenle dinliyor, bir kanaldan diğerine geçiyordu. Haber olmayan kanallar çıkınca hemen değiştiriyordu. Haber kalitesine önem veriyordu. Müzik varsa bunları da sonuna kadar dinliyordu. Sezen Aksu'yu, Barış Manço'yu, Özdemir Erdoğan'ı, Arif Sağ'ı, bir keresinde de Zerrin Özer'in klubini izlediğini görmüştüm. Gazete sorunu da bir süre sonra giderilecekti. Moskova'da çıkan Türkiye basını bir gün arrayla düzenli gelecekti. Avrupa'dan tüm önemli gazetelerin köşe yazıları, haberleri fakslanacaktı. Önderliğin çalışma masasının üstü, gazete, faks haberleri ve yazılarıyla dolacaktı. Çalışma masasının üstündeki gazeteler, her zaman yeni balyadan çıkmış ve hiç el değmemiş gibi düzenli dururdu. Tüm gazeteleri inceler, tekrar büyük bir düzenle katlar, masanın üzerine dizerdi. Aynı şekilde Med TV haberlerini de dikkatlice dinlerdi. Haber öncesi çıkan müzikleri de dinlerdi. Müzik dinlemeyi seviyordu. Duyguları güçlü olan bir insan, yüreğinde yaşadıklarını büyük hissedirdi. Müzik duyguları hareketlendirip düşünceyi hiç umulmadık yerlere götürebilirdi. Hafızada müziğe göre, çeşitli anılar ya da hayaller canlanırdı. Bu durum insanın ruh halini derinden etkileyebilirdi.

Önderlik bugünlerden yıllar sonra denizlerle çevrili bir adada bir gazetecinin; "müzik dinliyor musunuz?" sorusuna, "Müzik dinlemiyorum! Şu an duyularım buna hazır değil..." diye cevap verecekti.

Haberlerden sonra ciddi bir program yoksa televizyonu kapatıyordu. Gece yarısına kadar her zaman uyanık kalırdı. Bu saate kadar haberlerin dışında ya okur ya da saatlerce düşünürdü. Sabahları erkenden hemen hemen aynı saatlerde uyanır ve ardından o yanık melodi duyulurdu. Ya da sabah duşunun su sesi...

Bugün sadece duş sesi vardı. Birazdan sabah yürüyüşü için aşağıya inecekti. Az sonra eşofmanlarını giymiş aşağıya inmişti.

Bu sabah kaşları çatık, gözleri uzaklardaydı. Bizlere bakarken bile başka birçok yerde olduğu anlaşıyordu...

Ünlü heykeltıraş Rodin'in, Düşünen Adam heykeli gelmişti aklıma. Tek söz söylemeden dışarıya çıkmıştık. Gözleri sürekli ormanın bittiği, gökyüzünün başladığı ufuktaydı. İç dünyası, yüz hatlarına vuruyor, bazen anlaşılmayan mırıldanmalarla dışarıya yansıyor. Bazen gülümsüyordu, bunlar ara renklerde. Hakim olan renk; gözlerini ufuktan ayırmayan, düşünen insandı!

Bu sabah Önderlik konuşmamıştı! Bu sabah konuştuğu tek kişi kendisiydi.

Tahir ve Rozerin jip ile dışarı çıkmışlardı. Hem mutfak ihtiyaçlarını karşılayacaklar hem de Rozerin Yunanistan ile telefon bağlantısı kuracaktı. Önderliğin Yunanistan'a kabul edilmemesini gururuna yediremiyordu. Önderlik Ortadoğu'dan ayrılınca önce Yunanistan'a gelmişti. Yunanlıların "dostlukları!", "Eğer ülkemizden ayrılmazsanız, Şengen ülkelerinin bir üyesi olarak gerekeni yapacağız!" sözlerinde kendini göstermişti. Yunanistan kabul etmeyip Moskova'ya gelirken uçakta Rozerin Önderliğe;

"Başkanım hayatımda ilk defa yeniliyorum" dediğinde, "Sizler zaten yenilgili kişiliklersiniz" diye cevap vermişti.

O yüzden Rozerin kendisini ispatlama çabası içerisindeydi. Hemen hemen her gün dışarıya çıkıp telefon ediyordu. Kaldığımız evde de Önderliğin çalışma odasında da telefon vardı. Fakat deşifre olma ihtimali yüzünden, güvenlik gerekçesiyle kullanılmıyordu. Rozerin, Yunanistan örgütünden dış ilişkiler ile ilgilenen Rojhat ile görüşüyordu. Rojhat'ı Yunanistan'dan tanyordum. İyi bir insandı, fakat iş yapabilme gücü çok ayrıydı. Rozerin bir de; "Eski amiral dost Kalenderis ve Nagazakis" diye bahsettiği kişilerle görüşüyordu. Bu adamlardan Nagazakis daha sonra çağdaş, Yahuda İskaryot rolünü oynayacaktı.

Rozerin olası bir durumda bu bağlantılarla Önderliğe bir yer hazırlamaya çalışıyordu.

Önderlik yukarıdaydı, araba sesi gelince Rozerin ve Tahir'in geldiğini sanmıştık. Yanılmıştık, bu Mahir'in arabasıydı. Önderliği sorduğunda yukarıda olduğunu söyledik. Bunun üzerine yukarıya çıktı. Mahir yanında bir kişiyi getirmişti. Takım elbiseli, orta yaşlı, göbekli, biraz heyecanlı ve sıkılgan bu adamı daha önce görmemişim. Tayhan'la sohbetlerinden birbirlerini tanıdıkları anlaşıyordu. Daha sonra, "partiye yakın, dost, yurtsever, aydın" olduğunu söylemişlerdi. Rusya'da böyle "aydın" olduğunu iddia eden ya da bu sığata yakıştırılan insan çoktu.

Mahir, yarım saat sonra aşağıya inmişti. Yanında getirdiği kişiyi;

"Önderlik seninle tanışacak. Yukarı çık." dedi. Bunun üzerine yeni gelen yukarı çıktı. Bize dönerek, "Öylesine bir tanışma. Bu insanların Önderliği görmesi, bağlılıklarını artırır. Etkilenmesini etrafındaki insanlara yansıtır" dedi.

Yukarıya çıkan kişi kısa bir süre sonra indi. Önderlikle tanışmak belli ki onu da şok etmişti. Mahir dışarıya çıkarken, "Birkaç saat sonra Jirinovski, Önderlikle görüşmeye gelecek" dedi.

Bu Jirinovski neyin nesiydi, nasıl bir insandı? "Misafir, dost" diye karşıladığı, davet ettiği bir insandan evinde misafir olarak kalması karşılığında 15 bin dolar alan bu adam kimdi? Jirinovski Türkiye'deyken birkaç kez televizyon haberlerine konu olmuştu o kadarını biliyordum. "Aşırı milliyetçi lider Viladimir Jirinovski" olarak bir haberde geçtiğini hatırlıyordum. Bir de bir televizyon canlı tartışma programında tartışma büyümüş, önündeki bir bardak suyu tartıştığı insanın yüzüne fırlatmıştı. Hatırimda bunlarda vardı. Fakat tüccar insanlar olduğu anlaşıyordu. Peki bu insan Önderliğe nasıl yaklaşacaktı. Çıkar temelinde olacağı kesindi. Politika çıkar temelinde yürütülüyordu. Bu politika, ilkel, iki tarafın çıkarına göre mi yürütülecekti? Bunu bilmiyorduk. Anlayabildiğimiz tek şey satranç yeni başlamıştı. İlk hamleler yapılmıştı.

Birkaç saat sonra, Mahir, Jirinovski ve Rüstem Broyi geldi. Broyi Duma parlamentosunda Kürtleri temsil eden tek milletvekiliydi. Rusya Kürtlerindendi. Görüşmelerde tercümanlık yapacaktı. Jirinovski özel korumalarıyla gelmişti. Evdeki adamlar da onun korumalarıydı. Evdeki korumalar Jirinovski'yi görünce panik içinde saygı gösterisinde bulunmuşlardı. Kapıda Jirinovski'yi karşılamıştık. Kızıla çalan, kumral, beyaz yüzlü, kravatsız, takım elbiseliydi. Rahat davranışları dikkat çekiyordu. Bize Türkçe;

"Merhaba!" demişti. Şaşırılmıştı ilk başta. Türkçe konuşarak, jest yaptığını, sadece "Merhaba" kelimesini bildiğini düşünmüştük. Yanılmıştık. Bozuk bir Türkçesi vardı. Bir Rus'a göre Türkçesi fena değildi. Neden Türkçe'yi öğrendiğini sonradan öğrenecektim... Viladimir Jirinovski uzun süre KGB Türkiye uzmanlığını yapmıştı. "Elleri cebinde" kendi evindeymiş gibi davranıyordu. Broyi ile Rusça konuşuyor, gülüşüyorlardı. Korumaları dışarıda, diğer korumaların yanında kalmışlardı. Fazla geçmeden, Önderliğin yanına çıktılar. Görüşmenin eksenini muhakkak Önderliğin Rusya'da kalmasına yönelik geliyecekti. Jirinovski devletin bir parçası, aracısıydı. Rus hükümetinin politikaları onun dilinden yansıyor. Şimdilik görüntü, "dost" biçimindeydi.

Bir araba daha bahçe kapısından içeri girerek evin kapısı önüne yanaştı. Tahir ve Rozerin ellerinde poşetlerle içeriye girdiler. Epey alışveriş yapmışlar, bir de fotoğraf makinası getirmişlerdi. Önderliğin yaşamını artık fotoğraflarla belgeleyecektik. Kameramız ya da teybimiz yoktu. Önderliğin günlük yaşamı yıllardır, kamerayla, fotoğraf makinasıyla, teyp ile kaydediliyordu. Biz geç bile kalmıştık. Böyle tarihi, önemli bir süreç belgelenmeliydi. Keşke kamera olsaydı... Çekeceğimiz görüntüler ilerde önemli bir belge olabilirdi. Tayhan, Rozerin'e;

"Nasıl geçti" dediğinde,

"Yunanistan'daki dostlarla görüştüm. Bunların aracılığıyla altyapı yaratmaya çalışıyorum. Daha önce karşılaştığımız sonucun yaşanmaması için uğraşıyorum." dedi.

Bir saatlik bir görüşmeden sonra, topluca Önderlik, Jirinovski, Broyi, Mahir aşağıya indiler. Üst katın

merdivenlerinden aşağıya inerlerken ağır, diplomatik bir hava esiyordu. Zoraki gülümsemeler, nezaket gösterileri... Önderlik misafirini kendisi uğurluyordu. Hep böyle yapardı. Misafiri kim olursa olsun, kapıya kadar kendisi geçirirdi. Merdivenlerden aşağıya inerken farklı açılardan fotoğraflarını çekiyordum. Bu Jirinovski'nin hoşuna gitmişti. Giriş katında Önderliğin yanında durarak Rusça; "Bu kez böyle çek" anlamında bir şeyler söyleyerek poz verdi, çektim. Önderlik, Jirinovski dışarı çıkına kadar eşlik etti. Önderlik yukarı çıktıktan sonra Mahir kendinden emin bir edayla, "Gelişmeler iyi, orayı burayı iterek Önderliğe yer açacağız. Herşey bir anda olmuyor. Bugünkü görüşme de olumluydu." diye bugünkü görüşmeye dair kanısını belirtiyordu. Fazla kalmadı, Broi ile birlikte gittiler. Gerçekten gelişmeler olumlu muydu? Olumlu yönleri görek kendimizi buna inandırmaya mı çalışıyorduk? Bunu zaman gösterecekti...

Sabah yine yürüyüşe çıkmıştık. Önderlik bugün Rus korumaların biriyle konuşup düşünce almak istiyordu. Korumaya çalıştıkları bu insanı tanıyorlar mıydı? Rus devletinin yaklaşımları nasıl gelişebilirdi? Bu sorulara bir de bu adamlardan cevap almak istiyordu. Tahir bu konuda tercümanlık yapacaktı. Yürüyüş esnasında "Konuşmak istediğini" Tahir'e söylemişti. Tahir öndeki korumaya söylemiş, koruma da hızını yavaşlatmıştı, şimdi yetişmişti. Önderlik içten bir gülümseme ve etkileyici nezaketiyle;

- Beni tanıyor musun?

- Evet sizi herkes tanır.

- Rus halkı, hükümeti, Kürtlerle dost olmak ister mi, bizim burada uzun süreli kalışımızı ister mi? Ne diyorsun?

Korumanın ses tonunda korku ve tedirginlik vardı. Geçıştirmek istercesine;

- Bilemiyorum, burada olduğunuza göre iyi yaklaşırlar" diye cevap verdi. Ardından konuşmak istemiyormuşçasına adımlarını hızlandırıp uzaklaştı. Önderliğin gözlerinde aldığı cevaplardan tatmin olmayan bir bakış vardı... Yol sapağına gelince yine farklı bir yola girdik. Önderlik, Tahir'e dönerek, Kürtçe;

"Bu Ruslar nasıl insanlar?" diye sordu. Tahir;

"Başkanım, Sovyetlerin yıkılışından sonra halkta yoğunca bir yozlaşma başladı. Özellikle yeni yetişen gençlik güdülerinden başka bir şey düşünmüyor. Sabahtan akşama kadar votka içiyorlar" diye yanıtladı.

Önderlik;

"O kadar çok içiyorlar ha!" diyerek şaşkınlığını belirtti.

Her geçen gün artan soğuk karın habercisiydi. Bugün kar soğuğu vardı. Yol yürüyüşü boyunca birçok fotoğraf çekmiştik. Bazen Tahir, bazen Tayhan, bazen de ben çekiyordum. Özel bir poz verilmiyordu. Fotoğrafları güzel yapan da bu doğal pozlardı. Fotoğrafları çekerken alabildiğince uzun ormanları, sarıya çalmış çimenlerin kapladığı düzlüğü, gökyüzünü almaya çalışıyordum. Çekilen fotoğraflara Önderlik zaman zaman bakışlarıyla refleks gösteriyordu. İlgiilenmiyormuş gibi gözüküyordu. Hava bulutluydu. Güneş bulutun arkasından çıkıyor, hemen kayboluyordu. Zaten bu ülkenin tüm mevsimleri bulutluydu, yazın ortasında bile. Bir ara güneş bulutların arkasından çıkıp kaybolmadı. Önderlik bu ayaz havada soluk güneş ışınlarına yüzünü dönerek,

"Hadi çekeceksen şimdi çek" dedi.

"İlgiilenmiyor" düşüncesinde yanıılmışım. Etrafindaki herşeyle anlayamadığım kadar ilgiliydi.

Eve döndüğümüzde Önderlik dışarıya çıkmak için hazırlık yapmaya koyuldu.

Evet, bugün Önderlik ilk kez evin dışına çıkacaktı. Muhtemelen devletin içinden üst insanlarla görüşecekti. Şık bir takım elbise, hardal renginde bir kravat, siyah uzun ipek bir pardösü giymişti. Mankenleri aratmayacak kadar şık görünüyordu. Bizi bu eve getiren, siyah renkli, siyah camlı devlet plakalı araba, Önderliği almaya gelmişti. Önderlik bu arabaya binip gitti.

Yapılan tüm girişimler, Önderliğin bu ülkede kalabileceği siyasal bir ortam yaratabilmek içindi. Bu girişimler sonuç alacak mıydı?

Niyet, çaba yeterli olacak mıydı?

"Dostlar" ne kadar sonuç alacaktı? Bilemiyorduk.

Önderlik hava karardıktan sonra aynı arabayla geri döndü. Eve girer girmez yukarı, odasına çıkan merdivenlere yöneldi. Yüz hatlarından bir şeyler okumaya çalışıyordum. Başaramadım. Direkt yukarıya, odasına çıktı. Daha sonra kendi içimizdeki tartışmalarımızda Önderliğin bir restoranda yemeğe gittiğini öğrenmişim. Diplomatik bir yemektir. Bu görüşme devleti temsil eden insanlarla mı yapılmıştı? Önem derecesi neydi, bunları bilmiyorduk. Bu sabah bir yığın gazete fakslanmış, haber küpürleri, birçok köşe yazısı ve ülkeden, Avrupa'dan tekmiller gelmişti. Ayrıca saydam, naylon bir dosyada Önderliğe iletilmek üzere Avrupa'dan fakslanan bir kitap özeti vardı. Faksın başında "Savaşa Yol Açan Eylemler kitabını gönderemiyoruz, fakat kitabı okuduk, geniş bir özetini gönderiyoruz" yazısı okunuyordu.

Gazeteleri ve köşe yazılarını Önderlik okuduktan sonra, izni dahilinde biz de okuyabiliyorduk. Sabah kahvaltısıyla birlikte gazeteleri götürmüştük. Önderlik öğlene kadar bunları okumuştı. Okuduklarını biz istemeden, okumamız için göndermişti. Tayhan köşe yazılarının olduğu dosyayı incelemeye başlamıştı. Ben ve Rozerin de birer gazete almıştık. Gazetelerde, Önderliğin Suriye'den çıktıktan sonra Suriye-Türkiye ilişkilerinin iyiye doğru yol aldığını işleyen haberler vardı. Köşe yazarlarının bir kısmı, Önderliğin Suriye'den ayrılmasıyla birlikte hem Türkiye hem de PKK için yeni bir sürecin başladığını belirtiyordu. Gazetelerin içinde Avrupa'dan gönderilen o kitap özeti yoktu.

Önderlik okuyordu.

Önderliğin çalışma odasında da telefon vardı, fakat kullanılmıyordu. Birkaç kez telefon gelmiş, fakat içeriden hiç telefon açılmamıştı. Güvenlik nedeniyle bu gerekliydi.

Önderlik bu akşam televizyona sürpriz bir şekilde bu telefonla katılacaktı. Ortadoğu'dan resmi olarak ayrıldıktan sonra kimse resmi olarak nerede olduğunu bilmiyordu. Bizler bile bu kaldığımız yerin neresi olduğunu bilmiyorduk. Bildiğimiz tek şey Moskova'nın dışında ya da şehir merkezinden uzak, تنها bir yerde olduğumuzdu.

Uluslararası komplo güçleri, Önderliğin peşindeydi. Önderliğin nerede olduğu net değildi. Birçok tahmin yürütülüyordu. Fakat henüz tahminler tutmamıştı. Kürt halkı da büyük bir merak içindeydi. Merakını gazetelere, televizyona yansıtıyorlardı. Önderliğin nerede olduğu ve sağlığı hakkında bilgi almak istiyorlardı.

Bu akşam telefon konuşması beraberinde neleri getirecekti?

Konuşmasını yanında dinlemek istemiştik. Bu isteğimizi Önderliğe ilettiğimizde diğer odadan takip edebileceğimizi

söylemişti. Evde tek televizyon vardı. Yatak odasının bir kısmından da görülebiliyordu. Biz buradan izleyecektik. Televizyon açılmıştı. Önderlik çalışma odasında masasında oturmuş. Birkaç metre karşısında televizyonu izleyecekti. Bizlerde yan odadan. Aynı zamanda da Önderliğin sesini de canlı dinleyecektik. Önderlik eşofmanlarıyla telefonun başına kurulmuştu bile. Rahat olduğundan, evin içinde sürekli eşofman giyerdi. Panel başlamıştı. Bir süre sonra Önderliğin ses tonu televizyonda belirdi. Tarihi, en uzun konuşmasına başlamıştı. Tarihten komploların gelişim seyrini ele alıyordu. Komplonun zeminlerini ayrıntılandırıyordu. Ardından bizler için; "Dünyayı çözüyorum, herşeyi, ama sizin silik kişiliklerinizi çözemiyorum. Yaşadığınız gaflet durumu, ihanetten daha kötü, daha çok sonuç veriyor. Can çıkar ama huy çıkmaz. Ölerек, yanarak değil, konuşarak değil; iddia kadar günlük pratik gerekli... Ne intikam duygusuna, ne de düşünce zevkine sahipsiniz, çoğunuz çalışmadan bıkmışsınız. Yapın artık!" diyordu. Ortadoğu'dan çıkışının neler yaratacağını, şu formülle dile getiriyordu; "Ankara'dan Diyarbakır'a çıktık partileştik, Diyarbakır'dan Ortadoğu'ya çıktık ordulaştık. Ortadoğu'dan dünyaya açıldık şimdi devletleşeceğiz." Biz bu formülü Önderlikten ilk tanıştığımız gün duymuştuk. Saatler ilerliyordu. Konuşmasında, Avrupa'dan arkadaşların geniş özetini gönderdiği, "Savaşa Yol Açan Eylemler" kitabından bahsediyordu. Bu kitap kısa bir süre önce Amerika'da yayınlanmıştı. Roman kahramanının adı Kayhan'dı. Romanın içeriğinden bahsederek benzerlikler kuruyor, "eğer Ortadoğu'dan çıkmasaydık bu biçimiyle savaş çıkacaktı" diyordu... Aralıksız üç saati aşkın konuştu. Konuşması bittikten sonra bulunduğumuz odaya geldi. Belli ki konuşmadan yorulmuştu. Yüzündeki ter, saçlarına kadar ıslatmıştı. Odaya girince gülerек derin bir nefes aldı. Ardından aynı gülümsemeyle; "Nasıldı konuşmam? Etkileyici olmuş mudur acaba?.. hı!..." dedikten sonra, cevabımızı beklemeden; "Hadi gidin yatın, geç oldu" diye ekledi. Ardından da odasına gitti. Saatler gece yarısını çoktan geçiyordu. Uyku gözlerimizi ağırlaştırmıştı. Önderliğin sözlerinden sonra, uyumak için odalarımıza çekildik.

Sabah erken, tanımadığımız bir Rus'un gelmesiyle uyandık. Bu adam 35 yaşlarında, orta boylu, kıvrıkcık, kumral saçları olan, sıradan giyimli, önemli olmayan birine benziyordu. Alt katta oturmuş, çok rahat tavırlarla ıkrım ettiğimiz kahveyi içiyordu. Tahir ve Fatma konuşmalarını Kürtçe'ye tercüme ediyorlardı. Adam rahat konuşuyor, bu arada da bizi inceliyordu. Gözlerimizin içine bakıyor yine gözleriyle "tepeden turnağa" herşeyi süzüyor, bir yandan da konuşmasını sürdürüyordu. "Kaç kişi olduğumuzu, Önderliği nasıl koruduğumuzu" soruyordu. Tedirgin, cevap vermeyen bakışlarımızı görünce;

"Merak etmeyin, O'nu en iyi koruyan biziz. Dışarıda bölge çapında büyük bir güvenlik sistemi kurmuşuz. Sizin gördükleriniz sadece bu evin içindeki korumalardır. Buraya, bu bölgeye bizden habersiz kimse giremez. Bölgede şüpheli telefon, telsiz konuşmalarının tespiti için bir alıcı istasyonu bile kurmuşuz, içiniz rahat olsun" dedikten sonra Önderliği göreceğini belirtti. Önderlik haberdar edildikten sonra yanına çıktı. Tayhan'a, "Kim bu adam, neyin nesi" diye sorduğumda,

"Üst düzey bir istihbarat görevlisi. Önderliğin güvenliğinden sorumlu" dedi.

Çok geçmeden Önderliğin yanından inip evden ayrıldı. Bu tuhaf adamı görüşümüz ilk ve son olmayacaktı!..

Kendi aramızda dünkü telefon konuşmasının olası etkisini konuşuyorduk. Tayhan;

"Parti, Önderliğin bu çıkışıyla yeni, tarihi bir devreye girdi. Bundan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak" diyordu.

Öğlene doğru Mahir ve o tuhaf adam geri geldi. Koltuk altında günün gazeteleri vardı. Gazeteyi alıp okumaya başlamıştım. Baş sayfasında gazetenin 1/4'ünü kaplayan büyük puntolarla "Odinsova" yazıyordu. Odinsova puntosu bana birşeyler hatırlatıyordu. Evet bir şeyler anımsatıyordu. Tamam buldum. Turganyev'in ünlü babalar ve oğullar kitabında "İnsanlar ormana benzer. Herkesin dalağı, yüreği var, küçük farklılıklar diğer insanlardan farklı olduğunu göstermez. Tek tek insanları incelemeye gerek yok. Kimse ormanda ağaçları teker teker incelemez" diyen ve aşka inanmayan Bazarov, Odinsova adında aristokrat, güzel bir kadına aşık oluyordu...

Odinsova, puntosunun alt yazılarını okumaya devam ediyordum.

"MİT, Abdullah Öcalan'ın izini Rusya'da buldu. Moskova'nın 30 km batısındaki Odinsova kasabasında, bir villada koruma altında tutuluyor. Apo'nun Rusya'da olduğu tespiti üzerine Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Lebedev, Dışişleri Bakanlığı'na çağırılarak Apo konusunda bilgiler aktarıldı. Lebedev; "Apo bizde değil" dedi.

Gazeteyi okurken rengim değişmişti. Dün akşamki telefon konuşması aklıma gelmişti. İçimden, "Yerimiz tespit mi edildi yoksa?" diye geçirdim. Gözlerim, gazete okuyan Tayhan'ın yüzündeki ifadeye takıldı, telaşla;

"Ver gazeteyi bir de ona bakayım," dedi. Bende ondaki gazeteyi almıştım. Baş sayfada;

"Abdullah Öcalan Odinsova kasabasında kaldığı villada gün ışığına çıktı. 50 bin nüfuslu kasabada, Rus devlet misafirhanesi olarak kullanılan yerde barındığı belirlendi" yazıyordu.

Biraz altta Başbakan Mesut Yılmaz'ın,

"Terörist başının bir haftadır, bir banliyöde olduğunu tespit ettik. Bırakın örgütü yönetmeyi, yandaşlarıyla bile telefonda konuşmıyor. Bütün bulgulara rağmen Rus yetkilileri 'Apo bizde değil' diyorlar" açıklaması vardı.

Heyecanım gittikçe artıyordu diğer gazeteyi almıştım. Aynı puntuyla aynı başlık;

"ODİNSOVA..."

"Abdullah Öcalan'ın Rusya'nın dışında Odinsova adlı bir kasabada kaldığı tespit edildi. Odinsova'da eskiden Rus çarlarının uzun çam ormanlarının içinde geyik avlamaya gittiği, birçok lüks bina ve Yeltsin'in de bir yazlık evinin bulunduğu kasabada Öcalan yaşıyor."

Gazeteyi masanın üzerine bırakarak, hızla orta kata çıktım. Tül perdeyi aralayıp çam ormanlarına komşu villalara bakmaya başladım.

İşe bak! Nerede olduğumuzu böyle mi öğrenecektim. Demek bizim her sabah yürüyüşe çıktığımız bu ormanlarda bir dönem Rus çarları geyik avına çıkıyordu. Odinsova... Acaba aşka inanmayan Bazarov'u kendine aşık eden etkileyici, güzel kadın gerçekten burada mı yaşadı? Belki de onun adıydı.

Bu sabah hareketli başlamıştı. Böyle de devam edecekti. Tuhaf adam, yanında birkaç kişiyle birlikte geri gelmişti.

Ellerinde birkaç dosya vardı. Hal hareketlerinde acelelerinin olduğu anlaşılıyordu. Hiç beklemeden Mahir'le birlikte yukarı çıktılar.

Hareketli ve şaşırtıcı saatler yaşanıyordu.

Önderliğin Med TV konuşması...

Tuhaf adamın bugünkü ziyaretleri...

Gazete başlıkları...

Çam ormanları...

Alt katta herkes suskundu. Gazeteleri hepimiz okumuştuk. Yüzlerde belirsizlik, korku, tedirginlik, şaşkınlık...

Gerçekten yerimiz tespit edilmişse neler olacaktı? Burada kalmaya devam mı edecektik? Düşüncelerimden birçok soru akıyordu. Bir yerde belirsizlik hakim olursa düşüncede onlarca soru belirirdi. Ne yazık ki sorular, belirsizliği hiçbir zaman açığa çıkartamazdı! Ancak zamanın dönüşüm gerçekliği içerisinde belirginleşmeye başladılar. Bu durum tedirgin bir ruh hali yaratırdı. Maalesef bizim yapacak bir şeyimiz yoktu. Herşey bizim dışımızda geliyordu. Biz gelişene göre yöndeş oluyorduk. Şimdi de her ne gelişecekse onun yöndeşi olacaktık.

Bir süre sonra Önderlik ile görüşen adamlar aşağıya inmişler, beklemeden çıkıp gitmişlerdi. Mahir bu tuhaf adamları uğurladıktan sonra, yanımıza gelip konuşmaya başladı, "Sizler de zaten gazeteleri okudunuz. Önderliğin dün akşam yaptığı telefon konuşmasından sonra Amerika, MOSSAD nokta tespiti yapmış. Önderliğin sesi özel makinelere kayıt edilmiş, bu nedenle nereden telefon açar konuşursa, uyduracılığıyla nokta tespiti yapılıyor. Bu gelen istihbarat elemanlarının elindeki dosyalarda Önderliğin çünkü konuşmasının çeşitli dillere çevrilmiş metinleri vardı. Bugüne kadar Önderliğin burada olduğunu Türkiye söylüyordu, fakat Rusya reddediyordu. Bu gelişen son durumdan sonra zorlaşacak. Yine güvenlik nedeniyle bu evi hemen terk etmemiz gerekiyor. Bugünden itibaren dünyanın dört bir yanında basıncılar, televizyoncular buraya akın edeceklerdir. Bugün yolda gelirken böyle insanlara rastladık. Ne de olsa tüm gazeteler, şu an kaldığımız evin adresini biliyor. Tüm bu nedenlerden dolayı, bu akşam Önderliği bu evden çıkartacağız. Başka bir eve götüreceğiz. Geçici olarak şimdi Jirinovski'nin partisinden DUMA Parlamentosu Jeopolitik Komisyonu Başkanı Mitrafanov'un evinde kalacak. Zaten Önderliğin gizlice kalabileceği, gözlerden ırak, çiftlik türü bir ev arıyorlar. Böyle bir yer bulununcaya kadar Önderlik Mitrafanov'un evinde kalacak. O insanda 'dost'tur. Bu akşam gelip Önderliği alacaklar. Siz de mevcut durumunuzla Önderliğin yanında kalmaya devam edeceksiniz. Bu anlamda hazırlıklarınızı yaparsınız" dedi ve sonra gitti.

Bizim sadece gelişen durumlara göre kendimizi ayarlamaya hakkımız vardı...

Gidiş için yapacağımız bir hazırlık yoktu. Vakti geldiğinde parkelerimizi alıp çıkacaktık. Evin alt katında duyguları altüst olmuş, tedirgin, kafası belirsizliklerle dolu insanlar vardı. Yaşadığımız bu süreçte şaşkınlık, tedirginlik alışkanlık haline gelmişti. Eğer duygular, dış ortamdan gelişebilecek her türlü etkiye hazır olmazsa, dayanılması çok güç durumlar yaratıyordu.

Günler önce neresi olduğunu bilmediğimiz bir sitede Önderlikle tanışmıştık. Aynı gün bu yerden ayrılmış, neresi olduğunu bilmediğimiz bu eve gelmiştik. Ta ki bugüne kadar...

Yine bugün başka bir eve...

Nerede olduğunu bilmediğimiz, fakat kimin evi olduğunu bildiğimiz bir yere doğru gidecektik.

Tayhan sıkıntılıydı. Evin içinde oradan oraya tur atıyordu. O'nun yanına yaklaşıp voltasına katıldım. Tayhan; "Gerçekten de insanın yüreğinin büyük duyması gerekiyor. Anlaması gerekiyor ya da yüreğinin büyümesi için yollar açmak gerekli. Yaşadığımız bu tarihi sürece anlam vermek, Önderliği biraz olsun anlamak, bununla bağlantılı. Her türlü sürprize kendimizi hazırlamamız gerekli. Belki yapamadığımız bu; bizi neler bekliyor, önceden bunu kestirmek zor. Biliyorum ki son gelişen olaylardan sen de çok etkilendin, şaşırıdın. Bunlar artık bir parçamız! Ve bu süreç bitene kadar bizi bırakmayacak!"

Hava kararmıştı, bekleyiş sürüyordu. Arabaların motor sesleri bahçe kapısına ulaşınca Rus korumalar hareketlenmişti. Araba farları bahçenin içerisini aydınlatmıştı. Bahçeye girdikten sonra farlarını söndürmüşlerdi. Motorlar çalışır durumda bekliyordu. Kaç araba olduğunu kestirememiştim. Hepimiz alt katta hareketlenmiştik. Tayhan kapının dışına çıkmıştı, bizler de kapının diğer tarafında gelecek olanları bekliyorduk. Kısa bir süre sonra içeri girdiler. Önde, orta boylu 40 yaşlarında, hafif göbekli biri vardı. Saçları alnından dökülmüş, düz, siyahtı. Mercikli gözlük camları, bardak dibini anımsatıyordu. Kahverengi yarım kaban ve takım elbise giymişti. Yanındaki adam ise sarışın, uzun boylu, gözlüklüydü. Bizlerle diplomatik bir selamlaşmadan sonra Önderliğin yanına çıktılar. Camdan dışarıya bakmışım. Korumaların yanında birçok benzeri duruyordu. Bahçenin içi araba dolmuştu. Bizleri götürmeye gelmişlerdi. Bir süre sonra Önderliğin yanına çıkanlar, Önderlikle beraber aşağıya indiler. Fatma da arkalarından indi. Bu kez Fatma, Rusça, Kürtçe tercümanlık yapıyordu. Önderlik gülümsemeye çalışıyor, daha çok da davranışlarıyla konuşuyordu. Dışarıya çıkarken, "Haydi gidelim" dedi. Önderliğin ardından dışarıya çıkmıştık.

Tayhan;

"Herkes farklı bir arabaya binsin" diyordu.

Önderlik evin tam kapısının önüne yanaşmış, özel plakalı, siyah bir arabaya binmişti, Rozerin de yanına. Önderlikle görüşen o iki insan da aynı arabaya binmişti. Tayhan onun önündeki siyah arabaya binmişti. Arabaların hepsi siyah gece rengindeydi. Tahir ve Fatma Jirinovski'nin jipine ben de başka bir siyah arabaya bindim. Arabalar gecenin karanlığında harekete geçti. Tayhan'ın bulunduğu araba önde, Önderliğin bulunduğu araba arkasında, benim bulunduğum araba ve jip de peşlerindeydi. Kapının dışında bekleyen aynı renkli birkaç araba da arkamıza eklenmişti. Konvoy biçiminde harekete geçmiştik. Kaç araba olduğunu bilmiyordum. Bulduğumuz site alanından çıkıp, asfalt caddeye çıktık. Neresi olduğu gazetelerden öğrendiğim yerden, neresi olduğunu bilmediğimiz bir yere doğru hareket etmiştik...!

Benim bulunduğum arabada, benim dışımda, sadece arabayı süren adam vardı. Yan koltuğunda oturdum. Adam tedirgin bakışlarını zaman zaman bana kaydırıyor, ben de onu süzüyordum. Bakışlarımdan rahatsız oluyordu...

Gece renkli arabalarla gecenin içinde hızla yol alıyorduk. Farların ışığı yolu aydınlatıyordu. Yollar boştu. Beraber hareket ettiğimiz arabaların hepsi, sol şeridi kapatmış ilerliyordu. Kaç arabayla hareket ettiğimizi tespit etmeye çalışıyordum. Görebildiğim, arkamızda ve önümüzdeki arabalarla birlikte en az sekiz arabaydı.

Keskin soğukta, gecenin karanlığında, nereye götürdüğünü bilmediğimiz asfaltı takip ediyorduk...!

"... Rusya, devrimciliğin kapitalizmin ve feodalizmin ufkunu aşmadığının, devlet kapitalizminin sosyalizmi doğuramayacağını, dolayısıyla çağdaş, liberal, kapitalizm karşısında tutunamayacağını bir örneğini sergiliyordu... Reel sosyalizmden sonra içine düşülen yozlaşma sürecinin krizli bir dönemi yaşanıyordu...

Bunu bizzat görmem

20. yüzyılın bir yüzünü daha iyi tanımama yol açtı.

MİTRAFANOV'UN EVİ

Arabayı süren kızıl saçlı adam, birşeyler söylüyor, sigara ikram ediyordu. Rusça bilmediğimi, sigara kullanmadığımı, davranış ve sözlerle anlatmaya çalışıyordum. Konuşmak istemiyordum. İçimden gelmiyordu. Sadece karanlığı izliyordum ve bizi bekleyenleri... Önderliğin içerisinde bulunduğu önümüzdeki arabayı, gözden kaçırmamaya çalışıyordum. İçinde bulunduğum araba öndeki arabaya yanaştığı zamanlar farların sayesinde, Önderliğin silüetini seçebiliyordum...

Yollar bomboş olduğundan arabalar hızla ilerliyordu. Kıvrılan yollar bir diğerini izliyordu. Bir saate aşkın yoldaydık. Bir ara konvoyun en önündeki araba yavaşlamış, ana caddeden ayrılarak başka bir yola girmişti. Diğer arabalar da onu peşinden izlemişti. Karanlıkta araba farlarının vurduğu yerlerde tek tük evler seçiliyordu. Odinsova'ya göre şehrin içinde, müstakil ve birkaç katlı evlerin olduğu arka mahallelere benziyordu. Çok geçmeden öndeki araba tahtadan yapılmış bir bahçe kapısının önünde durdu. Peşinden bütün arabalar durmuştu. Bahçenin iç tarafından bir kişi gelip kapıyı açtı. Öndeki araba içeri girdi. Ardından Önderliğin bulunduğu araba ve bulunduğum araba...

Önderlik yanındakilerle beraber arabadan indi, ardından arabalara dağılmış bizler. Karanlıkta bahçenin içinde iki tane birbirine benzer iki katlı, ikisinin de, ikinci katı çatı katlı evler göze çarpıyordu. Arabaların durduğu yer iki evin tam ortasıydı. Sağdaki eve doğru yönelmiştik. Önderlik o iki adamla birlikte içeri girdi. Evin girişinde dar, uzun bir koridor vardı. Koridorun hemen başında sağ tarafta, üst kata doğru kıvrılan sarı tahta merdivenler vardı. Öncelikle buradan yukarı çıkmıştık. Merdivenlerin girişinde duvara tebeşirle Rusça el yazısıyla yazılmış bir yılbaşı yazısı göze çarpıyordu: "Nice mutlu yıllara" Brejnev imzalı. Hemen yanında da Brejnev'in büyütülmüş bir fotoğrafı. İlginç. Demek Sovyetler'in bir dönemin sekreteri bir yılbaşını bu evde geçirmiş. Tahta merdivenleri çıkarken Hz. İsa'nın çarmıha gerilmiş bir portresi, üst katın koridor duvarlarında da birkaç yağlıboya portresi vardı. Onlarca rengin birbirine karıştırılarak yapıldığı renk tabloları. Koridorun sağ tarafında iki tane oda vardı. Bir tanesi küçüktü. Bu odada tek kişilik bir koltuk, bir çalışma masası, televizyon ve bir de küçük bir sehpa vardı. Odanın tavanı ters V harfi biçimindeydi. Yanındaki büyük oda yatak odasıydı. Çift kişilik bir yatağı, gardropları bulunuyor, büyükçe penceresi bahçeye bakıyordu. Önderlik bu odada kalacaktı. Küçük odayı da, çalışma odası olarak kullanacaktı. Bu odaların karşısında ise tek kişilik iki yatağı olan küçük bir oda vardı. Fatma ve Rozerin burada kalacaktı. Önderlik bu odaları gezerken konuşmuyor, sadece gözleriyle inceliyordu. Üst katı gezdikten sonra çıktığımız merdivenlerden aşağıya inmiştik. Aşağıya indiğimizde bizlerle beraber gelen bu iki adam Önderlik'ten nezaket gösterisiyle izin istemişlerdi.

Giderken;

"Rahatınıza bakın, kendi evinizde gibi hissedin" demişlerdi.

Alt katı gezmeye devam ediyorduk. Koridorun ortasında, sağda bir banyo vardı. Koridorun sonunda fazla büyük olmayan bir oda vardı. Bu odanın duvarlarında da yukarıdaki tablolara benzer tablolar asılmıştı. İlginç tabloları. Birbirine rasgele karıştırılmış gibi duran onlarca rengin tonları. Her odanın her duvarında bu tablolardan görmek mümkündü. Duvarların birinde küçük bir fotoğraf gözüme ilişti; bizi buraya getiren, gözlüklü, göbekli adamın fotoğrafıydı. Bu fotoğrafın az ilerisinde başka bir fotoğraf vardı.

Normal ebatlarda olan bu fotoğrafı çerçeveletmişlerdi. Bunu tanıyordum... Jirinovski... Elinde kadeh bir kokteyle çekilmişti. Bunun yanında başka bir fotoğraf daha vardı. Bizi buraya getiren o iki adam ve ortalarında Jirinovski. Önderlik bu fotoğraflara sadece göz ucuyla bakmıştı. Odada büyükçe bir yemek masası ve sandalyeler, yanında bir televizyon ve kaset çalar vardı. Odanın sağa doğru bitiminde bir kapı, küçük renkli dolapları olan mutfığa açılıyordu. Salonun hemen bitiminde, sol tarafında büyük bir oda daha vardı. Evin arka bahçesine bakan bu odada Tahir, Tayhan ve ben birlikte kalacaktık. Bu odanın duvarlarında da o ilginç tablolardan vardı. Evin merkezini ise yemek masasının bulunduğu salon oluşturuyordu. Merkez olarak herhalde bu odayı kullanacaktık. Bu odaya geri döndüğümüzde yaşlı sayılamayacak bir kadın, resmi, asker kıyafeti olan aynı yaşlarda bir adam vardı. Önderlikle selamlaştıktan sonra;

"Biz de gündüzleri bu evde kalacağız. Eğer istediğiniz bir şey veya bir sorunuz olursa bize iletebilirsiniz. Ne zaman isterseniz, girişteki küçük odada bizi bulabilirsiniz" diyerek ayrılıp, girişteki odaya geçtiler. Evin tek telefonu bunların kalacağı odada bulunuyordu. Bu kez evin içinde o iri yarı korumalar yoktu.

Önderlik tüm evi dolaştıktan sonra yemek masasının bir sandalyesine oturmuş, duvardaki resimleri ve tabloları inceliyordu. Bir süre öyle inceledikten sonra gözleri bir noktaya odaklanmıştı. Sanki çok uzaklardaydı. Mistik bir ses tonuyla; "Bu evde bir sır olacağız! Kimse nerede olduğumuzu bilmeyecek. Ne bir telefon, ne bir ilişki. Bir süre böyle gerekiyor" dedi.

Konuşmasına ara vermiş, duvarlardaki tabloları inceliyordu. Kaşları çatılmış, gözlerini kısıp bir noktaya bakarak; "Kupkuru kayalıklarda, kıraç topraklarda kök salmak gibi yaşam sahibi olmanız gerekiyor. Oysa... Bundan sonra

düşüncemi, devrimsel emeğimi, herşeyimi ortaya koyarak bunun değerini bilenlerle yürüyeceğim. Eskisi gibi asla! Aslında bu çıkışı '91-92 yıllarında yapmam gerekiyordu. Eğer ileride vakit bulursam bunun özeleştirisini yoğunca vereceğim. Tüm çabam tarihi köklerime göre yaşamaktır. Tarihi köklerine göre yaşamının acısı da, mutluluğu da güzeldir..." dedi.

Oturduğu sandalyeden ayağa kalkmış, çatık kaşları, gülümsemesiyle birlikte kaybolmuştu.

"Öyle bir plan kurdum ki, herkes çok şaşıracak!" dedikten sonra yukarıya, odasına çıktı.

Karmakarışık olan duygularımız, şaşıra şaşıra yorulmuş ruhlarımıza, dayanılması zor anlar yaşatıyordu.

Tayhan;

"1991-92 yıllarında Önderliğin neden çıkması gerekiyordu ki? Neyin özeleştirisini verecek ilerde. Peki ya bu plan?" dediğinde,

"Bilemiyorum '91-92 yılları serhildanların geliştiği, gerilla savaşımının en fazla büyüdüğü, katlımların en yoğun olduğu süreçti. Böyle bir dönemde yurt dışına çıkış!.." diye karşılık verdim. Söylediklerimi dikkatlice dinleyen

Tayhan,

"Önderliğin burada olmasının nedenleri üzerine daha fazla kafa yormak gerekli. Önderlik konuşurken, önümüzdeki sürecin nasıl gelişeceği hakkında öngörüye sahip olmak için iyi dinlemeliyiz. Bugünkü konuşmalarıyla bağlantılı konuşmaları daha sonra da yapabilir. Ben tesadüfen bulunmazsam ya da sen, birbirimize aktarırız. Bana öyle geliyor ki, Önderliğin çıkışındaki mana bu sözlerde gizli." diyerek kalktı.

Tayhan ile birlikte kalacağımız odayı inceliyorduk. Tayhan'a;

"Diğer odada bizi buraya getiren, o iki kişiyle Jirinovski'nin fotoğrafı vardı kimdi o?" diye sordum.

- Mitrafanov ve aynı partiden bir milletvekili.

- Yani bizi buraya getiren... Mitrafanov muydu?

- Evet Mitrafanov. Kendi evine getirdi. Jirinovski'nin partisinden. Ayrıca Duma Parlamentosu'nda Jeopolitik Komisyonu Başkanı. Daha önce Ortadoğu'da Önderlikle görüşmüş ve onu buraya davet eden biri. Mitrafanov bu evi sürekli kullanmıyor. Tatil zamanlarında burada kalıyor.

- Peki burada az önce duran kadınla, askeri kıyafetli adam?

- Onlar da normalde bu evde kalan, gündüzleri eve bakan, Mitrafanov'un yakınları. Sanıyorum, o resmi kıyafetli adam da Ğrütbesini bilmiyorumĜ orta düzeyde bir devlet görevlisi.

Aramızdaki konuşma bu şekilde son buldu.

Kalacağımız odada bir tane büyükçe bir yatak, yumuşak, uzun koltuklar vardı. Bir tane de küçük bir teyp. Teybi görünce köyden çıkarken yanımda getirdiğim Beethoven'den seçmeler ve Brahms'ın slov kasetleri aklıma geldi. Odaya yerleştikten sonra uzun koltuklardan birine uzandım. Teybi baş ucuma koyup Beethoven'i dinlemeye başladım. Sanki aylar olmuştu müzik dinlemeyeli. Sakin, slov bir müzik çalıyordu. Sadece piyanonun ruhu dinlendiren sesi vardı. İçimden "Tam da buna ihtiyacım vardı" diye geçirdim. Öylesine hareketliydi ki günler, ömrümün en alışık olmadığı, en olağanüstü günlerini yaşıyordum. Zihnim ve duygularım yorulmuştu. Gözlerimi kapatıp piyanonun, kemanın sesine kendimi bıraktım, tüm çelişkilerden sıyrılmak istercesine...

Sabah erkenden uyandım. Önderliğin kahvaltısını hazırlayıp yukarı çıkardık. Arkadaşlarla birlikte salondaki yemek masasının etrafına toplanmış, kahvaltımızı yapıyorduk. Sabah ışığında akşam gözümüze çarpmayan noktalar daha belirginleşiyordu. Tekrar bu garip tablolara bakıyordum. Nafile, yine bir anlam çıkartamamıştım. Birbirinin üzerine serpiştirilmiş onlarca renk. Kahvaltımız henüz bitmemişti ki, üst kata çıkan tahta sarı merdivenlerden ayak sesleri gelmeye başladı. Bunun üzerine hepimiz hareketlendik. Merdivenin bittiği dış kapının önünde bekliyorduk. Dış kapının yanındaki odada dün akşam eve geldiğimizde tanıştığımız resmi kıyafetli adam ve karısı vardı. Bugün adamın üzerinde resmi kıyafeti yoktu, fakat hafızamda hep o resmi kıyafetiyle kalacaktı. Bizi karısıyla birlikte kibarca "Günaydın" anlamında selamladı. Bu iki insanı artık ne zaman istesek, bu odada bulacaktık. Bu iki insan nezaket ya da kurallar gereği, Önderliğin bulunduğu kata girmeyecekti. Odada masa üzerinde telefon, telsiz vardı. Bir de koltukaltı kılıfında Smithwesson bir silah! Belki de beylik tabancasıydı. Bu silah beni biraz endişelendirmişti. Diğer evde kaldığımız süre boyunca evin iç güvenlik görevlilerinde silah görmemiştım. Belki de yoktu. Adam masanın üzerinde duran silahı hiç saklama ihtiyacı duymuyor, çok doğal ve rahat gözüküyordu. İç güvenlik görevini bu evde bu insanlar yapacaktı.

Önderlik aşağıya inmişti. Evin içinde hiç çıkartmadığı eşofmanları ve ayaklarındaki terlikleri vardı. Bir de haki renginde parkesi. Tayhan'a dönerek;

"Diğer evde bıraktığımız çanak anten ve televizyonun buraya gelmesi gerek. Burada ne Türk kanalları ne de Med TV var." dedi.

Tahir Kürtçe araya girerek;

"Başkanım, ben yolu biliyorum, hemen gidip getirebilirim." deyince Önderlik;

"Yolu akşam geldik. Nasıl çıkartacaksın?" diye sordu.

"Çıkartırım Başkanım" diyen Tahir'e Önderlik gülerek;

"Sen Moskova'nın faresi misin? Peki hemen git getir" dedi.

Tahir hemen harekete geçti. Önderlik de bahçeye çıktı. Bizler de peşinden. Dışarıda yine dondurucu bir hava vardı.

Dün akşam evin bahçesini iyi görememiştik. Evin ön ve arka bahçesi vardı. Çıktığımız kapının on beş-yirmi metre karşısında bahçenin içinde iki katlı bir ev daha vardı. Bahçenin zemini beyaz karo taşlarından yapılmıştı. Bahçe "U" biçimindeydi. U'nun ortası ise topraktı. Burada küçük ağaçlar dikiliydi. Evin etrafını komple çevreleyen, bir insan boyunu aşmayan beton duvara yakın ise büyükçe ağaçlar vardı. Bir de iki evin ortasından açılan araba kapısı.

Arabalar buradan içeri giriyor, iki evin ortasındaki boşlukta park ediyorlardı.

Önderlik bahçede volta atmaya başlamıştı. Odinsova'daki ev gibi, dışarı çıkıp ormanların içinde yürüyüş yapma imkanı yoktu. Bu evde kaldığımız müddetçe sadece bu küçük bahçede volta atabilecekti. Evin dışına çıkmak yasaktı. Bunun adına da güvenlik gerekçesi diyeceklerdi. Önderlik bahçede tur atarken, Tayhan bahçenin uç noktasında aşağıdaki duvarın yanında bekliyordu. Buradan, duvarın yanından geçen yolda olası bir durum görülebilirdi. Ben de arabaların girdiği tahta kapının girişinde duruyordum. Buradan da evin önünden geçen anayol gözüküyordu. Parmak uçlarına yükselerek kapının arkasından yolda ne var diye baktım. Kapının önünde yol kenarına park etmiş, siyah renkli bir 5.20 BMW duruyordu. İçinde dört adam vardı. Hepsisi iri yarı, takım elbiseli insanlardı. Bu anayolun aşağısında diğer yolla kesişen noktada da başka bir araba. İçinde kaç kişi olduğunu seçemiyordum. Tayhan'ın bulunduğu yer bu arabayı iyi görebilen bir noktaydı. Bu arabaların ne işi vardı? İçindekiler kimlerdi? Tekrar baktım. Bu kez arabanın içindekiler de çok rahat bakışlarla bana bakıyorlardı. Bahçenin diğer ucunda duran Tayhan'a baktım. Tayhan da arasına bu tarafa bakıyordu. Yüzündeki ifadeyi seçemiyordum. Önderlik, bahçenin içerisinde bu dar

mekanda tur atmaya devam ediyordu. Önderliğin yüz ifadesi sürekli değişmesine rağmen daha çok gergin gözüküyordu. Diğer taraftan da meraklı gözlerle ağaçları, yanından geçerken de ikinci evi inceliyordu. Bir ara bu eve yöneldi. İçeri girdikten sonra biz de peşinden girdik. Girişte kısa bir koridorun sonunda üst kata çıkan merdivenler vardı. Koridorun başında, sağ tarafta içeriye açılan kapıdan içeri girer girmez spor aletleri göze çarpıyordu. Bir spor bisikleti, kürek çekme aleti ve mekanik yürüyüş aleti. Duvarın bir tarafı aynalarla kaplıydı. Odanın sağ tarafında üç kişilik bir koltuk, onun yanında masanın üzerinde bir koltuk vardı. Duvarların her tarafında ilginç, renkli, spot ışıklar vardı. Her bir duvarda Jirinovski, Mitrafanov, Lukeşenko'nun büyütülmüş, çerçevelenmiş fotoğrafları asılıydı. Önderlik bu fotoğrafları dikkatlice inceledi. Spor aletlerine ise sadece şöyle bir dokundu. İlgisiz gözüküyordu. "Bu renkli lambalar da neyin nesî?" der gibi, spot ışıklara bakıyordu. Bu odanın içinden giriş kapısının tam karşısında içeriye bir kapı daha açılıyordu. Bu odada, girişte hemen karşıda küçük bir havuz ve suya inen merdiveni vardı. Havuzun yanında ise bir duşakabin. Odanın içinden sağ taraftaki kapıyı açtığımızda küçük bir sauna ile karşılaştık. Saunanın yerleri aralıklı ince tahta parkelerle kaplıydı. Duvarda içinin derecesini gösteren termometre vardı. Burayı da inceledikten sonra koridorun sonundan üst kata çıkan merdivenlerden yukarıya çıktık. Merdivenlerin bitim yerinde topları dağınık bir Amerikan bılardo masası duruyordu. Sağ tarafındaki duvarda ıstaka takımları asılıydı. İlerisinde masa tenisi vardı. Filesi çekilmiş, raketleri masanın üstündeydi. Katın komple etrafı koltuklarla çevriliydi. Köşelerde portatif küçük masalar vardı. Tenis masasının az ilerisinde, dışarıya, yola bakan demir korkuluklu büyükçe bir pencere vardı. Camdan dışarıda, yol kenarında duran araba net gözüküyordu. Onlar da bizi bekliyorlardı. İçimden; "Arabanın içindekiler kötü niyetli olsalar bulduğumuz yerde camın önünde niye dursun?" Önderlik aldırırmamacasına demir parmaklı camın arkasından bir süre arabanın içinden bakanları süzdü. Her zamanki gibi soğukkanlıydı. Yalnız düşünceli ve gergin yüz ifadesi devam ediyordu. Tayhan, Önderliğin cam kenarında kalışının biraz uzaması üzerine;

"Başkanım, camın önünde fazla durmasanız iyi olur" dedi. Bu sözlerden sonra Önderlik cam kenarından usulca ayrılarak yürümeye başladı. Birkaç metre ilerliyor, tekrar geri dönüyordu. Gözlerini Tayhan'ın gözlerine dikerek; "Birşey olmaz korkma. Acaba benim yerimde bir günlüğüne olsaydınız ne yapardınız? Yüreğiniz dayanabilir miydi? Heyecandan kalbiniz dururdu herhalde. Peki bana birşey olsa ne yaparsınız? Hergün siz demiyor musunuz; 'Hepimiz birer Apoyuz' ha!"

Aheste aheste masa tenisinin yanında yürümeye devam ediyordu. Bir süre sessizlikten sonra bize doğru döndü. Alnına doğru kıvrılan ak düşmüş kaşlarını öfkelenircesine çatmış, küçük gözlerini kısmış, neredeyse göz bebekleri görünmüyordu. Öfkeyle;

"20 yıldır her gün aralıksız, her tarafa, herkesle sabahtan akşama kadar konuşuyorum. Beni sürekli aynı şeyleri tekrarlayan bir gevezeye döndürdünüz. Buraya geldiğimden beri ben birkaç gündür konuşmuyorum. Konuşa konuşa 20 yıldır midem şişti. Bu birkaç gündür, midem rahat."

Kaşları halen çatıktı. Sesinde sitem vardı.

"Ben yapacağımı yaptım, artık bundan sonrası sizin bileceğiniz bir iş. Yapmıyorsunuz, başaramıyorsunuz, çok kolay ölüyorsunuz! Sırat köprüsünden geçiyoruz. Kim bunun farkında ki? 1 Ekim'de başlayan Tufan Operasyonu'nun amacı fiziken Önderliği ortadan kaldırmak. Bu olmazsa nefes alamaz duruma getirmek..."

Adımlarını hızlandırmış merdivenlerden aşağıya doğru iniyordu. "Ben yapacağımı yaptım, ben yapacağımı yaptım!" sözleri beynimde yankılanıyordu.

Önderlik bahçeye çıkmıştı. Bir o tarafa, bir bu tarafa yürüyordu. Konuşmasını şimdi içinde yürütüyordu ki, bahçenin bir kenarında durup mistik bakışlarla gökyüzünü incelemeye koyuldu. Bazen uzun ağacın mavîye kıvrılan dallarına bakıyordu... Ağır adımlarla yürüyor, kaşlarını tekrar çatıyor, gözbebekleri tekrar kayboluyordu. Fazla geçmeden dudakları aralanıyor, bırıklarının altından bir tebessüm yayılıyordu. Göz bebekleri ışıldıyordu. Gözlerindeki ışık büyüyor, seslice gülüyordu. Bazen de iç konuşmasını dışarıya taşıyor, seslice kendisiyle konuşuyordu.

Havada kar soğuğu vardı. Kar vakti bu ülkede çoktan gelmişti. Beyaz bulutlar tüm gökyüzünü kaplamıştı. Kar her an yağabilirdi. "Eli kulağındaydı." Soğuk, keskin bir bıçak gibi içimize işliyordu. Anlaşılan Önderlik de üşümüştü. Üşüdüğünü belli vücut hareketleriyle evin kapısına doğru döndü. İçeri girer girmez hemen odasına çıktı. Bizler de içimizi ısıtmak için mutfaka çay içmeye gittik. Çaylarımızı yudumlarken Tayhan'a;

"Ömrümde gördüğüm en farklı insan. Bugüne kadar tanıdığım, karşılaştığım hiçbir insanda, kendisiyle bu biçimde, sessiz, sesli konuşan, kızan, öfkelenen, gülen ve kahkaha atan bir insan görmedim." dedim.

Tayhan gülümseyerek;

"Evet ben de öyle. Unutma ki deha insanları diğer insanlardan ayıran farklılıklarıdır. Bu farklılıklar insanı, deha, filozof, sanatçı, önder yapar. Önderliğin yaşamı çocukluğundan beri çok farklı, yani dikkat edersen tarihteki birçok dehanın yaşam hikayeleri çocukluklarından itibaren yaşadıkları çelişkiler, gelişim eğrileri, sıradan insanlara göre farklıdır.

Bu insanların farklılıklarının benzerlikleri birbirine benzerdir. Örneğin Nietzsche, örneğin Napolyon, Mani. Bu insanlar yaşadıkları dönem insanlarından keskin bıçak gibi ayrılırlar. Bu ayrılıklar kişiliklerinde bir davranış karakteri kazandırır. İşte bu davranış karakteri sıradan insanlara acayip gelir. Önderliğin davranışları da deha kişiliğinin bu biçimiyle dışarıya yansımasıdır."

Saatler öğle vaktini geçiyordu. Fakat önderliğin saati halen öğlen olmamıştı. Saati Rusya saatine göre iki saat gerideydi. Rusya Ortadoğu saatinden iki saat daha ilerideydi. Ve Önderlik halen Ortadoğu saatine göre hareket ediyordu. Bu saate göre yemek yiyor, uyku zamanını ayarlıyordu. Saatler öğle saatini geçiyordu. Fakat Rozerin ve Fatma öğle yemeğini yeni bitirmişlerdi. Evin girişinde bulunan karı koca eşler, mutfak malzemelerini dışarıdan arabalarıyla getirmişlerdi. Bu malzemelerden birkaç çeşit yemek yapmışlardı. Can sıkıntısından biraz onlara yardım etmişim.

Saatler öğlen vaktini artık çoktan geçiyordu. Birkaç araba sesi birden duyuldu. Arabalardan bir tanesi Mahir'in jipiydi. Diğer iki araba evin bahçesine girmeden dışarıda park etmişti. Diğer arabayla birlikte üç olmuşlardı. Jipten Mahir ve Mecit inmiş, dışarıda park eden arabalardan iki kişi içeriye girmişti. Bir tanesi Odinsova'daki eve gelen o tuhaf istihbaratçıydı. Yanındaki takım elbiseli, göbekli, bön bakışlı ilk defa gördüğüm bir tipti. Evin girişinde kalan adam o kişiyle tanışık biçimde selamlaşmışlardı. Mahir ve Mecit ile birlikte salona geçmişlerdi. Mahir Önderliğin yanına çıktıktan kısa bir süre sonra Önderlikle beraber salona inmişlerdi. Önderlik misafirperver nezaketi ile gülümseyerek gelenleri selamlamıştı. Konuşulanları Mecit tercüme ediyordu. Mecit Rusya Kürtlerindendi. Kürtçesi ve Rusça'sı iyiydi. Ticaret ile uğraşan çok zengin biriydi. Ayrıca daha sonra öğreneceğim çok önemli özellikleri vardı: Interpol polisi ve KGB ajanı! Mahir'in bu adamla arası çok iyiydi. Bu adamla dost olmak onun için önemli bir "diplomatik!" ilişkiydi. Devletin içine açılan bir kapıydı. Mecit bu günden sonra eve sıkça gelmeye başlayacaktı.

Daha önce Odinsova'da karşılaştığımız, Önderliğin güvenlik tedbirlerini anlatan "tuhaf adam" yanındakine göre daha çok konuşuyordu. Önderlik dil bilmiyordu ama, davranışlarıyla şaka yapıyor, tercüman aracılığıyla da etkinliğini hissettiriyordu. Dışarıdan bakan bir göz bunlar üzerindeki etkinliğini çabucak anlayabilirdi. Belli bir süre sonra ayrılmak için ayağa kalktıklarında tuhaf adam Tayhan'a doğru yanaşıp durdu. Cebinden bir Türk pasaportu çıkartarak baş sayfasını açıp Tayhan'ın yüzünün yanında tutarak bir Tayhan'ın yüzüne bir pasaporttaki resme baktı. Biraz

yaklaştığımda pasaporttaki resmin Önderliğin resmi olduğunu fark ettim. Alttaki yazıda "Abdullah" yazıyordu. Soyadını okuyamadım. Tuhaf adam bir pasaporttaki Önderliğin resmine bir de Tayhan'ın yüzüne bakıyordu. Bir süre sonra tuhaf adam kafasıyla olumlayarak dışarıya çıktı. Tayhan da şaşırılmıştı. Mecit ve Mahir de arkalarından çıkmışlardı. Önderlik bizim bulunduğumuz koridora gelerek birkaç adım ilerliyor, tekrar geri dönüyordu: "Diğer kaldığımız ev de deşifre olduktan sonra Türkler, Rusları bizi buradan çıkarmak için zorluyorlar. Bu nedenle Rusya'dan bir kişi benim pasaportumla çıkış yapacak. Bu ben olmayacağım. Bu çıkıştan sonra Ruslar "Apo gitti" diyecekler, fakat ben burada olacağım. Böylelikle üzerlerindeki baskıdan sıyrılacaklar. Tayhan arkadaş bu biçimiyle siz Doğu'ya gideceksiniz. Kongre zamanıdır, gidip VI. Kongre sürecine kendinizi katarsınız. Git kongrede rüzgar gibi es. Önderliğin yaşadıklarını anlat. Bir nefes alabilecek yer açmak için yaşadığımız zorlukları anlat. Örgütün artık böyle gitmeyeceğini, değişimin olmazsa olmaz gerekliliğini, yeniden yapılanmanın aciliyetini anlat..." Önderlik sözlerini bitirdikten sonra odasına çıktı. Tayhan'ın ruh hali tuhaflaşmıştı. Önderliğe verdiği sözden sonra sigarayı bırakmıştı. Fakat şimdi mutfağa girmiş, kapıyı kapatmış, pencerenin önünde sigara içiyordu. Yanına gidip oturdum, sessizce ona bakıyordum. Konuşmadan söylemek istediklerimi, sormak istediklerimi gözlerimle iletiyordum. Bir ara gözlerime bakarak sitemle, "Sidar arkadaş insanı her gün sarsan ilginç bir süreçten geçiyoruz. Bu yaşadıklarımız bir kez yaşanacak ve bizler bu yaşanan tarihi süreçte şahitlik ediyoruz. Kongreye gitmek önemli bir şans. Hem de Önderlik tarafından kongreye gitmekle görevlendirilmek onur verici bir durum. Tüm bunlara rağmen neden üzülüyorum biliyor musun? Yıllar sonra Önderliği bu biçimiyle gördükten sonra Önderlik eğitimini almadan ayrılmak..." Bunları söylerken sigarasından derin nefesler çekiyordu. Tayhan'dan böyle kopmak bana da zor geliyordu. Şimdiden aylık rüzgarları esmeye başlamıştı. Akşamın sessizliğinde uzanmış Brahms'ı dinliyorduk. Tayhan cebinden bir kaset çıkartarak, "Al bunu tak, kaset sende kalsın. Belki bunu dinledikçe yaşadıklarımızı hatırlarsın." Kasetin üzerinde, "Kitaro" yazıyordu. Hoş bir melodisi vardı. İlk defa dinliyordum. Tayhan da klasik müziği severdi. Köydeki odasında birçok klasik kaset bulunurdu. Tayhan Kitaro'yu dinlerken, "Ne zaman bu kaseti dinlesem, Ankara'ya, üniversite yıllarına gidiyorum. Hayalimde geçen yıllara ait birçok resim akıyor, acı tatlı..." diyerek sigarasından derin bir nefes aldı.

Bu sabah biraz geç kalkmıştım. Kahvaltı yapmak için masaya oturduğumuzda, tahta merdivenlerden gelen gıcırta sesleriyle ayaklandık ve merdivenin bitiminde beklemeye koyulduk. Parkesini giymişti, elinde yün bir kepe vardı. - Günaydın, nasıl dışarı soğuk mu, yürümek için? - Başkanım soğuk fakat yine de yürünebilir. - Peki o zaman yürüyelim. Bu sözlerden sonra dışarıya çıktık. Hava hakikaten de soğuktu. Önderlik dışarının soğuğunu şöyle bir ölçtükten sonra; "Ha! Soğukmuş. Bir de Moskova soğuşundan bahsederler" diyerek bahçede yürüyemeye başladı. Tahta kapının arkasındaki araba yine oradaydı. Aşağıdaki de yine aynı yerinde. Önderlik ağır adımlarla bahçeyi voltalarken bir ara bize bakarak yanına çağırırdı. Tayhan'ın gözlerine bakarak; "Önderliği bir kez görmek bile doğru yaşamak için yeterlidir. Birkaç doğru ilkenin takipçisi bile olsanız bu başarıya götürür." Önderlik konuşurken hayretler içerisinde kalmıştım. Sanki Tayhan ile konuşmamız esnasında O da yanımdaydı da Tayhan'ın duygularını biliyordu. Ama bu imkansızdı. Geriye sezgiler kalıyordu. Evet Tayhan'ın içerisinde bulunduğu ruhi durumu seziyordu. Korkunç bir sezgi gücüydü. Altıncı his dedikleri bu muydu acaba? Elbette ki duyguları güçlü olan insanların sezgileri de güçlü olurdu. Soğuktan ötürü bu kez fazla yürümedi. Bahçedeki diğer evin içine girdik. Bilardo ve masa tenisinin bulunduğu kata çıktık. Önderlik masa tenisinin raketini eline alarak, "Hadi bir maç yapalım. Hanginin biliyor?" diye sordu. Tayhan'dan ses çıkmayınca ben cevap verdim; "Ben biraz biliyorum Başkanım" "Hadi geç karşıma bakalım" dedi. Tayhan hakem. Sayıları sayıyor. İlk servisi Önderlik kullandı. Servisinden ya iyi bilmediğini ya da beni denediğini düşündüm. Topu çok havaya kaldırıyordu. Güzel küt vurulabilirdi. Fakat küt vurmuyordum. Aksine topu iyi vurabileceği kadar havaya kaldırıyordum. Oyun esnasında gözlerim yüzüne takılmıştı. Yüzü o kadar ilginç mimiklere bürünüyordu ki, topa her vurduğunda içindeki çocuk dışarıya vuruyordu. En fazla da yüksek toplara acemice küt vurduğunda hoşuna gidiyordu ve gülüyordu. Oyun çekişmeli gidiyordu. Arayı açmasına izin vermiyordum. Ya bir iki sayı arkasından takip ediyordum ya da berabere... Bazen de öne geçiyordum. Öne geçtiğim zaman hırslandırıyordu. Kendisi öne geçtiğinde ise çocuğu gülümsüyordu. İlk seti Önderlik almıştı. İkinci sete başlamıştık. Bu seti vermeyecektim. Bu kez çekişme son ana kadar devam etmişti. Birkaç sayı önde bu seti almıştım. Şimdi son seti oynuyorduk. Bu seti kazanan maçı da kazanacaktı. Toplar yere düştüğünde eğilmesine fırsat vermeden eğilip topu yerden alıp veriyorduk. Son sette başa baş gidiyorduk. Bir ara öne geçmiştim. Top arkama düşmüştü. Tayhan topu yerden alıp uzatırken heyecanlı, tedirgin ses tonuyla, "Sakin yenme Sidar!" diye fısıldadı. "Merak etme" diye fısıldayarak cevap verdim. Halen öndeydim. Top Önderliğin tarafına düştüğünde yerimden ayrılarak topu yerden alıp Önderliğe verdim. Fakat ben daha tam yerime geçmeden servisi kullandı. Topa yetişemedim, sayı oldu. Bu sayıyı alırken bir kakhaha attı. Ara kapanıyordu. Tekrar top onun tarafına düştü ve gidip tekrar aynı biçimde topu kendisine verdim. Yine yerime geçmeden servisi kullanarak bir sayı aldı. Gülüyordu. Berabereydik. Son sayılara yaklaşıyorduk. Top yine o tarafa düştü. Diğer sayılardan sonuç çıkartarak bu kez yerime geçip topu öyle attım. Gülerек "Korkma korkma at topu" dedi. Maçı iki sayı farkla Önderlik kazandı. Gülerек, "Ben kazandım değil mi?" diye sordu. "Evet Başkanım" diye cevapladım. Maçtan sonra gülerек aşağıya indik ve hızlı adımlarla kaldığımız evin kapısından içeri girdik. Şimdiye kadar içeriye girdikten sonra hemen yukarı, odasına çıkıyordu. Biraz ardından içeriye girdiğimizden Önderliği görememiştik. Yukarı çıktığını düşünmüştük. Bunun rahatlığıyla salona, kahvaltı yaptığımız odaya girdim. Kahvaltımız yarım kalmıştı. Masanın üzerinde kahvaltılıkların dışında birkaç kitap da vardı. Bir dilim ekmeğ alıp üzerine çokokrem sürdüm. Sırtım kapıya dönük bir ısırk kopardım ki, birden Önderlik içeri girdi. Lokmayı yutamamıştım. Boğazımda kalmıştı. Önderlik bir masaya, bir masadaki kitaplara baktı. Kızarak, "Bu ne? Henüz kahvaltı yapılmadı mı?" dedi.

Cevap veremedim. Kahvaltının içine karışmış kitapları aldıktan sonra, "Lümpen gibi hareket etmeyin" diyerek çıktı. Utanmıştım. Bu olaydan sonra bir daha geç kalkmayacak, kahvaltıyı geç yapmayacak ve evin içinde daha düzenli olacaktık. Bu sözlerin bu sonuçları doğuracak bir etkisi olacaktı. Öğlene doğru dün gelen istihbarat elamanları yine gelmişti. Yanlarında iki kişi daha vardı. Bunların elinde siyah birer Dupont çanta vardı. Salonda oturmuş, Önderliği bekliyorlardı. Tuhaf adam Odinsova'da gördüğümüz kadar rahatı. Diğerleri biraz daha şaşkın ve gergin gözüküyordu. Önderlik aşağıya indiğinde tuhaf adam; Önderliğin fotoğraflarını çekeceklerini ve burada pasaport hazırlayacaklarını söylediğinde, Tayhan'ın kulağına eğilerek, "Ne pasaportu hazırlayacaklar?" dedim. Tayhan da bilmediğini ifade eden mimiklerle cevap verdi. Çantalarından polaroid bir fotoğraf makinası çıkartıp uygun bir duvar seçerek o duvarın önünde Önderliğin vesikalık fotoğrafını çektiler. Dupont çantalı adamlar Önderliğin vesikalık fotoğrafını da alarak koridordaki banyoya girdiler. Banyonun ışığını karartmışlardı. Doğallığından ışık yakmadan da karanlık oluyordu. Kapı camından süzülen son ışık damlalarını da kapatarak banyoda çalışmaya başladılar. Banyoya girerken biri sıkı sıkıya, "Biz işimizi bitirmeden kimse bu odaya girmesin" demişti. Bu ara Mahir gelmiş, Önderliğin yanına çıkmıştı. Önderliğin bağırarcasına, azarlararcasına sesi aşağıya kadar geliyordu. Neler konuşulduğu anlaşılmıyordu. Bir süre sonra Mahir aşağıya indi. Morali bozulmuş, suratı asılmıştı. Salondaki diğer iki adamın yanına geçti. Tahir'in aracılığıyla sohbet ediyor, gülüyorlardı. Durduğum koridordan önemli şeyler konuşmadıklarının ayrımını yapabiliyordum. Banyodaki adamlar ise sessizce işlerini yapıyorlardı. Çantalarındaki taşınabilir teknikleriyle bu küçük banyoda pasaport yapıyorlardı. Nede olsa KGB istihbaratıydı söz konusu olan. Banyonun karanlığındaki çalışma birkaç saat sürmüştü. İşlerini bitirmiş malzemelerini çantalarına yerleştirerek salona geçmişlerdi. Önderliğe işlerinin bittiği haberi verilince aşağıya indi. Umutlu, neşeli bir ifadeyle gülümsüyordu. Tuhaf adam banyodan çıkan elemanlarından pasaportu alarak, Önderliğe uzattı. Önderlik pasaportu alarak aynı ifadeyle sayfalarını çevirmeye başladı. "Rus vatandaşı" pasaportuydu. İlk sayfasında az önce çektikleri fotoğrafın preslenmiş hali gözüküyordu. Altında da Rus alfabesiyle anlamadığım yazılar yazıyordu. Ortamda ağır bir diplomatik hava vardı. Bu havaların en belirgin özelliği yapay gülüşlerdi. Tuhaf adam buz gibi gülerek; "Bu pasaportla istediğin zaman dünyanın neresine olsa gidersin" dedi. Bu Önderliğe sunulan bir güvence miydi? Böyle olmadığını daha sonra görecektik...

Mahir beraberinde Önderliğe sunulan tekmilleri de getirmişti. Ülke içinden, Avrupa'dan tekmiller Moskova'ya aktarılıyor, burada bilgisayara geçiriliyordu. Bu biçimiyle tekmiller Önderliğe ulaştırılıyordu. Önderlik Ortadoğu'dan ayrıldıktan sonra halk her tarafta ayaktaıydı. Basın açıklamaları, ardı sıra yürüyüşler yapıyordu. Cezaevleri uzun süreli açlık grevindeydi. Cezaevinden, dışarıdan "Güneşimizi Karartamazsınız" sloganıyla çocuk, yaşlı, kadın, erkek bedenlerini ateş yapıyorlardı. Güneşe olan bağlılıklarını canlarını ateş yaparak gösteriyorlardı. Belki de tarih böylesine ardı sıra gelişen olaylara ilk defa tanık oluyordu. Güneşin etrafında ateşten bir savunma çemberi kurulmuştu.

Tüm basın bu olayları işliyordu. O gün gelen haber-tekmillerde de onlarca kişinin eylemlerinden bahsediliyordu. Önderlik bu eylem haberlerinden sonra bahçeye çıkmıştı. Dakikalarca bahçenin o tarafından o tarafa yürüdü. Yüz mimikleri durundu. Keskin gözlerini yere indirmiş, öylece düşünüyordu... Bir süre sonra üşüyerek içeri girdi. Tayhan'da halen Önderlikten ayrılmanın hüznü vardı. Bende de Tayhan'dan ayrılmanın hüznü. Konuşmak hüznü derinleştiriyordu. O yüzden susuyorduk.

Akşam Mahir ile Broyi geldi. Mahir'in tüm bu gelip gidişlerinde bir şey dikkatimi çok çekiyordu. Bizlerle çoğu zaman hiç konuşmuyordu. Hadi bizimle konuşma gereğini duymuyordu tamam da, Tayhan ile neden konuşmuyordu? Tayhan bir dönem Rusya örgüt koordineliğini yapmıştı. Şimdi de Rusya yürütmesinde yer alıyordu. Buna rağmen Tayhan ile ne bir fikir alışverişinde ne bir tartışmada bulunuyordu. Önderlik hakkında zorunlu olmadığı vakit bir şey söylemiyordu. Yaklaşımlarında dikkate almayan, küçümseyici bir tarz hakimdi. Bir ara Tayhan'a dönerek "O plan iptal oldu. Önderlik pasaportu ile Rusya dışına çıkışın iptal oldu" dedi. Az sonra da gittiler. Tayhan; "Planın iptal olması iyi oldu. Bu Önderliğin yanında kalacağım sürenin uzaması anlamına gelir. Bu şekilde kongreye gideceğim güne kadar Önderliğin yanında kalırım."

Bu sözleri söylerken yüzündeki hüznü dağılmış, güliüyordu. Saat epey ilerleyince, uyumak için çekildiğim odada Beethoven eşliğinde gözlerimi kapadım.

Sabah herkesten önce uyandım. Pencerenin kapalı jaluzilerini hafifçe aralayarak evin yan bahçesine baktım. Yerler bembeyazdı, keskin soğuk, yerini yılın ilk karına bırakmıştı. Çok geçmeden Tayhan da uyandı. Beraber mutfağa geçerek sabahın ilk çayını yudumladık. Tayhan fincandan yükselen buhara dalıp gitmişti. Kendine geldiğinde; "Biliyor musun Sidar arkadaş bir şey üzerine yoğunlaşıyorum. Senin de fikrini almak istiyorum. Belki fazla olmadı sen Rusya'ya geleli. Bu geldiğin 7-8 ayda sen de az çok Rusya'nın ağır örgütsel sorunlarını anlamışsındır. Bu yüzden bu örgüt ortamında zorlandığımı biliyorum. Rusya'daki örgüt anlayışı, yaşam biçimi, kadro şekillenmesi parti yaşamına, ölçülerine, ahlakına çok ters. Bu ülkede örgüt kurulduğundan bu yana Mahir var. Mahir kendine göre bir sistem yaratmış, kurumlaştırmış. Daha önce burada yaratılan örgüt sistemini açan, eleştiren uzun bir rapor yazmıştım Önderliğe. Önderlik bu rapordan sonra Akademi'de Rusya üzerine çözümlemeler yapmıştı. Şimdi Önderlik burada iken Mahir'in durumu hakkında, yarattığı örgüt sistemi hakkında Önderlikle konuşayım mı diye düşünüyorum. Sen de biliyorsun ki Önderliğe karşı yürütülen komplo devam ediyor. Yarın ne olacağı hiç belli olmaz. Bu fırtınalı günlerde Önderliğin uğraşmak zorunda kaldığı dağ gibi sorunlar var. Bir de bu sorunlarla Önderliği uğraştırmak acaba haksızlık olmaz mı sence? Ne yapayım? Tüm bu sorunları Önderliğe açayım mı?"

Tayhan cevap bekleyen gözlerle bana bakıyordu. Bir şeyler söylemem gerekiyordu; "Tayhan arkadaş, hatırlıyor musun, Önderliğin yanına gelmeden kısa bir süre önce Önderlik bir panelde konuşmuştu. Türkiye'nin Önderliğin Suriye'den çıkması için dayatmaları vardı. Sınıra asker yığmışlardı. Her gün siyasilere, generaller açıklama yapıyordu. 'Abdullah Öcalan ya Suriye'den çıkacak ya da bu durum bir savaş gerekçesi olacak' diyorlardı. Panelde konuştuğu zaman da, bu hareketli günler yaşanıyor. Panelde konu kadındı. Önderlik şöyle diyordu: 'Böylesi hareketli günlerde belki kadın konusunu tartışmamız bazılarına acayip gelebilir, fakat biz hangi koşullarda olursa olsun bizi ilgilendiren her konuyu ele alabilir, tartışabiliriz.' Demem o ki; Önderliğin şimdi burada uğraşmak zorunda olduğu hayati meseleler var. Fakat herşeye rağmen Önderlik senin açacağın konuları dinleyecektir. Bu konuşma buradaki ağır örgütsel sorunların çözümü için faydalı olacaktır."

Tayhan başıyla onayladıktan sonra; "Yine de Önderliğe haksızlık etmiş olmaz mıyız?" dedi.

Cevap vermeden sadece gözlerine baktım. Diğer arkadaşlar da uyandıktan sonra hep beraber sabah kahvaltısını yaptık.

Önderlik aşağıya indiğinde haki renkli parkesini giymiş, önünü iliklemişti. Elinde de yün şapkası...

"Nasıl hava soğuk mu? Kar yağmış, bahçede yürüyebilir mi insan?"

"Başkanım kar yağdı, fakat kar ile birlikte soğuk hava biraz yumuşamıştır..." Tayhan'ın bu sözlerinden sonra dışarıya çıktık. Önderlik günün 24 saatini bir evin içinde, çoğu zaman odasında geçiriyordu. Hergün hava almak için birkaç kez bahçeye çıkıyordu. Belki de 20 yıldır ilk defa böylesine dar bir mekandan dışarı çık(a)mıyordu. Spor yapabilme olanağı da yoktu. Sadece diğer evde bulunan masa tenisi ve bilardo vardı.

Bahçenin içerisinde gezinirken, bir parmak kalınlığını geçen karı inceliyordu. Eğiliyor, yerden karı avuçluyor, avucunda saydırıyor, sonra uzağa bir tarafa atıyordu. Karın üzerinde gezinirken duraksıyor, kara ağır hareketlerle basıyordu, karın ayak altında çıkan sesini duymak istercesine... Gezinirken bir ara bana bakarak;

"Gel buraya!" dedi. Hızlı adımlarla yanına gittim. Şimdi yanyana bahçeyi adımlıyorduk. Önderliğin adımlarına ayak uyduruyordum. Bir süre böyle yürüdükten sonra beyazdan gözlerini alarak keskin bakışlarını gözlerime dikti. Bu bakışlara, bakışlarla cevap vermek çok zordu. Gözlerimi gözlerinden kaçırmıştım. "Gözler ruhun gücünü gösterirdi."

"Şimdi bir teori üzerine yoğunlaşıyorum. Sizler komplonun iç uzantılarısınız!"

"Başkanım bugüne kadar yürütülen komplolarda kişilik olarak objektif zemin olmuşuz. Komp..."

Öfkeyle sözümü kesti;

- Peki neden değişmiyorsunuz? Hata nerede? Daha ne yapmam gerekiyor?

- Önderlik yapılması gerekenleri fazlasıyla yapıyor, sorun bizim bunu algılayıp yapma sorunudur.

- Peki neden değişmiyorsunuz? Acaba gideceğiniz başka bir yolunuz, seçeneğiniz mi var? O yüzden mi?

- Gideceğimiz ne başka bir yol, ne de seçeneğimiz var. Olsaydı çoktan giderdik Başkanım.

- Tabii düzene gitmiyorsunuz. Verebileceği hiçbir şey yok. Gidenlerin durumu da ortada. Kullanıp kullanıp bir kenara atıyorlar...

Tayhan ve Tahir bahçedeki ikinci evin üst katındaydılar. Kaldığımız evde sigara içemediklerinden orada içiyorlardı. Önderlik yürürken aniden bu evin içine girdi. İçimden "Eyvah! İnşallah sigara içmiyorlardır. Yukarıya çıkışımızı fark etmişler midir acaba?" diye düşünürken Önderlik üst kata çıkan merdivenlerin sonuna gelmişti. Tayhan ve Tahir hazırola geçmiş yanyana duruyorlardı. Kat dumanaltı olmuştu. Kültablası hemen yanlarında duruyordu. Önderliğin kaldığı evde alt katta biri sigara içse üst katta bunu fark ediyordu. Sigaraya karşı bu denli hassastı. Daha önce de birkaç kez üst katta sigara kokusu almış, aşağıya inmiş, kızarak,

"Kim sigara içti?" diye sormuştu. Şimdi nasıl tepki gösterecekti acaba! Tayhan ve Tahir'in renkleri değişmişti. Tahir havadaki duman tabakasına bakıyordu. Önderlik kızarak;

"Bu ne! kim sigara içmiş burada" diyerek sesini yükseltti. Tayhan'dan çıt çıkmıyordu. Tahir hemen söze girdi.

Kürtçe;

"Başkanım Rus korumalar içti. Biz içmedik. Az önce gittiler" dedi. Tahir bu tür durumlardan kurtulmak için kesin bir şeyler bulurdu. Önderlik Tahir'in sözlerine inanmamıştı, ama fazla da üstelemedi. Tayhan'dan halen ses yoktu.

Duruşunda biraz utanma ve eziklik vardı. Önderlik masa tenisinin yanına geçerek;

"Hadi geç bakalım" dedi..."

Masa tenisi maçlarımız süreklileşmişti. Daha önce Ortadoğu'da sürekli voleybol, futbol oynuyordu. Burada imkanlar yoktu. Masa tenisi ile yetinmek zorundaydık. Maça başlamıştık. Maçlarımız her zaman başabaş geçiyordu. Bugün de öyle sayılar birbirine çok yakındı. Son seti her zaman Önderlik alıyordu. Her maçta yüzünde çocuk mimiklerini ve büyüklerin kazanma hırsını bir arada görmek mümkündü. Setler beraber, sayılar birbirine yakın olduğu zamanlar, gülerlek küçük hileler yapıyordu. Yere düşen topu Önderliğe verirken yerime geçmeden boş sahaya servis atıyordu. Bu durumda gülüşünün rengi değişiyordu. Maçın bitiminden sonra aşağıya, saunaya girmişti. Saunaya girince giyeceği elbiseleri getirmiştik. Daha önce Tahir saunayı ısıtmıştı. Teknikten biraz anlıyordu. Önderlik saunada iken biz de spor aletlerinin, televizyonun olduğu bitişikteki odada bekliyorduk. Bir süre sonra saunadan çıktı. Sürekli saunaya girmesi sağlığı açısından iyi oluyordu. Hareketsizliğin olduğu bu ortamda sürekli kilo alıyordu. Bu yolla biraz olsun bu fazla kiloları atabilirdi. Dışarı çıktık. Dışarı çıkınca derin bir nefes aldı, "Çok fazla sıcaktı. Nefes almakta güçlük çektim" diyerek odasına doğru hareket etti.

Önderlik odasına çekilince biz de salona geçmiştik. Rozerin salondaydı. Tahir'e dönerek;

"Eğer hazırsan telefon için dışarı çıkalım. Hem de mutfak için gerekli malzemeleri alalım" dedi. Tahir,

"Tamam gidelim" dedikten sonra jipe binip gittiler. Rozerin yine Yunanistan'ı arayacaktı. Dostları!

Saatler öğlen vaktini geçiyordu. Cam kenarında durmuş jaluzilerin aralıklarından dışarının soğuğunu izliyordum.

Beyaz, şimdi lapa lapa yağıyordu. Ağaçların dallarında kalan tek tük sarı kuru yapraklar, beyazın üzerinde sarı renk bırakıyordu, kimisi de beyazların arasında uçuşuyordu... Birkaç araba tahta bahçe kapısının arkasına yanaşmış, korna çalıyordu. Evin girişi kapısında duran eşlerden bir tanesi kapıyı açmak için dışarıya çıkmıştı. O siyah özel plakalı arabalardan bir tanesi içeri girdi. Halen mavi sireni döndüyordu. Siyah arabanın arkasından Mahir'in Land Rover jipi de girmişti. Siyah arabadan Mitrafanov ve Jirinovski, diğer arabadan da Mahir ve Biroyi indi. Yağan kardan kayarak hızla içeri girdiler. Jirinovski bizi elleri cebinde ve Türkçe selamladı. Mirtrafanov da selamlaşırken nezaket ölçülerine dikkat ediyordu. Mitrafanov Jirinovski'ye göre daha kısa boylu ve şişkoydu. Kiloları yanaklarından sarkıyordu. Bu dört insan fazla beklemeden Önderliğin yanına çıktılar. Broyi yine tercümanlık yapacaktı. Alt kattan konuşmaları seçilemiyordu. Fatma yukarıya çay götürmüştü. Geri dönünce;

"Nasıl neler konuşuyorlar" diye sorduk. Fatma;

"Konuşmaların içeriğini anlayacak kadar içeride kalmadım." dedi. Bir süre sonra tahta merdivenlerin gıcirtısıyla aşağı indiler. Diplomatik gülüşmeler esiyordu yine. Son diplomatik gülüşten sonra Jirinovski ve Mitrafanov geldikleri arabayla gittiler. Mahir ve Rüstem salona geçmişlerdi. Bizlerle yine konuşmuyordu. Arasına Broyi'ye birkaç söz söylüyor, cevap alıyordu. Bir ara bize dönerek;

"Bugünlerde DUMA Parlamentosu'nda Önderliğin siyasi iltica talebi oylanacak. Muhtemelen kabul görecekler.

Diplomatik faaliyetler olumlu. Zaten parti içerisinde diplomatik faaliyet yürütülen temel yerlerden bir tanesi burası...

Partide dış ilişkileri yürütecek fazla insan yok... Bir ben yürütüyorum bir de K..." üstten bakan bir edayla konuşmaya devam ediyordu,

"Neyse sayınızı çoğaltacağız. Ermenistan'a Dicle ve Sakine gelmiş. Onları buraya getireceğiz. Ayrıca Avrupa'dan belli bir arkadaş sayısını gelecek. Hejar arkadaşı istetmiştik. Yakında gelir. Burada yanımızda kalabilir. Belki de Akademi çekirdeğini sizler oluşturacaksınız..."

Broyi ile birlikte bir süre daha kalıp sonra gittiler.

Mahir yanında gazeteler, fakslanmış köşe yazıları getirmişti. Hemen hemen hepsinde "Abdullah Öcalan için kaçırılan uçak" hakkında haberler vardı. "Hava korsanı kandırılarak uçak Bulgaristan diye Ankara'ya indirildi. Ankara'ya

indirilen uçakta özel timlerin yaptığı operasyonla korsan öldürüldü..." Gazetelere bir göz attıktan sonra Önderliğe götürdük.

Akşama doğru Tahir gelmişti, heyecanla,

"Gittiğimiz her yerde takip ediyorlardı. Sürekli peşimizdeydiler" dedi. Rozerin onu doğrular biçimde kafasını sallıyordu. Tayhan gülererek;

"Ya Tahir yeni bir şey değil ki bu. Daha önce de dışarıya çıktığında takip ediyorlardı. Ayrıca bu evin içindeki her hareketimiz de denetim altında. O yüzden heyecanlanacak bir durum yok" dedi.

Rozerin araya girerek;

"Neyse bu sefer iyi haberler var. Önderlik için yer ayarlanıyor. Artık Önderlik istediği zaman Yunanistan'a çıkabilir.

"Dostlar" birkaç gün sonra Moskova'ya gelecekler. Geldikleri zaman ayrıntılarıyla Önderlik Yunanistan'a gelirse nasıl, hangi koşullarda kalacak bunları konuşacağız" diyordu.

Vakit ilerlemiş, karanlık çökeli epey zaman olmuştu. Tayhan ile beraber kaldığımız odada Kitaro eşliğinde oturuyorduk. Müziğin sesini üst kata çıkmayacak biçimde kısmıştık. Bir ara Tayhan'a dönerek;

"Önderlik ile konuşacak mısın?" diye sordum.

"Bilemiyorum Sidar arkadaş, halen Önderliğe haksızlık olur diye düşünüyorum" dedi. Uyku göz kapaklarımızı ağırlatıncaya kadar Kitaroyu dinledik. Öylece uyuyakalmışız...

Bu sabah Önderlik bahçeye daha erken çıkmıştı. Dün yağan kar durmuştu. Karın durmasıyla birlikte insanın iliklerini dondurana soğuk tekrar baş göstermişti. Önderlik kepini kulaklarına kadar çekmiş parkesinin önünü iliklemiş bir vaziyette yürüyordu. Birkaç turdan sonra masa tenisinin olduğu yere çıktık. Her zamanki gibi bir maç yaptık. Skor yine aynıydı, 2-1. Yenginin verdiği hazla raketi masanın üzerine çocuksu bir sevinçle atmıştı. Maçtan sonra merdivenin başlangıcından diğer uca, pencereye doğru ağır adımlarla yürüyüp, geri dönüyordu. Bir ara duraksayarak;

"Gelen gazeteleri, yazıları okudunuz mu?" dedi.

Tayhan;

"Birçoğunu okuduk Başkanım" diye yanıtladı.

"Halk ayakta, cezaevi direniyor, gerilladan cevap yok..." son sözlerini duraksayarak, ağır ağır söylemişti.

"Gerilladan... cevap... yok!"

Konuşmasını sürdürdü.

"O uçağı kaçırın kişinin de hepiniz gibi kafası çalışmıyor. Madem uçak kaçırıyorsun, ölümü göze alıyorsun, ölüyorsun da bunun bir anlamı olsun, sonucu olsun, başarısı olsun. Sizlerin yaşadığı bir trajedi bu aslında.

Ölüyorsunuz, ama anlamlı bir yaşamın sahibi olamıyorsunuz. Çözülmesi gereken kördüğüm bu. Tuhaf olan bu, ölüyorsunuz, ama yaşamıyorsunuz!

Önderlik odasına çıkmıştı. Önceki akşam Önderliğin kitabını almıştım. Gılgamış destanı... Önderliğe kitabını aldığımı söyleyeceğim, uygun bir zaman olmamıştı. Kızabileceği ihtimalini de göz önünde bulundurarak almıştım. Boş zamanlarda okumaya çalışıyordum. Önderliğin Ortadoğu'dan çıktığı süreçlerde Gılgamış, çözümlemelerde çok işleniyordu. Çözümlemeleri anlamak açısından önemliydi...

Kapı zili çalınmış, girişteki Rus çift kapıyı açmıştı. Tayhan kapıya doğru gidip, hemen geri gelmişti. Gılgamış okumaya devam ediyordum. Tayhan yanından geçerken,

"Mecit geldi, Önderliğin yanına çıktı" dedi.

Gılgamış ölümsüzlük arayışındaydı...

Mecit ve Önderlik aşağıya iniyorlardı. Aşağıya indiklerinde ayağa kalktım. Kitap tam önümde masanın üzerinde duruyordu. Önderlik bulunduğu yere geldi. Önümdeki kitaba şöyle bir baktıktan sonra biraz da şaşkın bir ses tonuyla;

"Bu benim kitabım değil mi? Burada ne işi var?"

Mahcup bir ses tonuyla karşılık verdim;

"Başkanım kitaplığınızdan okumak için aldım. Haber verecektim size fakat..."

"Tamam tamam. Oku" diyerek gülümsedi. Mecit'i kapıda kadar geçirdikten sonra odasına çıktı.

Öğlen vaktine yakın Mahir yine gelmişti. Mahir'in yanında orta boylu, kel kafalı, gözlüklü, takım elbiseli bir kişi vardı. Tanımıyordum. Tayhan, Rozerin, Tahir ve Fatma ile tanışık bir biçimde selamlaştı. Azerice'ye kaçan bir Türkçe ile konuşuyordu. Tayhan, Tahir ve Fatma ile Rusya'dan tanıyorlardı. Rozerin'le de Akademi'den. Bu arkadaş Hejar'dı. Kısa bir süre önce Akademi'den Zagros eyaletine geçmişti. Birkaç ay kalmadan bu alan örgütü tarafından istenmişti. Daha önce de bu ülkede faaliyet yürütüyordu. Azerbaycan Kürtlerindendi, Rusça, Kürtçe, Türkçe biliyordu. Bir süre sonra Önderlik aşağıya indi. Hejar ile selamlaştıktan sonra birebir konuşmaya başladılar. Hejar Rusya'nın siyasi yapısını, reel sosyalizmin çöküşünden sonra halkın ne durumda olduğunu anlatıyordu... Önderlik;

"Nasıl, Rusya tarihine yaraşır bir tavır gösterir mi? Bunlar politikalarında ilkeli midir? Burada uzun vadeli bir kalışımız olabilir mi?" diyordu. Bu soruların ardından Hejar ile bahçeye çıktılar.

Bir süre sonra Mahir ile Hejar geldikleri gibi gittiler. Tahir ile Rozerin de telefon etmek için dışarıya çıkmaya hazırlanıyorlardı. Rozerin'in her gün telefon için dışarıya çıkışı olağanlaşmıştı. Çıkışlarıyla ortalık sakinleşti. Fırsatı değerlendirmek için içerideki odaya geçerek okunacak eski, yeni gazeteleri, fakslanmış köşe yazılarını ve Önderliğin odasından izinsiz aldığım Gılgamış'ı okuyacaktım. Fırsattan istifade gece geç saate kadar inceleyecektim.

Önderliği tanımaya başladığım günden beri ilk defa kendimi bu denli "aç" hissediyordum. Önderliğin geliştirdiği diyaloglar esnasında düşünce geriliğimi hissediyordum. Bu durum yoğun öğrenme istemini doğuruyordu. Önderlik hergün sorduğu sorularla, insanı düşünmeye sevk ediyordu. Yanında kim olursa olsun en önemli konularda bile fikir danışıyordu. Bu yaklaşımını, tarzını anladıktan sonra Önderliğin karşısına daha hazırlıklı çıkmaya çalışsam da onun yanında, bilgisizliğin, düşünce geriliğinin acısını yaşıyordum. Düşünce ne kadar derin ve çok yönlü olursa, Önderliğin diyalogları da o yönlü geliyordu.

Akşam haber vaktinin gelişiyle birlikte bahçenin içindeki spor aletlerinin olduğu eve geçtik. Kaldığımız bu evde de televizyon olmasına karşın Med TV Önderliğin kaldığı odada ve bu spor aletlerinin bulunduğu yerde vardı. Haberleri izlemek istediğimiz vakit buraya geçiyorduk.

Haberlerin başında Jirinovski'nin Ankara gezisi vardı. İzlerken hepimiz şaşırmıştık. Herkes birbirine;

"Acaba niye gitti? Önderliğin haberi var mı? Ne amaçla Ankara'ya gitti? sorularını soruyordu.

Sabah olduğunda Önderlik bahçedeki yürüyüşünü yaparken yüzünde kaygı ve endişe vardı.

"Jirinovski'nin Ankara'ya gidişinden haberiniz var mıydı? Kimseye Ankara'ya gideceğini söyledi mi?"

Tayhan;

"Bilmiyoruz Başkanım" dedi.

"Bu insanların yanında kalıyoruz, bize haber vermiyorlar, ilginç! Bundan sonra neler gelişebilir?

Aynı yüz ifadesiyle bahçede yürürken, Bahçe kapısına bir araba yanaşmış, korna çalıyordu. Tahir gidip kapıyı açtı.

Önderlik, yerinde duraksayıp, gelenlerin kim olduğunu anlamak istiyordu. Araba bahçeden içeri girdi. Mahir ile Mecit arabadan indiklerinde sonra, Önderlik Mahir'e öfkeyle "Gel buraya" dedi.

- Jirinovski Ankara'ya gitmiş... Haberin var mı? Bu adamlar bizi satmasın!

- Haberim yok, belki Ankara'nın dayatmalarını yumuşatmak için gitmiştir. Gazetelere yansımişti; kısa bir süre önce Türkiye, Rusya'ya nota vermişti. Sizin Türkiye'ye iade edilmeniz isteniyordu. Bu nedenle diplomatik bir girişim olabilir.

Önderlik çok öfkelenmiş, kaşları çatılmıştı.

- Salak! KGB seni avucunun içine almış, istediği gibi oynuyor.

Mecit ürkek bir ses tonuyla araya girdi;

- Bugünlerde siyasi ilticanız, Duma'da oylanacak. Büyük bir ihtimalle kabul edilecektir...

Önderlik bir şey söylemeden çatık kaşlarla söyleniyordu. Kızgın yüz ifadesiyle kapıdan içeri girerek odasına çıktı.

Mahir ile Mecit bir süre kaldıktan sonra gittiler... Bu akşam Med TV'de panel olacaktı. Başkanlık Konseyi'nden, Parti Merkezi'nden arkadaşlar katılacaktı. O gün Önderlik bir ara aşağıya inerek paneli izlememizi tembihlemişti ki, Tahir içeri girdi. Elinde çektiğimiz fotoğraflar vardı. Yeni tab edilmişti. Önderlik fotoğrafları almış, teker teker inceliyordu. Tayhan ve Önderliğin belden çekilmiş yakın plan fotoğrafına uzun uzadıya baktıktan sonra Tayhan'a dönerek;

"Kim daha genç gösteriyor?... Tabii ki ben!" diyerek güldü. Tayhan Önderlikten 11 yaş küçük olmasına rağmen fotoğrafta Önderlik daha genç gösteriyordu. Tayhan'ın saçına düşen aklar her tarafına yayılmıştı. Yüz hattındaki çizgiler belirginleşmişti. Önderliğin saçlarında sadece kulak kenarlarında ak vardı. Yüzü pürüzsüzdü...

Akşam panel vakti spor aletlerinin bulunduğu odada, televizyonun önünde toplanmıştık. Önderlik paneli odasında izliyordu. Panelin konusu "Önderliğe karşı yürütülen uluslararası komplo" idi. Önderliğin Ortadoğu'dan ayrılmasından sonra ilk defa bir panele bu kadar üst düzeyde arkadaş katılacaktı. Türkiye basınında sürekli, Önderliğin Suriye'den ayrılmasından sonra "örgüt üzerindeki hakimiyetini kaybettiği, örgütün parçalanmayla yüzyüze olduğu" propagandaları yapıyordu. Parti yönetiminden çok sayıda arkadaşın panele katılması tüm bu propagandalara cevap olacaktı.

Panellerin, katılanların işlediği tema aynıydı. Parçalanma beklenirken konuşmalarda ortaya çıkan ise birbirine kenetlenmeydi. Özeleştiril bir dil kullanılıyordu. "Geçmişin hatalarının tekrarına bir daha düşülmeyeceği" ısrarla vurgulanıyordu. Her katılımcı "Önderliğe olan bağlılığını" belirtiyordu... İlk defa bir panel bu kadar uzun sürmüştü.

Gece yarısı olduğunda panele ara verilmişti. Aradan sonra panel devam edecekti... Tayhan;

"Ara bitene kadar gidip bir çay içelim. Hem içimiz ısınır hem de uykumuz dağılır" dedi.

"Tamam, siz gidin peşinizden geliyorum" dedim. Rozerin ve Tayhan diğer evin mutfağına gitmişlerdi. Kumanda ile televizyon kanallarını taradıktan sonra televizyonu kapatıp dışarıya çıktım. Hava çok karanlık ve soğuktu. Evin ışıkları bahçeyi biraz aydınlatıyordu. Bahçe duvarının dışında bulunan sokak ışıkları da karanlığa beyaz katıyordu. Etrafa biraz bakındıktan sonra Tayhanların yanına mutfağına gitmek için evin kapısının kolunu çevirmek üzereydim ki içerden bir el kapı kolunu çevirerek açtı. Birden Önderlikle yüzyüze gelmiştik. Heyecanlanmış olduğum yerde çakılı kalmıştım. Beni öyle görünce;

"Ne dikiliyorsun burada, çekil!" dedi. Biraz kenara çekildikten sonra bahçeye geçti. Ardından bana dönerek;

"Gel buraya!... Nasıl, paneli izliyor musun?"

"Evet Başkanım."

"Peki ne sonuç çıkardın?"

"Başkanım Önderliğin Ortadoğu'dan çıkmasıyla Türk devleti umutliydu. Taşı uzağı fırlattığını sandı, fakat fırlattığı taş tam başına düştü." dedim.

Gülerek;

"Düştü değil mi?" dedi.

"Evet Başkanım. Ayrıca örgütte parçalanma yerine kenetlenmenin geliştiğini gördü."

"Tamam gerisini de izleyin." diyerek bahçede birkaç tur atıp sonra panelin devamını izlemek için odasına çıktı. Ben de mutfağına geçtim. Tayhan'a kapıda Önderlikle nasıl karşılaştığımızı, aniden kapıyı açar açmaz yüzyüze geldiğimizi anlattım. Tayhan gülererek,

"Tesadüfün böylesi ne güzel" dedi.

Çaylarımızı içtikten sonra panelin devamını izlemek için televizyonun karşısına geçmiştik. Panel geç saatlere kadar sürdü.

Bu sabah ülke içinden tekmiller gelmişti. Şehadetler vardı. Bir eyalette üst düzeyde Piling adında bir gerilla komutanıyla, enternasyonalist Alman gerilla Andrea Wolf ve 30'a yakın gerilla aynı yerde şehit düşmüştü. Bu haberleri okuduktan sonra Tayhan;

"Önderlik bu haberleri okuyunca çok öfkelenecek. Zaten genelde gerillanın duruşuna karşı Günlük değerlendirmelerinde de anlaşılıyorduĞ büyük tepkisi vardı. Şimdi bu haberleri de duyunca... Önderliğin bu haberleri okuduğu esnada yanında olmak istemezdim." dedi.

Rozerin genel tekmilleri naylon dosyanın içinde Önderliğe götürmüştü. Önderlik bir süre sonra aşağıya indi. Bahçeye çıktı. Gözlerinden öfke, tepki okunuyordu. Bulduğumuz yerden anlaşılmayan mırıldanmalarla, kendisiyle konuşuyordu. Yoğun düşünceli bir hali vardı... Bahçeye açılan kapının kenarında duruyordum. Gezinirken bulunduğum yere yakın yerden geçerken "Gel buraya" anlamında işaret etti. Hızlı adımlarla yanına gittim. Öfkeli, sitemli bir sesle;

"Böyle olmamalı. Nasıl kabul ediyorsunuz, böyle kolay, anlamsız ölüme yol açan yaşam biçimini?"

Gözlerini gözlerime dikmiş bakıyordu.

"Başkanım böyle şehitler kişi olarak beni çok etkiliyor. Son şeh..."

"Başka bir yol, çare var mı? Yapabileceğim başka ne var?"

"..."

Cevap bekleyen gözlerle bakmaya devam ediyordu. Cevap vermeden gözlerimi gözlerinden kaçırmıştım.

"Ne yapmalıyım?"

"..."

Bir süre öyle bahçede yürüdükten sonra,

"Belki de suç sizde değil. O yüzden Ortadoğu'dan çıkarken en son, yanlış doğmuşsunuz, yanlış büyütülmüşsünüz, o yüzden değişmiyorsunuz dedim. Bu çözümlemeleri geliştirmiştım... Herşeye rağmen sizden bir şey istemiyorum, yaşam hakkınızı özgürce kullanın yeter."

Bu sözlerden sonra içeri girdik. Salonda Fatma ve Tahir Rusça haberleri izliyorlardı. Önderlik Rusça televizyondan çıkan sesleri işitince odasına değil salona geçmişti. Tahir ve Fatma'ya dönerek;

"Nasıl, Rus televizyonlarında bir haber var mı?" diye sordu.

Tahir, heyecanla hızlı hızlı konuşarak;

"Amerika Rusya'ya sizin hakkınızda bir mektup göndermiş" dedi.

"Ne mektubu, ne için göndermiş?"

Fatma araya girerek;

"Başkanım, Amerika Dışişleri Bakanı Madlein Albright Rusya hükümetine bir mektup göndermiş. Mektupta sizin derhal Rusya'dan çıkartılmanızı istiyormuş" dedi.

Önderlik şaşkın bir ifadeyle;

"Öyle ha! Benim çıkartılmam için Amerika..."

Bu sözlerden sonra bir kakhaha atarak yukarıya odasına çıktı.

Mahir ve Hejar gelmişti. Mahir'in yüzü gülüyordu.

"Duma'da Önderliğin siyasi iltica talebi oylandı. 298'le 12-1 bir oy çokluğuyla kabul edildi. Bu birinci adım. Geriye Yeltsin'in onaylaması kalıyor. Eğer Yeltsin onaylarsa Önderlik istediği kadar bu ülkede kalabilir" dedi.

Hejar;

"Bunların parlamentosunun sistemi bir acayip. Aslında tüm yetkiler yukarıda Yeltsin'de odaklanmış. Yani Duma aldığı kararları yaşama geçiremiyor. Hükümete ve Yeltsin'e öneri sunabiliyor. Yeltsin kabul etmeyebilir, edebilir de..." dediğinde Tayhan Hejar'a dönerek;

"Eğer Önderliği stratejik bir dost olarak görüyorlarsa Duma'nın kararını Yeltsin onaylar. Yok eğer onaylamaz ise objektif olarak Rusya da komplonun içine girmiş demektir."

Karşılıklı bu konuşmalardan sonra Mahir ve Hejar Önderliğin yanına çıktılar. Bir süre sonra indiklerinde Mahir salonda biraz oturup gitti. Hejar bizimle beraber kalacaktı.

Hava iyice bozulmuştu. Kar yağsa aslında daha iyi olurdu. Soğuk biraz kırılırdı. Öğle yemeğinden sonra Önderlik aşağıya indi.

"Nasıl dışarısı soğuk mu?"

"Evet Başkanım keskin bir soğuk var? dedim.

"İnsan bahçede yürüyemez mi?" dediğinde,

"Başkanım bugün bahçeye çıkmasanız iyi olur. Bu soğukta üşütebilirsiniz." diye fikrimi belirttim.

"Peki tamam. O zaman diğer tarafa geçelim. Bir pinpon maçı yapalım..." diyerek kapıya doğru yürüdü.

Bu sözlerden sonra masa tenisinin olduğu kata çıktık. Bu kez Önderlik Hejar ile maç yapacaktı. Tayhan ile birlikte hakemdik. Hejar da bu oyunu iyi oynuyordu. Fakat Önderliğin karşısında oynamıyordu. Skorlar yine aynıydı. Son seti her zamanki gibi Önderlik aldı. Maç esnasında ara sıra "Kim önde?" diye soruyor. Cevap vermemizi beklemeden, gülerek; "Ben öndeyim değil mi?" diye de ekliyordu.

Maçtan sonra bilardo masasına gitti. Her gün birkaç kez bu katta masa tenisi maçı yapıyorduk. Fakat yanibaşımızdaki bilardo masasına hiç ilgi göstermemişti. Bugün ne olduyorsa bilmiyorum eline bir ıstaka alarak, bu oyun nasıl oynanıyor, diye sordu.

"Başkanım bu numaralı renkli toplar bir tarafın, diğer renkli numaralı toplar da rakibinizin oluyor. Bu beyaz topa kendi toplarınızı deliğe yerleştirmeniz gerekiyor. Bu siyah renkli topun ise en son deliğe girmesi gerekiyor." dedim.

Elindeki ıstakayı kaldırarak,

"Peki bu nasıl kullanılıyor" dedi.

İstakanın arkasını havaya kaldırmış, yanaklarını şişirmişti, yüzünde öğrenmek isteyen bir çocuk edası vardı...

İstakayı parmaklarının arasına alıp nasıl vurulacağını gösterdikten sonra;

"Tamam hadi başlayalım" dedi.

Tüm topları masanın ortasında tahta üçgenin içerisinde toplamış, beyaz topu da atış hizasına getirmiştım. Hızla topa vurarak tüm topları dağıttı.

- Şimdi ben bu topları deliğe mi atacağım?

Evet Başkanım.

Sıra bana geldiğinde hem kendi toplarımı hem de Önderliğin toplarını deliğe yaklaşıtırdım... Maç devam ediyordu. Rozerin gelmişti. Giyinişinden dışarıya çıkacağı anlaşılıyordu. Önderliğe;

"Başkanım, görüşmeye gidiyorum. Daha önce bir otelin restoranında randevu vermiştik. Dostlar bugün oraya gelecek. Önderliğin olası bir durumda Yunanistan'a çıkma zeminini oluşturma ve hazırlıkları güçlendirme konusunda ısrarla duracağım." dediğinde, Önderlik;

"Tamam git, ilişkileri sağlam kur, Yunanistan'da daha önce başımıza gelenleri biliyorsun. Burada neler yaşadığımıza da şahit oluyorsun... tamam git..." diyerek Rozerin'i gönderdi.

Maçımıza kısa bir aradan sonra devam ediyorduk. Toplar tam deliğin ağzına yaklaştığında büyük haz alırcasına topu işaret ederek;

"Şimdi o hedef oluyor değil mi?" diye sordu.

"Doğrudur Başkanım" dedim.

O top da deliğe isabet ettikten sonra,

"Evet bu da tamam." diyerek Tayhan'a skoru sordu. Cevabını beklemeden gülerek,

"Her zamanki gibi Önderlik önde değil mi?"

"Evet Başkanım!

Oyun bitmişti. Galip Önderlikti.

Oyun sonunda ıstakaya şöyle bir bakarak masanın üzerine attı ve "Bu oyunun fazla bir faydası yok" dedi.

Bugünkü bilardo oyunu ilk ve sonuncusuydu. Bir daha bilardo oynamayacaktık. Hava kararmak üzereyken Rozerin döndü.

Rozerin'e "görüşme nasıl geçti" diye sordum.

"Görüşme iyi geçti. Dostlar bu kez Önderliğin Yunanistan'a gelmesi halinde başlangıçta devlet resmi düzeyde kabul etmese bile resmi kabulünü sağlamak için uğraşacaklarını, bu vakte kadar sağlam, güvenli bir yerde

barındırabileceklerini söylediler. Şimdi de istediğimiz vakit Yunanistan'a gidebilmek için özel uçak ayarlayacaklar" dedi. Bu sözlerden sonra görüşmenin ayrıntılarını anlatmak için Önderliğin yanına çıktı. Akşam haber vakti spor salonunda televizyon izliyorduk. Haberler Duma'nın kararını işliyordu. Mahir canlı olarak Kürtçe haberlere katılmıştı. Konuşmasında olumlu bir portre çiziyordu. Tüm kanallar aynı haberi işliyordu.

Güne her zamanki gibi bahçe yürüyüşü ve Önderliğin 2-1'lik galibiyetiyle biten pinpon maçıyla başlamıştık. Ardından Önderlik saunaya girdi. Spor aletlerinin bulunduğu yan odada bekliyordum. Odada beklerken duvarda asılı, Jirinovski, Mitrafanov ve Beyaz Rusya başkanı Likasenko'nun büyütülmüş resimlerine bakıyordum. Herhalde bu insanlar iyi dostlardı. Bunları birbirine yakınlaştıran ideolojileri miydi? Ayrıca odada ne işe yaradığı belli olmayan renkli spot ışıklar vardı. Bunlar ışık olduklarını anlayabildiklerimdi. Bunların dışında, duvarda ilginç ve anlayamadığım şeyler de vardı. İçimden "Neyse kafa yormaya gerek yok, ne işe yararsa yararsınlar" diye geçiriyordum. Önderlik önceki günlere oranla daha fazla kalmıştı içerde. Ne zaman çıkacak diye düşünürken, başını tutarak, yüzü ekşimiş bir halde dışarı çıktı.

"Başım döndü, az kalsın düşünüyordum. Bana bir şey olursa ne yapardın?"

"..."

"Neyse bunu bırak... Bana birşey olsa ben yok olsam ne yaparsınız?"

Ne diyebilirdim ki, sustum.

Bisiklet aletinin yanında bulunan basküle çıkmıştı. Gösterdiği rakamı görünce hayretle,

"Hı.." dedi. Tekrar çıkarak,

"Bu doğru mu gösteriyor, gel bakalım birde sen çık." dedi. Basküle çıktım. Önderlik;

- "Kaç kilo geldin?"

- 71,5 Başkanım.

- Tartı doğru mu? Sen de kilo almışsın.

- 1,5 kilo almışım.

"Sen de kilo almışsın değil mi?" diyerek gülümsedi. Önderlik bir kez de yanımızda basküle çıktı. Gösterdiği rakama bakınca bu kez ben şaşkınlıktan "Hı.." dedim, tabi içimden...

Önderlik tam 109 kilo gelmişti. Tartıdan indikten sonra bir yandan gülüyor, bir yandan da elini göbeğine vuruyordu;

"Nasıl eriteceğiz bu göbeği?" dediğinde,

"Başkanım, Önderlik Suriye saatine göre hareket ediyor. O yüzden akşam yemeklerini çok geç yiyor ve genelde yemekler yağlı oluyor. Önderlik programını Rusya saatine göre ayarlar ve akşamları da hafif yemekler yerse zayıflayabilir" diye karşılık verdim.

"Öyle ha! O zaman arkadaşlara söyle yemek saatlerini değiştirsinler. Yemeklere fazla yağ katılmasın. Öyle çok çeşitli yemeklere de gerek yok." dedi.

"Peki Başkanım" dedim.

Bu konuşmalardan sonra diğer eve, odasına geçti. Vakit gün yarısına yaklaşırken aşına olduğumuz siyah arabalar eşliğinde Jirinovski ve Mitrafanov geldi. Jirinovski'nin yüzünde her zamanki rahatlığından ziyade tedirgin bir ifade vardı. Mitrafanov'un yüzü ise asıktı. Sarışın Rus yarmaları dışarıda kalmıştı. Aşağıda fazla beklemeden Önderliğin odasına çıktılar. Çok geçmeden Mahir ve Mecit de geldiler. Aynı saatte sözleşircesine peşi sıra gelmişlerdi. Mahir, "Jirinovski Önderliğin yanında mı?" diye sordu.

"Evet az önce geldiler." diye yanıtladım. Bunun üzerine Mahir ve Mecit Önderliğin yanına çıktılar. Bu kez görüşme biraz uzun sürmüştü. Aşağıya indiklerinde her zamanki gibi diplomatik gülüşler yoktu. Sessizlik hakimdi. Yüzlerden birşey okumak olanaksızdı. Jirinovski ve Mitrafanov kısa vedalaşmalardan sonra ayrıldılar.

Hepimiz koridorun sağında ve solunda dizilmişti. Tahir, Rozerin, Mahir, Mecit, Hejar, Tayhan ve Ben. Önderlik koridorda aramızda gidip geliyordu. Ağır bir ses tonuyla konuşmaya başladı,

"Jirinovski Ankara'ya gitti geldi, bana Rus pasaportu verdiler. Duma'daki siyasi ilticam kabul edildi... Şimdi de Rusya'dan ayrılmamı istiyorlar. Devlet burada kalmamızı istemiyor. Bunların dostlukları da bu kadar. Dayatacaklar. Nereye gidebiliriz ha? Nereye gidebiliriz?"

Rozerin hemen atılarak,

"Başkanım, Önderlik Yunanistan'a çıkabilir. Zaten dostlarla görüştüğümde sonuçlarını Önderliğe aktarmıştım.

Telefon ederek Yunanistan'da hazırlıkları başlatabiliriz. Dostların aracılığıyla özel bir uçakla Önderlik alınabilir..."

Önderlik dikkatle dinledi. Halen aramızda koridorda bir o tarafa bir bu tarafa ağır adımlarla volta atıyordu.

"Peki başka neresi olabilir? Nereye gidebiliriz?" diye sordu. Mahir;

"Başkanım, Beyaz Rusya olabilir. Jirinovski'nin Beyaz Rusya'nın başkanı Lukaşenko ile yakınlığı var. Ayrıca Beyaz

Rusya gözlerden uzak bir yer. Herhalde Türkiye'nin ulaşamayacağı bir ülke. Bu ülkede Türk konsolosluğu bile yok.

Türkiye ile ekonomik, siyasi ilişkileri olmayan bir ülke." dedi. Önderlik;

"Avrupa ile de ilişkilenin. Oradaki zemini de yoklayın... Dostlar, tanıdık kişiler, bize yakın olanlar Avrupa ülkelerinde kalabilme olanağını da yoklayın." dedikten sonra Mahir'in cep telefonu ile bir yerlere telefon açtı sonra yukarıya çıktı. Telefonda kızarak konuşuyordu. Telefonla konuşurken eve ilk geldiğimizdeki sözleri aklıma gelmişti.

"Bu evde sır olacağız. Kimse ile görüşmeyeceğiz" anlaşılan o ki, bugünkü gelişmelerden sonra "sır" durumu da

kendiliğinden ortadan kalkmıştı. Bugünden sonra telefonla birçok kez, birçok yeri arayacaktı.

Rozerin, Tahir ile birlikte telefon açmak için dışarıya çıkmıştı. Mahir de Hejar ile konuşuyordu.

"Hejar sen Beyaz Rusya'ya ilk fırsatta gidersin. Oradaki zeminin acele hazırlanması gerekir. Yeterince zemin

oluşursa Önderlik bu ülkeye gidebilir. Beyaz Rusya'nın her zaman açık bir kapı olması gerekir" dedikten sonra

birlikte ayrıldılar.

Rozerin akşama doğru geldi ve biz sormadan anlatmaya başladı,

"Dostlar ile görüştüm, şu andan itibaren hazırlık yapmaya başladılar. Olağanüstü bir durum çıkmazsa birkaç güne

kadar hazırlıklar tamamlanır." Sonra bilgi vermek için yukarıya çıktı.

Kaldığımız odada Tayhan ile yalnız kalmıştık. Morali bozduktu, sessiz ve düşünceliydi. Birara sessizliğini bozarak, "İşler iyi gitmiyor, bu adamların ne yapacakları belli olmuyor. Köklerine ihanet edercesine politika yürütüyorlar. Ne

dostluk ne de ilkeli politika var. Herşey maddi çıkarlara dönüşmüş. Benim korkum o ki büyük paralar karşılığında...

Reel sosyalizmin yıkılışından sonra Rusya belki de en kötü dönemini yaşıyor. Fuhuş almış başını gidiyor. Son birkaç

ayda kadınlar karnını doyurmak için eskisine oranla kat be kat ucuza bedenlerini satıyorlar. Son haberlerde birçok

bölgede halk kıtlıkla yüzyüzeymiş. Sosyal patlamanın eli kulağında. Rusya aç. Jirinovski de Ankara'ya gitti. Orada

ne yaptı, ne konuştu? Önderlik söz konusu muydu? Hepsisi karanlık. Tüm herşey bir yana..."

Duraksayarak ve kesik kesik konuşuyordu.

"Tüm bu hengamenin içinde, kimin dost kimin düşman belli olmadığı bu sisin içerisinde Önderliğe birşey olmasından korkuyorum"
Son sözlerinden sonra uyumak için uzandı.

Bahçede soğğun içinde yürüyordu. Her birimiz bahçenin bir kenarında duruyorduk. Önderlik soğuk havayı hissetmişti. Üşümüş olmalı ki, parkesinin önünü iliklemişti.
"Buranın havası bana göre değil" dedi.
Rozerin'e dönerek,
"Yunanistan'da böyle denize paralel, ormanlık bir dağda kalabileceğimiz bir yer bulunabilir mi?" diye sordu.
"Evet, Başkanım. Yunanistan coğrafyasında o tür yerler çok." diyen Rozerin'e;
"Buranın coğrafyası, iklimi bana göre değil. Yoğunlaşma açısından böyle sıcak denizin, dağın, yeşilin olduğu bir yer iyi olur..." diyerek konuşmayı bitirdi.
Soğuk havada fazla dışarıda kalmak olanaklı değildi. Spor aletlerinin olduğu yere girmiştik. Önderlik duvardaki büyütülmüş Jirinovski, Mitrafanov ve Lukaşenko'nun resimlerini inceliyordu. Duvardaki ne olduğu anlaşılmayan garip aletlere bakıyordu. Bir süre bu resimlere baktıktan sonra bize dönüp, işaret parmağını dudağına götürerek fısıltıyla "sus" işareti yaptı. Pandomim sanatçılarına taş çıkartırcasına, el ve vücut hareketleriyle duvardaki resimleri gösterip,
"Yahu-di-lerin, e-li-ne, düş-tük, ne yapacağız?" dedi. Bunları söylerken o kadar tuhaftı ki, birşeyler anlatmak ister gibiydi. Avucunu yukarıya kaldırarak tane tane söylüyordu;
"Ya-hu-di-lerin e-li-ne düş-tük."

Önderlik odasına, Rozerin Yunanistan'daki gelişmeleri öğrenmek için dışarıya çıkmıştı... Önderlik odasına girdikten sonra tüm gün aşağıya inmedi. Bir ara Mecit gelip, Önderliğin yanına çıktı. Görüşmeden sonra aşağıya indi ve biz birşey sormadan konuşmaya başladı,
"Duma'nın kabul ettiği siyasi iltica talebini Yeltsin'in onaylaması için Gdostları aracılığıylaG dışarıdan önemli birkaç kişi belirleyicilik derecesinde etkiye sahip. Bunlardan bir tanesi de Yeltsin'in kızı. Bu kadın şimdi birçok kararda, siyasetçi ve gayri resmi danışman, karar organı gibi. Bu kadınla dolaylı biraz ilişkilerim var, bunu kullanmaya çalışacağım."
Suskun kaldık. Mecit gittikten sonra Tayhan öfke ve sıkıntıyla karışık söyleniyordu,
"Bu adama kanım hiç ısınmadı insanlara önyargıyla yaklaşma alışkanlığım değil ama bu adamdaki bazı şeyler bana tuhaf geliyor. Sezgi. Görünürde Önderlik için çalışan Rusya Kürdü, zengin, interpol polisi, devlet içinde ilişkileri var!..."
Rozerin döndüğünde,
"Dostlar özel bir uçak ayarlayıp gelecekler" diyerek Önderliğin yanına çıktı.
Evin alt katında Önderliğin gideceği yerin belirsizliğinin verdiği beklenti... "Ne olacak?" kaygısı vardı. Herkes bir köşede kendi halinde düşünüyordu.

Bu sabah erkenden yine aşına olduğumuz, görünce öfkelendiğimiz siyah arabalar gelmişti. Arabaların birinden Jirinovski, birinden Mitrafanov ve birkaç kişi indi. Mitrafanov'un yanındaki adam Odinsova'daki evden bizi buraya getiren adamlardan biriydi. "Aynı partiden bir milletvekili" Jirinovski ve Mitrafanov hiç rahat görünmüyorlardı. Jirinovski'yi ilk defa bugün gergin ve heyecanlı görüyordum. Rahatlığından eser kalmamıştı. Mitrafanov, Jirinovski'ye göre daha soğukkanlı görünmeye çalışsa da onları rahatsız eden bir şeylerin olduğu sezileniyordu. Fatma yanlarında tercümanlık yapmak için Önderliğin yanına çıktı. Bir süre sonra görüşme bitmiş olmalı ki, aşağıya indiler. Bir önceki görüşme sonundaki, yüz ifadeleri vardı. Önderlik, Mitrafanov ve Jirinovski'nin gidişinden sonra bize dönerek;
"Bu adamlar bizi buradan çıkarmaya kararlı. Jirinovski'nin gözünü çok korkutmuşlar. Eğer Apo'yu çıkartmazsan partinizi kapatırız' diye de tehdit etmişler. 'Sen getirdin, sen çıkartacaksın' demişler. Şu an gidecek bir yerimiz yok. Zaman neyi gösterecek, hep beraber göreceğiz..." dedi.
Bir süre koridorda ileri geri volta attıktan sonra;
"Ortadoğu'da 20 yıl boyunca kaldım. Kalışımda Hafız Esad'ın asil tavrı vardı... Şimdi hiçbir ülkede kendimize yer bulamıyoruz" diyerek bir süre sustu, sonra;
"Bu yaşadıklarımızı yazıyor musunuz? Bu tarihi yaşayanlar sadece sizlersiniz. Yazın, kaybolmasın. Söz dediğin uçar..." diyerek Rozerin'e döndü;
"Yunanistan'ı ara, biraz acele edin. Daha önce de söyledim. İlişkilerin sağlam olsun" dedikten sonra yukarı çıktı.
Rozerin bu kez telefonu evden açacaktı. Bugünden sonra evden telefon açmama durumu ortadan kalkmıştı. Bir daha arabayla dışarıya çıkıp telefon edilmeyecekti... Telefonlar dinlenme gerçekliğine rağmen kullanılacaktı. Bu telefondan Rozerin Yunanistan'ı aramıştı. Rojhat ile konuşuyordu,
"Uçağı hazırlayın... Çabuk... Dostlar..."
Fatma'ya yukarıda neler konuşulduğunu sorduğumuzda;
"Jirinovski Önderliğe 'Rusya'dan çık, partimizi kapatacaklar... Beyaz Rusya'ya git. Bir otelde kalırsın' diyordu. Mitrafanov karşı çıkıyordu. 'Böyle gidiş olmaz. Can güvenliği tehlikede olur' diyordu. Mitrafanov'un yaklaşımı Jirinovski'ye göre iyi gözüküyordu" dedi.

Önderlik Rusya'dan çıkacaktı, ya da çıkartılıyordu. Fakat gideceği bir ülke ya da bir yer yoktu. Avrupa'dan da olumlu bir haber gelmemişti. Avrupa'daki örgüt sorumlularıyla ilişkilendirilmiş bir cevap alınamamıştı. Rozerin uğraşıyordu...

Nelerin geliŖeceęi belli değildi. Mahir ve Hejar da gelmemiŖti...

AkŖam olmuŖ Tayhan ile odamıza ekilmiŖtik. Tayhan;

"En zor olan da bizlerin bir Ŗey yapamaması. HerŖey bizim dıŖımızda geliŖiyor. Belki de dönen birçok dolabı göremiyoruz. Ama herŖey çok yakınıımızda oluyor. Seyirci olmak, bunun yarattığı acizlik..."

Tayhan'ın duygularını anlayabiliyordum. Önderliğin yanında yaŖadığımız bu "tufandan günler" onu daha iyi anlamama, tanımama yol amıŖtı. Tanidika kendimi ona daha yakın hissediyordum. Ona;

"Bu oyunda bizim sadece geliŖen oyunlara karŖı kendimizi ayarlama rolmz var. Bu rol biraz da seyircilik. Ne geliŖecek olanı deęiŖtirme ne de olanı, ne yaŖanacaksa yaŖayacaęız." dedim.

Bu sabah önderlik bahçeye ıkamamıŖtı. Ya soğuk havada yürümek istemiyordu ya da baŖka bir Ŗey.

Mahir ve Hejar'ın gelmesiyle aŖaęıya indi. Her zamanki gibi sakin ve doğal gözüküyordu. İlk karŖılaŖmamızdaki kadar sakin ve soğukkanlıydı. Beni hayretlere dŖren bir yanı da buydu. Tüm geliŖmelere rağmen soğukkanlılığını koruyordu. Tek baŖına yukarıdan odasından geliŖmeleri takip ediyor, olağanüstü geliŖmeler yaŖanırken bile olağan davranıŖlarını koruyordu. Mahir ve Hejar'a dönerek konuŖmadan gözlerine bakıyordu. BakıŖlarıyla soruyordu...

Mahir;

"BaŖkanım, Beyaz Rusya'ya gidiŖiniz için hazırlıklar yapılıyordu, iliŖkileri sağlam zemine oturtmak için Hejar arkadaŖı Beyaz Rusya'ya gnderecektik. Fakat arkadaŖın gideceği gün İsmet Sezgin Beyaz Rusya'ya gitti. Bu gidiŖ tüm giriŖimlerimizi sonuŖsuz bıraktı." dedi.

Hejar;

"BaŖkanım, İsmet Sezgin'in durup dururken Beyaz Rusya'ya gitmesi hayra alamet değil. Hem de bizim gideceğimiz zaman..." diye ekledi.

Tüm söylenenleri can kulağıyla dinliyordu, susuyordu, gözlerinde küçümseme ve öfke vardı.

Bir süre Mahir'i süzdükten sonra Rozerin'e dönerek;

"Rozerin sen ne yaptın?" dedi.

Rozerin;

"BaŖkanım, telefonda sürekli konuŖuyorum, özel bir uçak ayarlanacak, dostlar gelip sizi alacak. Birazdan telefon açıp son geliŖmeleri reneceğim." diye yanıtladı.

Önderlik Mahir'e;

"Mecit... O adam ne yapıyor?" dediğinde Mahir,

"BaŖkanım, son durumlar nedir tam bilemiyorum. Mecit'in buraya gelmesi gerekiyordu." diye karŖılık verdi.

Önderlik,

"O ne yapmıŖ, netleŖtir. Telefon a." diyerek tekrar Rozerin'e dönüp;

"Sen git telefon et" dedi.

Mahir salondan cep telefonuyla konuŖuyor, Rozerin de giriŖ odasındaki telefon ile Yunanistan'ı arıyordu. Biz de nderlikle birlikte koridorda duruyorduk. KonuŖmalar bize kadar ulaŖıyordu. Yüksek sesle konuŖuyor, kimi zaman bağırıyorlardı. Mahir bir taraftan Mecit ile konuŖuyor, bağırıyor, küfrediyordu. Rozerin diğer taraftan kızarak sesini yükseltiyordu.

Telefonda bağırmak, küfretmek, nderliğe biz elimizden geleni yapıyoruz mesajı mıydı?

Rozerin telefon konuŖmasını bitirip nderliğin yanına geldiğinde,

"BaŖkanım, uçak ayarlanmıŖ... Fakat uçağı buraya getirecek özel pilot bulunamıyormuŖ. Kısa bir süre sonra bulabileceklerini söylüyorlar." dedi.

Önderlik alaycı bir glŖ fırlattı.

Mahir de telefon konuŖmasını bitirmiŖti. Önderlik Mahir'le konuŖmadı, göz ucuyla bakıp yukarıya ıktı.

Gidebilecek bir yer bulunamamıŖtı...

Rozerin sabah erkenden yine telefona sarıldı. Bir telefonda Yunanca konuŖuyor, baŖkasında Türkçe konuŖuyordu.

Telefon konuŖmaları bitince "nasıl, bir geliŖme var mı?" diye sordum.

"Bilemiyorum. Rjhat ile konuŖuyorum, dostlar ile konuŖuyorum. Kesin birŖey söylemiyorlar. Bu kez de özel uçak bulamıyorlarmıŖ" dedi.

Önderlik ylene doğru aŖaęıya inmiŖti. DıŖarıya açılan dar koridordan gidip geliyordu. Bir ara camdan dıŖarıya bakarak,

"Nasıl dıŖarısı soğuk mu, yürümek için?" dedi.

"BaŖkanım yryŖ için çok soğuk Ŗtebilirsiniz!" diye yanıtladım.

"Peki ıkmayalım yleyse" dedikten sonra odasına ıktı.

Belirsiz bekleyiŖler insanı ileden çıkartıyordu. Böylece bir gün daha gemiŖti...

Sabah erkenden tuhaf adam yine gelmiŖti. Çok ciddi, resmi görünmeye alıŖıyordu. nderliğe haber verdiğimizde

Önderlik grŖmek için hızlı hızlı merdivenleri indi. Tuhaf adam,

"Fazla kalmayacağım, vaktim yok. Ne zaman gideceğinizi renmek için geldim." dedi. Önderlik,

"Gidebilecek bir yer bulduktan sonra gideceğim." diye karŖılık verdi. Tuhaf adam;

"Birkaç günde ya çıkarırsınız, ya da çıkartırız." diyerek çıkıp gitti.

Soğukkanlılığını koruyordu. Rahattı, fakat çok uzak dnyalardaydı. Birkaç adım ileri atıp geri dönüyordu.

"1 Ekim'de baŖlayan Tufan Operasyonu'nun amacı, fizikmen nderliği ortadan kaldırmak. Bu olmazsa nefes alamaz duruma getirmektir. Ne gidebileceğimiz bir karıŖ toprak ne de nefes alabileceğimiz bir yer var... Geriye birkaç dostun çabası kaldı. Onların ne yapacağı da belli değil" dedi. Bir süre sessizce bekledikten sonra birkaç adım attı, yüz hatları bir anda deęiŖti ve ağız dolusu bir kahaaha attı,

"Bugnler de geçer" diyerek yukarı ıktı.

"Ne gideceğimiz bir karıŖ toprak ne de nefes alabileceğimiz bir yer..." sözleri beynimde gidip geliyordu. Böyle bir atmosferde bile umutla ve ağız dolusu glebiliyordu...

"Bugnler de geçer."

Rozerin bugün de aralıklarla telefon açıyordu.

"Dostlar ile ilişki kuramadım." diyordu. Başka bir telefon açışında;

"Rojhat, dostlar... görüştüm... tamam" diyordu. Diğer bir telefon açışında;

"Bazı kesimler zorluk çıkartıyorlarmış. Özel pilot yok." Başka bir telefon sonrası;

"Pilot bulmuşlar, özel uçak arıyorlar" diyordu. Son telefon sonrasında;

"Ne uçak ne pilot ne de dost, gelmiyoruz" diyorlar dedi. Yunanistan'a gidiş planları, umutları böylelikle sona ermişti.

Avrupa'dan da haber yoktu.

Mahir'in girişimleri sonuç vermemişti.

Ruslar "ya çıkarsınız, ya da çıkarırız" diyorlardı.

Peki Önderlik nereye gidecekti?

Önderlik birkaç gündür, bahçeye çıkmıyordu. Bu sabah keskin soğuğa rağmen bahçeye çıkmıştı. Tayhan ile yan yana ağır adımlarla yürüyorlardı. Tayhan'a dönerek;

"Gidebilecek bir yerimiz yok. Dünya bizi kabul etmiyor. Nereye gidebiliriz sence" diye sordu.

Tayhan bir şey söylemedi.

"Avrupa... Güney Afrika, Yunanistan olabilir mi?" diye devam etti.

Tayhan yine cevap vermemişti. Ne söyleyebilirdi ki?

"Köy nasıl, insan köyde gizlice kalamaz mı?" dediğinde Tayhan;

"Başkanım köy sürekli denetim altında tutulan bir yer" karşılığını verdi. Önderlik üşümüş, kapıya yaklaşmıştı. İçeri girerken;

"Ne olursa olsun, nefes alabileceğim bir yer bile başarmam için yeterli" diyerek, odasına çıktı...

Saatler, günler birbirini takip ediyordu. Yapacağımız hiçbir şey yoktu. Bekliyorduk... Umutla "belki bir yerde kapı açılır. Önderliği davet ederler. Bir yer, nefes alınabilecek bir yer, bir karış toprak bulabilir." diyorduk.

Bekleyiş,

umutla

kaygıyla

korkuyla...

Sabah erkenden Mahir gelmişti. İçeri girer girmez;

"Gelin dışarı çıkalım. Biraz yürüyelim" dedi.

Dışarı çıkmak için hareketlenmişken içimden;

"Bu da nereden çıktı... Bu soğukta... daha önce böyle bir şey yapmamıştı." diye söylendim. Çıktığımızda,

"Sizi dışarıya çağırdım. Çünkü içerisi dinleniyor olabilir. Biliyorsunuz, Önderliğe bir yer bulunamadı. Birkaç günde

çıkamazsak çıkartabilirler. Bir plan geliştirdim; Önderliğe bir yer bulunana kadar onu kaçırmak, şu an kimsenin

bilmediği bir yer ayarladık. Önderliği bu kaldığı evden gizlice iç ve dış güvenliği atlatarak o eve ulaştırırsak bir yer

bulunana kadar gizlice orada kalabilir." dedikten sonra Tayhan'a dönerek;

"Önderlik zaten her gün bu bahçede yürüyüşe çıkıyor. Hava kararmak üzereyken Önderliğin her gün giyindiği eşofmanları giyersin. Kafanda da Önderliğin şapkası olur. Şapkayı kulaklarına kadar iyice çekersen, bu tanınmaman açısından iyi olur. Zaten, kilo, boy, tip olarak da Önderliği andırıyorsun. Hava kararmak üzereyken Önderlik kılığında ağır adımlarla yürürken biz de Önderliğe senin her zaman giydiğin napayı giyindirerek, Toyota jipi dışarıya çıkartacağız. Böyle bir şeyi tahmin edemeyeceklerinden rahatça evden çıkartacağız. Şimdi yukarı çıkarak bu planı anlatacağım. Eğer kabul ederse hemen yaşama geçireceğiz." deyip sonra Önderliğin yanına çıktı. Kısa bir süre sonra aşağıya inmişti. Biz birşey sormadan,

"Önderlik direkt reddetti. Kabul etmiyor" diyerek çıkıp gitti.

Akşama doğru hava kararmaya yakın Mecit'le beraber yine geldi. Yüzleri gülüyordu. Hatta neşeliydiler.

"Önderliğe gidebileceği bir yer bulundu. Daha önce Avrupa'daki arkadaşlar İtalya dahil Avrupa'nın bütün ülkelerinde

zemin aramışlardı. Varolan tüm diplomatik, dost ilişkiler devreye sokulmuştu. Sonuç alınamamıştı. En son İtalya'dan

arkadaşlar aradı. Ahmet Yaman aracılığıyla dışişleri bakanlığından resmi düzeyde Önderliğin kabulü sağlanmış.

Birkaç milletvekili Önderliği almak için Roma'dan buraya gelecekler." diyorlardı.

Bu sözlerden sonra hepimizin ruh hali değişmişti. Şimdi kaygılı gözler, asık suratlar yerini gülen gözler ve neşeli

yüzlere bırakmıştı. Önderliğin yanına çıkmadan önce Mahir bir ara;

"Ahmet yıllardır Roma'da diplomatik faaliyet yürütüyor. Ahmet benim savaşçımdır. Yıllar önce onu partiye katan

benim" dedi. Bir süre yukarıda kaldıktan sonra aşağıya inmişlerdi. Mahir;

"Önderlikle Mecit de Roma'ya gidecek" dedi. Rozerin'e dönerek; "Hazırlıklarını yap, sen de Önderlikle gideceksin.

Büyük bir ihtimalle yarın sabah erkenden gidersiniz" diye ekledi.

Salonda Mahir ve Mecit masanın etrafında oturuyorlarken bizlerde diğer odadaydık. Tayhan,

"Önderliğe sağlıklı kalabileceği bir yer bulunabilmesi iyi oldu..." dedi.

Tayhan bunları dile getirirken yüzünde neşeyle karışmış bir hüznün vardı. Önderlikten ayrılmak...

Onu hüzünlendiren buydu.

Herşeye rağmen önemli olan Önderliğin sağ salim buradan ayrılmasıydı...

Hava karardıktan sonra siyah arabaların eşliğinde tuhaf adam yine gelmişti. İçeriye, Mahir ve Mecit'in bulunduğu odaya geçti;

"Başkanınızı özel bir uçakla Türkiye üzerinden Kıbrıs Rum Kesimine göndermeye geldik. Zaten daha önceki

görüşmelerde Kıbrıs Rum kesimine gidebileceğini bir seçenek olarak söylemişti..." diyordu.

Bu ara Önderlik hızlı adımlarla, tahta merdivenlerden aşağıya indi. Merdivenlerin bitiminde Önderliği karşıladım.

Gülümseyerek, biraz da heyecanla;

"Ne oluyor? Kim o gelen?" dedi.

"Başkanım, her zamanki istihbarat görevlisi. Sizi Türkiye üzerinden Kıbrıs Rum kesimine göndereceklermiş..."

sözümü bitirmeden,

"Ne Kıbrıs'ı? İçeride kim var?" diye sordu.

"Mahir ve Mecit" dedim.

"Çekil oradan içeri gireceğim" diyerek içeri daldı.

Önderlik salona girdiğinde hepsi ayağa kalkmıştı. Doğrudan tuhaf adama yönelerek, alaycı bir gülümsemeyle;

"Babam, sana kim söyledi Kıbrıs'a gideceğimi. Kıbrıs'a falan gitmiyorum. Roma'ya gideceğim. Oradaki dostlar

bizim gelişimizi kabul ettiler." dedi.

Mecit konuşmaları Rusça'ya çeviriyordu.

"Yok, yok öyle bir şey. Siz yanlış anlamışsınız. Kıbrıs'a değil İtalya'ya gidiyorum." diye de pekiştirdi.

Tuhaf adam;

"Sizin İtalya'ya kimin aracılığıyla, nasıl gideceğinizi bilmeden izin veremeyiz. İtalya ile ilişkilendiğiniz kişilerin telefon numarasını verin, bizim buradan aramamız gerekiyor. Can güvenliğiniz açısından bu önemli" dediğinde, Önderlik çok rahat ve kendinden emin bir tavırla;

"Tamam, verin dostların telefon numaralarını arasınlar" dedi.

Bu sözlerin ardından Tuhaf adama telefon numaraları verildi. Tuhaf adam telefon numaralarını alarak evin girişindeki telefonlu odaya geçti... Salonda ayakta bekliyorduk. Tuhaf adam birçok yere telefon açtı. İş bittikten sonra salona geri döndü.

"Tamam, İtalya'ya gidebilirsiniz. Fakat İtalya'dan gelecek her kimse Rusya topraklarına girmeyecek. Dostlarınızla hava alanında görüşür, oradan İtalya'ya geçersiniz." dedi.

Önderlik önemsemiyormuşçasına;

"Tamam" diye karşılık verdi. Tuhaf adam;

"Yarın sizi almaya geliriz. Havaalanına kadar güvenlik eşliğinde gidersiniz" dedikten sonra gitti.

Önderlik yarın sabah gidecekti. Akşam Tayhan'ı yanına çağırmişti. Daha önce kongreye gideceğini söylemişti. Bu kez kongreye gittiğinde nasıl yaklaşması üzerinde bir süre durmuş;

"Yeniden yapılandırma, parti içerisinde bir an önce gerçekleştirilmeli. Bu temelde kongre ile birlikte örgüt içi sorunların aşılması gerekir... Önderliğin yurtdışına çıkışına sıradan yaklaşılsın, doğru anlam verilsin. Eskisi gibi tüm savaş ve örgüt sorunlarına karışmayacağım. Parti merkezi gençleştirilerek yeniden oluşturulmalı. Komplonun boşa çıkartılması onlara bağlı" demişti.

Sabah hepimiz erkenden uyandık. Önderliğin aşağıya inmesini bekliyorduk. Önceki akşam eşyalarını çantalara yerleştirmiştik. Rozerin gidiş için kendini hazırlamıştı.

Yolculuk için Önderliğe yeni elbiseler almıştık. Siyah, parlak deriden bir ayakkabı, ayrı renklerde ceket, pantolon, açık hardal rengine çalan bir gömlek. Siyah, ayak bileklerine kadar uzanan ipek bir pardesü, lacivert ve hardal rengiyle uyumlu ipek bir atkı.

Önderlik aşağıya indiğinde üzerinde eşofman takımı vardı. Gülerек;

"Bugün gideceğiz." dedi ve elbiseleri göstererek,

"Bunları mı giyeceğiz?" diye sordu.

"Evet Başkanım" dedik.

Gömleği jelatininden çıkartarak giyindi. Gömlek jelatinden yeni çıktığı için katlama yerleri çok belli oluyordu. Bunu görünce;

"Başkanım çıkartın ütüleyelim, sonra giyin" dedik.

Gömleğe bakarak,

"Bir şey olmaz" dedi.

"Başkanım ütü yerleri belli oluyor. Ceket içinden böyle gözükmesi iyi olmaz." dedik.

"Birşey olmaz" deyince;

"Çıkartın Başkanım, ütüleyelim" diye üsteledik.

"Tamam... İllahi de herşeyin en iyisi olmak zorunda değil ki" dedikten sonra gömleği çıkarttı.

Gömlek ütülenirken, Önderlik pantolonunu ve ona uygun renkli bir çorap giydi. Gömleğinin ütülenmesi bitince gömleği de giydi. Tayhan Önderliğin yakasını havaya kaldırıp, kravatını taktıktan sonra düzeltti. Kravatı iyice düzelttikten sonra gülerек;

"Oldu Başkanım" dedi.

Ayakkabılarını paketinden çıkartıp;

"Başkanım bu ayakkabıları da giyin" dedim.

Önderlik;

"Bırak ben giyerim." dese de onun eğilmesine izin vermeden ayakkabılarını giydirdim. Ayakkabı bağlarını da bağladıktan sonra;

"Tamam Başkanım, oldu" diyerek doğruldum.

Ardından Tayhan ceketini getirerek;

"Başkanım, ceketini de giyin" dedi.

Önderlik gülerек kollarını uzatıp, ceketini giydi. Aynanın karşısına geçerek,

"Nasıl oldu?" diye sordu.

"Çok yakıştı Başkanım" diye yanıtladık.

Gülerек salona geçti biz de peşinden. Son veda fotoğraflarını çektiyorlardı. Önderliğin birkaç yalnız fotoğrafını çektikten sonra, Önderlikle tek tek yanına durarak, ardından toplu fotoğraflar çektiyorlardı. Fotoğrafların toplu ya da tek veya diğer çekiş biçimlerini Önderlik belirliyordu. Bazen;

"Sen gel!"

Bazen de;

"Hepiniz gelin!" diyor, biz de fotoğraf makinasının önüne geçiyorduk.

Fotoğraf çekirme işi bittikten sonra televizyonun tam karşısındaki sandalyeye oturup, uzaktan kumanda ile televizyonu açarak, kanallara bakmaya başladı.

O an yapılacak tek şey Rus istihbaratının gelip Önderliği hava alanına götürmesini beklemektir. Önderlik yolculuk için hazır bekliyordu. Kumanda kanalları geziyordu. Hepsi Rus kanallarıydı. Spor kanalları olduğunda bir müddet izliyordu. Bir süre sonra televizyonu kapattı.

"Yukarıdaki televizyonu, çanak anteni köye götürün, oradaki arkadaşlara armağanım olsun. Yine burada çektiğimiz fotoğraflardan oluşan albüm köyde kalsın. Belge olarak kalır. İçlerinden güzel çıkanlardan birkaç tanesini yayınlayabilirsiniz..."

Önderlik konuşurken kapı çaldı. Gelen kişi daha önce banyoda Önderliğe pasaport yapan adamlardan biriydi. Bu adam içeriye girmeden Önderliğe;

"Daha önce size verdiğimiz Rus pasaportunu ve Suriye'den geldiğiniz pasaportunuzu verin. Hangisi uygunsa ona çıkış vizesi vuracağız" dedi.

Önderlik tereddütsüz,

"Tamam pasaportları getirin." dedi. Bu sözlerden sonra Rozerin pasaportları getirdi. Gelen adam pasaportları alarak ayrıldı. Hep beraber salona geri döndük. Önderlik yine aynı yere oturdu.

Beklemeye koyulduk...

"Ne olacağı belli değil! Birazdan gideceğiz. Bu işin sonunda ölüm de var! Tufan devam ediyor... Her koşula, herşeye hazırlıklı olmalısınız..." dedi ve sustu.

Önderliğin yüzünde mistik bir hava vardı. Gözleri çok uzaktaydı.

"Bu tufanda birçok tehlike var; yılanlar, çıyanlar... Binbir tehlike, binbir labirent. Bu tufanda yolculuk dünyanın en zor işi. Başka biri olsaydı, yüreği bir gün bile dayanamazdı. Tufanın tüm ölümcül tehlikelerine rağmen bağlı olduğum tarihi insanlık değerleri yürüyüşümü zorunlu kıldı..."

Ayağa kalkarak volta atmaya başladı. Yürürken teker teker gözlerimizin içine bakıyordu. Ruhu nakşeden bir bakış!... Kapı zili çaldığında. Hepimiz irkildik. Gelenler istihbarat görevlileriydi.

"Arabalar hazır, gitmek için sizi bekliyorlar" dediler. Bu sözlerden sonra hareketlendik. Tayhan siyah uzun pardösüyü ve ipek atkıyı alıp Önderliğin giymesi için tuttu. Aynanın karşısında pardösüyü giyerek, atkıyı boynuna yerleştirdi. Cebinden büyük, yuvarlak çerçeveli gözlüğü çıkararak taktı. Bir de köylü şapkasına benzer bir şapkeyi başına geçirdi. Önderliği böyle tanımak zordu. Amaçlanan da zaten oydu. Ne de olsa onu tüm dünya tanıyordu. Bu biçimle dikkat çekmeyebilirdi.

Önderlik girdiği her yerde dikkatleri üzerinde toplayan manyetik bir çekim gücüne sahipti. Ruhun gücünden ileri gelen bu manyetik alan, güvenlik gerekçesiyle saklanacaktı... Havaalanında, yolda tüm dikkatleri toplamak iyi olmazdı.

Önderlik dışarı çıkmıştı. Biz de peşinden. Bahçede birkaç araba çalışır durumda bekliyordu. Bahçenin dışında birkaç araba daha vardı. Hepsi de o siyah arabalardandı.

"İçeride kimse kaldı mı?" dedi.

"Hayır Başkanım, hepimiz buradayız?" diye cevapladık.

Önderliğin gözlerinde tuhaf bir duygu yoğunluğu, hüznün akıyordu...

Tayhan'ın gözleri dolmuş, göz pınarlarından yaşlar yürümüşü bile. Dokunsan ırmak olup akacaktı...

Önderlik göz bebeklerimizin içine süzülmişti...

"Tamam! Tarihi bir süreci beraber yaşadık. Sizlere tarihi dersler verdik. Başarmamanız için önünüzde hiçbir engel yok! Bundan sonrası size kalmış." Bu sözlerden sonra Önderlik teker teker bizlerle vedalaştı, öptü, yanaklarının sıcaklığını yanaklarımıza bıraktı. Bahçede duran siyah arabaya doğru yönelmişti. Arkasını dönüp tebessümle;

"Özgür bir vatanda görüşebilmek dileğiyle..." dedi.

Ardından arabanın içine cam kenarına oturdu. Araba hareket etti.

Arabanın hareket etmesiyle birlikte camın arkasından parmaklarını kaldırarak zafer işareti yaptı ve gözden kaybolana kadar zafer işareti yapan parmaklarını indirmede...

"Yalnızım
Yalnızlaştım
Ama, korkmadım
Muhteşem yalnızlık dedim buna
O yitik ülkenin yalnızlığı
Kendini çoktan unutmuş
Halkın yalnızlığı
Ne güzel
Ülkem kadar yalnız
Ve halkım kadar kimsesiz..."

"Kendi alevinde kendini yakmaya hazırlanmalısın.
Kül olmadan nasıl yeni olabilirsiniz ki?"

Zerdüşt

ATEŞ DANSI

Her taraf bembeyaz bir örtüyle kaplanmıştı. Göz alabildiğince. Kimi yerlerde beyaz uzun çam ağaçlarının yeşili ile ahenkli bir portre oluşturmuştu. Uzun çam ağaçlarının dalları, beyazın ağırlığı ile aşağıya sarkmıştı. Yollar tenhaydı. Kıvrılarak ufukta kaybolan beyazın içinde yol alıyorduk. Lapa lapa yağan beyaz taneleri, araba camından süzülerek aşağıya iniyordu. Camın arkasında görüntü bulanıklaştığında, aralıklarla silecekler çalışıyordu... Yüreklere hüznün vardı...

Önderlik ile doyayaşıya yaşamadan, ayrılmak zorunda kalmanın yarattığı burukluk...

Yüreklere neşe vardı...

Önderliğe Avrupa'da gidebileceği bir toprak parçası bulunmuştu.

Yüreklere güç vardı.

Yıllardır, yeni toplum, yeni insanın yaratım mücadelesinde, insan olmaya çalışıyorduk... Tanrıları kışkırtan bir yaratmaydı söz konusu olan.

Fakat o tek başına, milyonları yaratan, yürekleri, yüreğinde taşıyan bir insandı... Tanrı değil!

Bu gücün yaşamına tanık olmak, önemli tarihi bir kesiti beraber yaşamak, tüm benliği sarsan moral veren bir güçtü...

Duyguların içerisinde hakim olan renk neşeydi. Çünkü, Önderliğe sağ salım bir yer bulunmuştu.

Karlı yolların içerisinde köye doğru yol alan arabanın içerisinde bu duygu hakimdi...

Üçgen çatılı, birkaç odalı, renkli, tahta kulübelerin yanında köye doğru yol alıyorduk. Şehir merkezinden uzaklaştıkça, beton yapılar yerini bu renkli, tahta çitlerle örülü, küçük bahçeleri olan kulübelere bırakıyordu. Yol kenarında birçok köy vardı ve köy evlerinin hepsi birbirine benziyordu. Araba ok işaretleri olan, bir tabelaya yanaşmıştı. Oklardan bir tanesi Iskra'yı gösteriyordu. Bir tanesi de Solnecni'yi. Solnecni... Biz "Kürt köyü" dememize rağmen tabelalarda böyle yazıyordu. Iskra, komşu köydü. Yürüyerek yarım saatte gidebilirdi. Okun Solnecni tarafından dönüp yolu takip ettik. Çok geçmeden köye vardık. Arabanın köye girişini gören çocuklar, gençler, büyükler arabanın etrafını doldurmuştu. Yüzlerimizde gülücüklerle arabadan aşağıya inerken, bizi buz gibi, asık yüzler karşıladı...

Şaşırmıştık!.. Yüzler neden böyleydi?

Tayhan bu soğukluğu anlamak istercesine;

"Ne oldu arkadaşlar? Neden yüzünüz böyle asık? dedi.

Genç bir bayan;

- Haberiniz yok mu?..

- Hangi haber?

- Önderliği tutuklamışlar, İtalya'da yakalamışlar.

- Nasıl olur? En son Önderliği yolcularken, resmi kabulü söz konusuydu... İtalya'dan dostlar gelmişti.

- Televizyonda tüm kanallar, Önderliğin nasıl tutuklandığını gösteriyor.

Bu sözlerden sonra çemberin içinden çıkarak, köyün girişinde bulunan, üç katlı evlerin televizyon bulunan odasına girip, televizyonu açtık.

Televizyonlar;

"Apo, Rusya'dan İtalya'ya geçmek isterken havaalanında yakalanarak gözaltına alındı" diyordu.

Bütün kanallar aynı haberi işliyordu.

Donup kalmıştık, şaşkınlık boğazımızdan tek kelime çıkmasına izin vermiyordu...

Kelimenin tam anlamıyla "şok" olmuştuk.

Bu geçen bir ay içerisinde o kadar şaşırmış, hayrete düşmüş, sevinmiş, hüznlenmiş, öğrenmiş, şok olmuştuk ki, bu son haberle birlikte duygu komasına girmek isten bile değildi. Allak bullak olmuştuk. Kimseden çıt çıkmıyordu.

Tayhan, öfkeli gözlerle, sigara üstüne sigara yakıyordu.

Köyde küçük çocuklar vardı. Kimisi okula, kimisi gitar, saz, folklor, bale kurslarına gidiyorlardı. Sarışını, esmeri, mavi gözlüsü hepsi de birbirinden şirindi. Çocuklar Tayhan'ı ne zaman görseler yanına gider, kesin konuşacak bir şeyler bulurlardı. Tayhan hep yeni şeyler öğretmeye çalışır, ilgilenir, severdi. Dört-beş yaşlarında küçük bir çocuk ela gözlerini ovarak küçük adımlarla Tayhan'ın yanına geldi, titrek ince sesiyle;

"Başkanımıza ne yapmışlar, O kimseye bir şey yapmadı ki, beni neden O'na götürmediniz? O benim Başkanım, ben O'nu çok seviyorum!" dedi. Bir taraftan da sitemli gözlerini siliyordu... Tayhan sevgi dolu gözlerle, saçlarını okşayarak;

"Merak etme. O'na bir şey olmayacak. Buna izin vermeyiz. Hepimiz O'nu çok seviyoruz, tamam mı!" dedi.

Ufaklık, bir yandan ıslanmış gözlerini ovuyor, bir yandan da küçük başını "tamam" dercesine sallıyordu...

Akşam haberlerinde birçok eylem haberi vardı. Kürtlerin bulunduğu dünyanın her yerinde "Güneşimizi Karartamazsınız" şiarıyla eylemler yapılıyordu. Açlık grevleri, yürüyüşler, mitingler, korsan gösteriler ve bedenlerini cayır cayır yakanlar...

Bir insan isteyerek ve severek bedenini nasıl ateş yapabiliirdi ki? Hangi güç, hangi inanç insanı böyle bir eyleme itebilirdi?

Yabancı televizyon kanallarından bir tanesi;

"Hz. İsa için bile bu kadar kişi canını vermedi. Bu biçimiyle, bir kişi için kendini yakarak ölüme gitme görülmedi..." diyordu.

Tüm dünya şaşkınlık içerisinde Önderliğin yarattığı insanın, ölümüne nasıl bağlandığını görüyordu.

Ateş olmak, nasıl bir duyguydu?

Ateş olmadan bu duyguyu anlamak imkansızdı!

Başlatılan eylemlere köy de süresiz açlık grevine girerek katılmıştı. Bu biçimiyle sesimizi biraz olsun duyurmak istiyorduk. O küçük çocuklar bile tüm engelleme çabalarımıza rağmen gizli gizli oruç tutuyorlardı...

Herkesin kulağı haberlerdeydi. Önderliğin sağlığına ilişkin olumlu bir işaret duymak istiyorduk.

Akşam haberlerinde, Önderliğin adıyla bir açıklama vardı;

"Kendini yakma eylemleri kesinlikle durdurulsun. Önderlik adına yapılan bu eylemleri Önderlik benimsemiyor.

Yakma eylemleri doğru yaşama eylemlerine dönüşmeli..."

Sabah erkenden Tayhan açlık grevi yaptığımız yere geldi;

"Gel biraz, dışarı çıkıp yürüyelim" dedi.

Dışarı çıkıp, karın içerisinde, soğukta yürümeye başladık. Sessizce ayak tabanlarımızın altındaki karın çıkarttığı sesi dinliyor, bir taraftan da, Tayhan'ın konuşmasını bekliyordum. Bir süre sonra konuşmaya başladı;

"Sidar arkadaş, bir arkadaşın önerisi var, senin de fikrini almak istedim."

Merakla Tayhan'ın ne söyleyeceğini bekliyordum.

"Yalnız bu konuştuklarımız burada kalacak. Söyleyeceklerimi senin ve benim dışında kimse bilmeyecek."

Tamam dercesine başımı salladım. Merakım iyice artmıştı.

"Bir arkadaş kendini yakmak için öneri yaptı."

"Kim? Hangi arkadaş?" diye atıldım.

"Jêhat arkadaş. Aslında bir öneri değil bu. Kararını vermiş. Israrla dayatıyor. Tüm ikna çabalarım karşı 'Ne yaparsanız yapın, Önderlik için kendimi ateşe vereceğim, bizim bulunduğumuz yerde de, dünyaya bir ses duyurulması gerekir' diyor."

Hava soğuktu. Konunun çarpıcılığı, soğuğu hissetmemi engelliyordu. Köyün içinde, karda yürümeye devam ediyorduk.

"Tayhan arkadaş haberleri seninle beraber izledik. Önderlik bu tür eylemler için, kesin bir dille durdurulması gerektiğini, benimsemiş olduğunu belirtiyordu. Bu haberler bir yana, sen de biliyorsun ki, Önderliğin yanındayken de, yaptığı değerlendirmeler vardı. 'Yaşam eylemlerine dönüştürün' diyordu bu eylemleri." diye fikrimi belirttim.

Tayhan dikkatle dinledikten sonra,

"Biliyorum. Önderliğin sözleri de hatırimda. Fakat, diyorum ya, bu arkadaş çok kararlı. Parti içerisinde bunca yıldır belki de en iyi- öğrendiğim şey, insan psikolojilerini tahlil etmek, anlamak, gerçekten sözcüklerin arkasındaki ben'i görmek... Gözlerin dilini okumak. Biliyor musun Sidar, Jêhat'ın gözlerinde büyük bir inanç ve kararlılık var, bunu gördüm. Jêhat'ın sözleri, dayatmaları laf değil. Gerçekten içinden geldiği gibi konuşuyor. Saatlerce konuşmama rağmen, Önderliğin değerlendirmelerini belirtmeme rağmen, hep aynı noktaya geldik. Kelimeler dönüp dolaşıyor "kendimi yakacağım" sözlerinde odaklanıyor. Hatta ne diyor biliyor musun? Eğer sesimi duyurmama yardımcı olmazsanız, bir fırsatını bulur, en yakın zamanda kendimi köyün ortasında yakarım. Fakat sesimi kimse duymaz"

diyor. Durum böyle anlayacağın" dedi.

Bir şeyler söylememi bekleyen bakışlarla bana bakıyordu. Ne diyebilirdim ki...

"Biliyorum, ikna etme yolları tamamen kapalı mı acaba? Hem sonra Önderliğin açıklaması var..." diyebildim.

"Akşam gel. Jêhat'ta gelecek beraber tartışırız, geç kalma. Unutma, unutma bunu kimse bilmiyor..." diyerek ayrıldı.

"Tamam" dercesine başımı salladım.

Açlık grevini yürüttüğümüz yere geri dönerken, Jêhat'ın silueti gözümde canlanıyordu.

Moskova'ya geldiğimde tanıştığım, ilk birkaç arkadaştan biriydi. Jêhat orta boylu, kumral, ince bıyıkları olan mülayim bakışlı, saf bir arkadaştı. Serhat'lıydı. Serhat'ta gerillaya katılmıştı. Serhat'ın en zor yerlerinde savaşmıştı.

Serhat'ın sınırları Ermenistan'a kadar uzanıyordu. Zaman zaman zorunlu olarak sınırın diğer tarafındaki köylere geçiyorlardı. Bir ara bu zorunlu geçiş esnasında Ermenistan, sınır güvenliğine bir grup arkadaşıyla birlikte yakalanmıştı. Ermenistan'da arkadaşları ile birlikte cezaevine konulmuştu. Birkaç yıl cezaevinde kötü yaşam koşullarında kalmış, bu yüzden sağlığı bozulmuştu. Buna rağmen hem tedavi görüyor, hem halkın içerisinde çalışıyordu. Halk içinde çalışmak, onlarla ilişkilenecek ona zevk veriyordu. Her fırsatta bu duyguyu "Biz halk çocuğuyuz" diyerek dile getiriyordu. Rusya'nın birçok yerinde halk içinde çalışma yürütmüştü. En son Kazakistan'da halkın içerisindeydi. Kısa bir süre önce de köye gelmişti. Hem tedavi görüyor hem de köyün içerisinde çocuklarla, büyüklerle, herkesle ilişkililiyor, öğreniyor, öğretiyordu...

Akşam üzeri Tayhan'ın kaldığı odaya gitmiştim. Tayhan odasının dört bir yanındaki çiçeklerini suluyordu. Çiçekleri çok sevdi. Hangi çiçeğe nasıl bakılacağını, isimlerini iyi bilirdi. Köyün dışına çıktığı vakit bile;

"Çiçeklerimi sulamayı unutma" derdi.

Odasında klasik müzik kasetleri, konçertolar, senfoniler, Beethoven'ın, Kitaro'nun, Brahms'in serileri bulunurdu. Bir klasik müzik hayranıydı. Zaten şimdi de Şophen'in piyanosu çalışıyordu... Bir de demini almış çay onun bir parçasıydı. Her zaman kıvamında çay içerdi. Kıvamında olmazsa içmezdi. O yüzden Panfilov gibi çayı kendisi demlerdi. Bir de odasında, uzun beyaz tüylü bir kedi vardı. Bu kedi kimindi, nereden gelmişti belli değildi. Komşu köylerden gelme olasılığı yüksekti. Beyaz kedi ilk geldiğinde hemen hemen bütün odalara girmiş kovulmuştu. Hatta bazıları dövmeye bile kalkmıştı. Tayhan bu kediye köyde, kötü muameleyi yasaklamış ve odasına almıştı. O gün bu gündür kedi onun odasında kalıyordu. Beyaz kedi artık Tayhan'ı tanıyor, o nereye gidiyorsa onu takip ediyordu. Sıkça beyaz kediyi kucığına alır severdi...

Kısa bir süre sonra Jêhat da geldi. Jêhat gülümsüyordu. Göz bebeklerindeki ışıltı parlıyordu. Hemen konuya girdi;

"Yapacağım eylemde bana yardımcı olacak mısınız?"

"Böyle bir eylem kararı vermek..." Konuşmakta zorlanıyordum.

"Jêhat arkadaş biliyorsun ki bu tür eylemleri Önderlik benimsemiyor. Sen de haberlerde takip etmişsindir." dedim.

"Biliyorum. Fakat Önderlik bu ülkeden gittikten sonra yakalandı. Rusya da var bu işin içinde. Bir ses-çığlık, komplocu güçlere, Önderliğin yalnız olmadığını haykırmalı. Rusya'ya da bu eylem, tokat olur..."

"Jêhat arkadaş ama..." diyecek oldum sözümü keserek, konuşmasına devam etti;

"Siz bu eylemi örgütleyecek misiniz?... Eğer örgütlerseniz, bu örgüte, halkımıza faydalı bir eylem olur. Eğer yapmazsanız ben yine de kendimi yakacağım. En azından bu şekilde vicdanım rahatlayacak. Huzurlu olacağım. Şunu da bilin sizleri çok iyi anlıyorum. Bu karar anlık duygusal bir karar değil! Yüreğimin emri! Ta içimden gelen bir ses, bir çığlık... Vakıt, Önderliğe bağlılığı eylemle göstermenin günüdür. Tüm dünyaya göstereceğim. Apo'nun yarattığı irade, Apo'nun yarattığı insanın, kendi yaratana için, halkı için, tüm insani değerler için, nasıl ateşten bir çığlık olacağını göstereceğim!"

Tayhan, Jêhat'ın keskin, inanç dolu gözlerine bakıyordu...

Söyleyecek bir şey bulamıyordum. Söyleyeceğim hiçbir şeyin, biliyordum ki bu sözlerin yanında bir anlamı olmayacaktı. Öylece o kararlı gözlerle bakıyordum... Jêhat birşeyler söylememi bekliyordu.

"Eğer bir insan hiç kimsenin etkisinde kalmadan içinden derin bir istek duyuyorsa, kararlılık gösteriyorsa, özgür iradesine güveniyorsa, benim söyleyecek bir şeyim olmaz..." dedim.

Jêhat gülerek,

"Tamam öyleyse, bu eylemi tüm dünyaya duyurmak için ne yapmak gerekir?" dedi.

Titrek bir ses tonuyla;

"Öncelikle, Önderliğe bir mektup bırakılmalı, halka ve komplocu güçlere seslenen bölümleri olmalı..." diyordum ki, Tayhan;

"Tamam mektubu Jêhat arkadaş ile birlikte yazarız. Eylem yerini tespit etmek gerekiyor... Acaba Kızıl Meydan mı, yoksa Duma'nın önü mü daha etkili olur?" diye araya girdi.

"Duma'nın önü daha etkili olabilir. Önderliğin bu durumunda, Rus devletinin önemli bir payı var. Orada olursa onlara da bir cevap, bir mesaj olur" dedim.

Tayhan;

"Kameraya da çekebilsek tüm dünya televizyonları gösterir. Tüm insanlar görür, izler. Bu çok önemli. Ateşten çığlık, basın aracılığıyla Kürdistan'a, dünyaya ve komplocu güçlere duyurulur." deyince bu fikir Jêhat'ın da aklına yatmış olacak ki,

"Bizim Aras'ı çekim için götürürüz. Ona bir şey söylemeden çektirebiliriz. Son ana kadar haberi olmaz. Eylem yerine gidişi örgütlemeyi sen bana bırak. Bırakacağın yazıyı yazana kadar, onu da örgütlerim" dedi. Böylece eylemin yeri ve nasıl gerçekleştirileceğini netleştirmiş oluyorduk. Jehat,

"En kısa zamanda..." diyerek ayrıldı.

Jêhat ayrıldıktan sonra Tayhan ile yalnız kalmıştık. Kendi demlediği çaydan, çaylarımızı yudumluyorduk.

Sigarasından derin nefesler çekiyordu. Tayhan sigarayı Önderliğin yanında iken, bir süre bırakmıştı. Köye gelişimizde duyduğumuz ilk haberle birlikte tekrar başlamıştı. Eskiden de çok içiyordu. Zaman zaman sigarayı azaltma konusunda eleştirilerim olduğunda; "Sigara duyularımı biraz yatıştırıyor" diye cevap veriyordu. Şimdi de sigarası ve çayı elindeydi. Çayı yudumlarken;

"Sidar arkadaş, ben birkaç gün ortalıklarda görünmeyebilirim. Jêhat arkadaş için o yazıyı yazmam, yoğunlaşmam lazım. Sen de aşağıda arkadaşları yalnız bırakma. Açlık grevi zaten sürüyor... Arkadaşların içinde olursun. Ben de hem yazıyı yazar, hem de eylem için Moskova'ya gidişi örgütlerim" dedi.

"Tamam" diyerek kalktım.

Açlık grevi köydeki Med TV stüdyosunda sürüyordu. Duvarları pankartlarla süslemiştik. Tüm duvarlarda büyük harflerle "Güneşimizi Karartamazsınız" yazıyordu. Köydeki tüm aileler, arkadaşlar burada açlık grevindeydi.

Herkesin gözü haberlerde Önderlikten bir haber duymak istiyordu...

Birkaç gündür Tayhan ortalıkta gözükmedi. Bunu açlık grevindekiler de hissetmişti...

"Nerede Tayhan arkadaş? Neden burada değil?" diyorlardı. Geçiştirerek;

"Herhalde örgütsel işleri var. Önderlik onu VI. Kongre'ye gitmesi için görevlendirdi. Onun hazırlığını yapıyordur" diyordum.

Akşam Tayhan geldiğinde tüm arkadaşlar etrafında çember kurdu.

"Neredesin? Hiç gözükmüyorsun..." ardi sıra sorular soruyorlardı.
"Şimdi buradayım ya... Birkaç gün işlerim vardı..." diyerek cevapladı.
Bir ara kalabalığın içinde yalnız kalmış, konuşmaya başlamıştk.
- Acaba Önderlik duysa bu eylemi nasıl karşılar? Ne düşünür?
Cevap vermedim. Onu dinlemek istiyordum. Tayhan gülerек devam etti;
"Sidar arkadaş yazıyı bitirdim. Bir de sonuna bir şiir yazdım. Güzel oldu. Bence okuyunca hepiniz beğeneceksiniz."
Tayhan konuşurken yüreğime bir sızı hançer gibi saplanmıştı adeta. O kadar içten konuşuyordu ki, sanki eyleme kendisi gidecek gibi...
Yok olamaz böyle bir şey, sadece Jêhat'a yardımcı olmak için yazıyor... Hem sonra, Önderlik onu Kongre için görevlendirdi... yok, yok... İçimden geçen bu düşünceleri dağıtıyordum... Ama yine de o sözler...
"Bir de şiir yazdım. Eminim çok beğeneceksiniz..."
Sanki anlatmak, söylemek istediği bir şey vardı. Belki de bana öyle geliyordu.
Tayhan, ilginç, manalı bakışlarla bana bakıyordu. Söylemek isteyip de söyleyemediği bir şeyleri mi vardı?
Konuşmasına devam ediyordu,
"Tüm hazırlıklar tamam. Zaten jip burada. Tahir'i de jipi sürmesi için ayarladım. Ben de eylem yerine gideceğim. Aras ile de konuştum. Kamerasını alacak, bizimle beraber gelecek. Ona "Biz bir eyleme gideceğiz, sen de gelip bu eylemi çekeceksin" diye örgüt adına talimat verdim. Eylemin içeriğini, biçimini bilmiyor. Son ana kadar da bilmeyecek. Geceleyin yola çıkacağız."
Daha önce Tayhan'ın bana verdiği beyaz boğazlı bir kazak vardı üzerimde. Tayhan'ın üzerinde de krem renkli, yuvarlak yakalı bir kazak. Bir ara gülerек;
"Sidar arkadaş bizim gideceğimiz yer soğuk, gel kazaklarımızı değiştirelim" dedi.
Kazaklarımızı çıkartıp değiştirdik.
"Gideceğimiz zaman görüşürüz" diyerek ayrıldı.
Tayhan kaldığım odaya gelerek beni uyandırdığında camın arkasından dışarıda çalışan, jipin kırmızı ışıkları gözüktüyordu. Saatler gece yarısını geçmişti. Dışarısı zifiri karanlıktı ve dondurucu bir soğuk vardı. Şoför koltuğunda Tahir'e benzer bir silüet oturuyordu. Tayhan tebessümle fisıldadı;
"Gidiyoruz."
Uğurlamak için dışarı çıktım. Dışarısı tahmin edilemeyecek kadar soğuktu. Birkaç dakika hafif yağan kar ile birlikte, saçlarımız buz tutuyordu. Jêhat da dışarıda bekliyordu. Aras kamera çantasını almış, yukarıdan arabaya doğru geliyordu. Jêhat çok neşeliydi. Gülerек;
"Sonunda gidiyoruz, buralara iyi bakasın... Sağlıcakla kal..." dedikten sonra, sıkıca birbirimize sarıldık. Gözlerimiz dolmuştu. Jêhat gözlerini karanlıkta saklayarak aceleyle;
"Başarılar" deyip arabaya binmek üzere ayrıldı. Arkasından öylece bakıyordum, donmuşçasına.
Aras da arabaya yetişmiş, arka tarafa oturmuştu. Hareket etmek için Tayhan'ı bekliyorlardı. Tayhan;
"Yakında görüşürüz" dedikten sonra uzun bir yolculuğa çıkar gibi sarıldı. Ardından;
"Kendine iye bak!" diyerek arabaya doğru ilerledi. Arabanın ön kapısını açmış, tam binecekken arkasına dönüp gülerек;
"Çiçeklerimi sulamayı unutma!... Beyaz kediye de iyi bak... Kimsenin kovmasına, dövmesine de izin verme..." dedi.
Sonra arabaya bindi. Araba hareket ederek gözden kayboldu.
Neden Tayhan ayrılırken uzun bir yolculuğa çıkar gibi vedalaşmıştı ki?... Ne zaman uzun bir yolculuğa çıkarsa çiçeklerini sulamam için tembihlerdi...
Oysa kısa bir süre sonra, birkaç gün içinde görüşecektik!..

Jip sabaha doğru yol alan karanlığın içinde ilerliyordu. Jêhat da, Tayhan da çok neşeliydiler. Kameraman Aras biraz gergindi. Bir eyleme gideceğini biliyor fakat nasıl bir eylemi kameraya çekeceğini bilmiyordu. Bu durum onda tedirginlik yaratıyordu. Soru da soramıyordu. Çünkü Tayhan ona eylem hakkında soru sormamasını tembihlemişti. Arabanın teybinden neşeli bir müzik yükseliyordu. Tayhan ve Jêhat'ın birbirine bakan, gülen gözleri... Karanlıkta bir süre ilerledikten sonra Tayhan Tahir'e dönerek;
"Uygun bir yerde dur" demişti.
Tahir karanlığın içinde, bir süre uygun yer aradıktan sonra yolun kenarında arabayı durdurmuştu. Hep beraber dışarı çıkmışlardı. Dışarıda dondurucu soğuk devam ediyordu. Kar taneleri rüzgarın etkisiyle soğuğu yüzlerde hissettiriyordu. Tayhan hemen söze girerek;
"Arkadaşlar, kimse arabanın içinde, eyleme ilişkin konuşmasın. Arabanın içerisi dinleniyor olabilir" demişti.
Jip Mahir'indi. Uzun süredir Mahir bu arabayı kullanıyordu. Önderliğin yanına gidiş gelişlerinde de bu arabayı kullanıyordu.
"Gerekli olmadığı zaman kimse konuşmasın. Konuşulan şeyler günlük şeylere ilişkin olsun. Kısaca size ne yapmanız gerektiğini hatırlatıyorum.
Tahir ve Aras'a dönerek hızlı hızlı konuşuyordu:
"Tahir sen zaten arabayı kullanıyorsun. Eylem yerinde biz eylemi yaparken, Aras kameraya alacak. Ve siz bizi beklemeden eylemi kameraya çekerek hızla uzaklaşacaksınız. Dikkat edin!... Her ne olursa olsun çektiğiniz kaset partiye ulaşmalı. Bu önemli bir eylem olduğundan kaseti farklı yerlere de verebilirsiniz... Anlaşıldı mı arkadaşlar?... Aras tamam mı?
Aras tamam dercesine başını sallamıştı. Tahir'e dönerek;
"Sen de ne yapacağını anladın mı?"
"Evet..."
Bu konuşmaların ardından üşüyerek arabaya binmişlerdi. Moskova yolunda ilerliyorlardı. Neşeli bir müzik açmışlardı. Jêhat'ın yüzündeki tebessüm her zamanki gibiydi. Tayhan yoğun düşünceli gözüktüyordu. Bir ara Jêhat Aras'a dönerek;
"Ya... Aras arkadaş sana ailemin telefon numarasını vereyim, belki lazım olur..." demişti.
Aras şaşırarak önemsemeden,
"Yahu durup dururken neden lazım olsun ki ailenin telefonu?"
Jêhat gülmüş;
"Sen al bakarsın lazım olur" demişti.
"Tuhafsın Jêhat. Niye alayım, sende kalsın."
Jêhat fazla ısrar etmemiş, ailesinin telefon numarasının yazılı olduğu kağıdı katlayarak, tekrar cebine koymuştu...
Tayhan ve Jêhat arabanın içinde birbirlerine gerilla anılarını anlatıyor, gülüşüyorlardı.
"Bir keresinde ..." deyip anılarına dalyıyorlardı.

Araba gecede ilerlerken Moskova'nın yakınlarında bir benzinliçe girerek deposunu benzin doldurmuştu. Ayrıca Tayhan benzinlikten iki tane beşer litrelik bidon dolusu benzin almıştı. Benzin bidonlarını arka koltuğa, Aras'ın ayaklarının dibine koymuştu. Aras'a;

"Dikkat et, bu bidonlar dökülmesin" demişti.

İşleri bittikten sonra yola koyulmuşlardı. Aras'ın ayaklarının dibindeki benzin bidonları ona eylem hakkında ipucu vermişti... "Olsa olsa bir yerleri yakacaklar herhalde. Ben de onları çekeceğim" diye düşünüyordu.

Jip Moskova'ya girdiğinde, Tayhan ve Jêhat'ın yüzündeki ışıltı büyümüştü. Şimdi Duma parlamentosunun olduğu caddeye gideceklerdi. Parlamente'ye yaklaşıtlarında Tayhan Aras'a dönerek;

"Kamerayı kontrol et. Herşey hazır olsun. Kasetin kameranın içinde hazır beklesin. Sadece "play" düğmesine basmak kalsın" demişti. Bunun üzerine Aras, çantasından kamerayı çıkartarak hazırlamıştı. Aras içinden herhalde parlamentonun oralarında bir yerler yakacaklar" diye geçirmişti.

Jip iyice parlamente'ye yanaşmıştı. Parlamente arabaların yoğunca geçtiği ana bir caddenin kenarında duruyordu. Jip bu caddeye varmadan caddeye açılan ara sokakta Tayhan, Tahir'e dönerek;

"Burada dur" demişti.

Araba durmuş, hep beraber aşağıya inmişlerdi. Tayhan, Tahir ve Aras'a dönerek soğukkanlıca,

"Parlamente'nin önünde eylem yapacağız. Buranın önünde sürekli güvenlik görevlileri bulunuyor. Parlamente'nin önünden geçerek, dikkatlice gözlemleyip güvenliğin olmadığı bir yerde ineceğiz. Sizler de arabanın içinden çekersiniz. Dikkatli olun, yakalanmayın... Her ne pahasına olursa olsun, kaseti partiye ulaştırın" dedikten sonra arabaya binmişlerdi. Jip ara sokaktan Duma'nın olduğu caddeye girmişti. Caddede aralıklarla arabalar gidip geliyordu. Jip Duma'nın önünde bir tur atmıştı. Tur esnasında Tayhan parlamente'nin önünü gözleyip uygun bir yer arıyordu. Jip ikinci turu atarken Tayhan;

"Tamam burada dur" demişti.

Tahir jipi durdurduğunda, Jêhat gülümseyen gözleriyle Aras ve Tahir'in gözlerinin içine bakarak;

"Kendinize iyi bakın... Tüm dostlara selam!... Hoşçakalın!" dedikten sonra benzin bidonlarını alarak aşağıya inmiş, hızla parlamente'nin önüne koşmuştu. Tayhan arkada oturan Aras'a dönerek;

Çabuk camı aç ve kamerayı hazırla" demişti.

Bu arada Jêhat, parlamente'nin önüne ulaşmak üzereydi. Aras arabanın camını indiren kolu çevirmeye başlamıştı, cam buz tutmuş açılmıyordu. Aras heyecanla;

"Cam buz tutmuş açılmıyor" demişti.

Tayhan;

"Çakmakla ısıt, camı aç" demişti. Aras;

"Çakmağım yok" deyince, Tayhan cebinden çakmağı çıkartarak;

"Al bunu, bununla ısıt" demişti.

Aras çakmağı alıp camı ısıtmaya başlamıştı. Tayhan,

"Çabuk ol!" diyordu.

Aras heyecanla camı ısıtmaya çalışıyordu. Cam biraz açılmıştı ama yeterli değildi.

Bu arada Jêhat parlamente'nin önünde benzini etrafına dökmeye başlamıştı.

Aras camı ısıtırken çarkını çok fazla çakıyordu. Bunu gören Tayhan;

"Çarkını fazla çakma, bozulacak. O çakmak bize lazım. Yedeği yok" diyordu.

Aras birkaç kez daha çakmağı çaktıktan sonra Tayhan;

"Ver o çakmağı bozulacak. O bize lazım..." dedikten sonra çakmağı almıştı.

Aras buz tutmuş camı biraz daha zorlayarak, yarısına kadar açmıştı. Tayhan;

"Tamam yeterli. Oradan çekebilirsin" demişti.

Aras kamerayı çıkartmıştı ki, Tayhan hızla arabadan inerek Jêhat'ın yanına doğru koşmaya başlamıştı. Jêhat'a ulaşmıştı. Jêhat benzini üstüne döküyordu. Tayhan, Jêhat'ı geçerek hızla parlamente'nin önüne cebindeki mektubu bıraktıktan sonra aynı hızla Jêhat'ın yanına dönmüştü.

Bu arada Jêhat benzin bidonunu, ağzına götürerek içiyordu. Tayhan benzin bidonunu Jêhat'tan alarak önce daire biçiminde yere dökmüş, sonra başından aşağıya boşaltmıştı.

Aras kamerasını gözüne iliştiirmiş, donakalmış, bu yaşananları çekiyordu.

Tayhan ve Jêhat her iki bidonu da üstlerine boşaltmıştı. Tayhan cebinden yedeği olmayan çakmağı çıkartmıştı.

Tayhan ve Jêhat birbirine sarılmıştı. Gecenin karanlığını iki bedenden yükselen alevler aydınlatıyordu. Tayhan ve Jêhat yerlerinde durmuyordu. Ateş dansına tutuşmuşlardı. Ateşin alevleri daha da büyüyordu. Ve gecenin karanlığında bir haykırış;...

"Bijî Serok Apo!"

"Bijî Serok Apo!"

Aras, hayretten şaşkınlıktan donakalmıştı, kameranın objektifinden tüm yaşananları izlemişti. Alevler büyüdükçe etrafı aydınlatıyordu... O ara zihninde Tayhan'ın ne olursa olsun bu kaseti partiye ulaştırın" sözleri canlanmıştı.

Tahir'e;

"Hadi! Çabuk gidelim! diye bağırmıştı.

Jip hızla karanlığın içinde kaybolmuştu...

Uyuyamıyordum. Gözlerimi her açtığımda bir türlü sabah olmuyordu. Jêhat'ın ayrılırken tebessüm eden silüeti gözlerimde canlanıyordu. Sıcak sarılış...

Acaba sabah neler olacaktı? Yoldaş yitirilişini önceden bilmek, uğurlamak, ağır gelen buydu...

Duygularımı hazırlamaya çalışıyordum. Birşeylerin altında eziliyordum sanki...

Sabah erkenden açlık grevini yürüttüğümüz yere gittim. Herkes çocuklar, aileler, büyükler oradaydı. Merakla televizyonu açtım. Bu arada bir arkadaş Moskova'dan gelen bir faksı getirdi. "Dünya Kamuoyuna" diye başlayan bir yazıydı. Yazıyı görünce heyecanlanmıştım. Bu Tayhan'ın el yazısıydı. Sayfaları çevirerek en sonuna bakmıştım; Tayhan Umud-Jêhat, diye bitiyordu. Tayhan da mı yoksa?... Hayır! Mümkün değil!

Odada bulunan herkes televizyonun önüne doluşmuştu... Köye ilk geldiğimizde ela gözlerindeki yaşları küçük elleriyle ovalayan çocuk haykırıyordu...

"Heval Tayhan! Heval Tayhan!"

Hızla televizyona koştum.

Karanlığın içerisinde iki insan bedenlerini ateş yapmış haykırıyorlardı; "Bijî Serok Apo!" dikkatlice baktıktan sonra tanıdım...

Beyaz boğazlı kazak üzerindeydi...
Odanın her yanında hıçkırıklar, çığlıklar yükseliyordu. Duygularımı sabaha hazırlamıştım.
Fakat buna değil. Dayanılması çok güç bir acı tüm benliğimi kaplamıştı...
Tutamadım gözyaşlarımı...
Göz pınarlarımda bir melodi akıp gidiyordu.

"Gidenler nerede kaldılar
özledim gülüşlerini
Bu kenti güzelleştiren
Yalnızca onlardı sanki
Onlardı çocuklar ve aşka
Ölesiye bağlananlar
Gidersen yıkılır bu kent
Kuşlar da gider
gidersen
Kim sulayacak fesleğenleri
Kuşlar nereye sığınır akşam olunca..."

"Sen dostumdun benim
Gülünce güneşler açan
Bulutlara, rüzgara asarım suretini her akşam
Her akşam bir mektup yazarım dağlar kadar
Kayıp bir adresten geliyor sesin şimdi
Üşüyorsun
Unutma dostumsun benim
Neredeysen orada ölmek isterim..."

Şehit Tayhan ve Şehit Jêhat Arkadaşların Mektubu

Dünya Kamuoyuna!

ABD emperyalizmi, İsrail siyonizmi ve Türkiye faşist diktatörlüğünün başını çekerek geliştirdikleri ulusal Önderimiz Başkan Apo'ya yönelik uluslararası komployla onun şahsında 'Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ni tasfiye etmeye çalışmaktadırlar.

Bu uluslararası komplo içerisinde direkt veya dolaylı olarak yer alan tüm devletler, tüm çevreler şunu çok iyi bilmelidir ki; mazlum Kürt halkı insanlık tarihinde benzeri görülmemiş en olumsuz koşullarda yine eşine hiç rastlanmayan bir emekle faşist TC Devletin ulusal imha ve inkar politikalarıyla yok edilmenin eşğine getirilmiş, düşürülmüş, kişiliksizleştirilmiş, Kürt halkı gerçeğini yerle bir ederek dünyanın dünyasında en çirkinleştirilmiş, kendi özüne, kendi gerçekliğine, kendi değerlerine düşmanlaştırılmış, kendi kimliğine ihanet etmiş Kürt insanından bugünün ulusal, evrensel, yüce değerlerine sahip çıkan, onların mücadelesini en zor koşullarda veren, dünyanın en güzel insanını yaratan Ulusal Önderliğine uzanan kirli elleri kıracaktır. Bu kirli ellerin sahiplerinin insanlık değerlerine düşman karakterini, onların Ulusal Önderimiz şahsında halkımızı tarihten, insanlık aleminden silmeyi içeren soykırım politikalarıyla birlikte teşhir, kirli yüzlerini ve ruhlarını ilerici insanlık önünde mahkum edecektir. Başkan Apo'nun dünyanın en bastırılmış, en sindirilmiş, en örgütsüz kılınmış, en çağ dışı bırakılmış olan halkımızdan yaratmış olduğu bugünün en örgütlü ve direngen Kürt halkı bunu gerçekleştirebilecek hassasiyet, örgütlülük ve kararlılığa sahiptir.

Canıyla, kanyıyla, ruhuyla tüm ulusal ve evrensel değerleri kendi şahsında en üst düzeyde temsil ederek yaşatan Önderliğe ölümüne bağlı olan mazlum halkımızın her ferdî Başkan Apo'ya yöneltilen imhacı politikalar ve uygulayıcıları karşısında artık birer canlı bombadır, Önderliğin etrafında da ateşten birer çember. Halkımızın bu militan tavrı 40 milyonluk ezilen bir halkın umutlarına sahip çıkmasından da öteye tüm ezilen insanlığın, ilerici insanlığın özlem ve umutlarına sahip çıkılmasının bir gereği, ondan öte zorunluluğudur. Komplocu politikalarıyla Önderliğimizi, onun şahsında halkımızı imha etmeyi planlayanlara, tarihi tekerrür ettirmeye çalışanlara karşı Önderliğimiz tarihi yeniden canlandırarak karşılık veriyor. Başkan Apo'nun başlattığı ulusal açlık greviyle yaptığı çağrı; Hz. İsa'nın çarmıha gerildiği gün kendisini çarmıha gerenler için tanrıya "Onları affet baba, çünkü onlar ne yaptıklarını bilmiyorlar" biçimindeki çağrısının yeniden canlandırılmasıdır.

Tarih yeniden canlanıyor!

Bilinenin tersine Hz. Muhammed'in hicreti 622 yılında Medine'ye geçmesiyle değil ondan çok daha önce taife geçmesiyle başlar. Dün Hz. Muhammed için Taif ne idiye bugün Önderimiz Başkan Apo için de Moskova odur.

Dün Hz. Muhammed ve insanlar için Medine daveti ne idiye bugün Roma'da Romalıların Başkan Apo'yu Roma'ya daveti odur. Dün Medine insanlık tarihine altın harflerle geçti.

Bugün de Roma buna adaydır.

Tek Neron Roma'yı yakarak tarihe geçti. Bugün Roma, Kürtleri yakarak tarihe geçmemelidir. Çünkü Önderliğimize yönelik komploların özünde halkımızın, onun umutlarının yıkılması yatmaktadır.

Tarihin en görkemli direnişlerinden Spartaküs direnişçiliğini de, en alçakça ihanetlerden Brütüs ihanetçiliğine de en iyi tanık olan Roma'nın tercihini ihanetten yana değil direnişten yana yapacağına inanıyoruz. Bir halkın ölümü anlamına gelen umutlarının söndürülmesi tarihin hiçbir zaman affetmeyeceği en büyük suç, en büyük günahdır.

Köklü bir insanlık tarihi mirasına sahip Romalıların tarihine yaraşır bir yaklaşımla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı duydukları sıcak ve dostane duygularına yaraşır bir şekilde halkımızın şahsında onun temsil gücü olan Başkan Apo şahsında katledilmek istenen insanlığa sahip çıkacağına inanıyoruz.

İhanet tarihi belki bize bir Hz. Ali ruhunu canlandırma imkanı vermedi. Fakat direniş tarihi binlerce yıl önce Demireci Kawa'nın tutuşturduğu, sönmeye yüz tutmuş ateşi canlandıran Çağdaş Kawaların ateşini daha da gürleştirmeyi, yani insanlığı sarsmayı, insanlığı yeniden canlandırmayı bugün bize emrediyor.

Bize bunu duygularımız, ruhumuz emrediyor.

Bize bunu tarih bilincimiz, bize hayvanlaşmayı reva gören düşmanlarımıza olan kinimiz, öfkemiz zorluyor.

Bize bunu Başkan Apo'nun insanlık ideolojisinin bizde yarattığı yaşam heyecanı zorluyor.

Bize bunu halkımızın ezilen ilerici insanlığın çağdaş moralle Önderliğe sahip çıkma, ulusal, insani sorumluluk duygularımız zorluyor.

Bize bunu dünya gericiliğine karşı kazanacağımız zafere olan inancımızın heyecanı zorluyor.

Herşeye rağmen;

Bize bunu düşmanlarımızla bile herkesle daha çok barış içinde birlikte kardeşçesine, eşitçe, özgürce yani insanca yaşama özlem ve hasret içinde olan, tüm yaşamı bunu gerçekleştirme mücadelesine adanarak ölümsüzleşen baş öğretmenimiz, eğitmenimiz, başkomutanımız, yaşarken efsaneleşen, efsaneleşerek mitleşen, ululaşan Önderimiz Başkan Apo'nun bizde yaratmış olduğu moral, coşku, mücadele ve yaşam heyecanı, tutkusu zorluyor.

Bize bunu Önderliğimizin şahsında en üst düzeyde yaşatılan Apocu ruhla bütünleşme tutkusu, aşkı zorluyor.

Bize bunu tüm değerlerimizin bileşkesi olan Başkan Apo'ya bağlılığımız zorluyor. Bugün ülkemize, halkımıza dayatılan trajedi ve ulusal Önderliğimize karşı hazırlanan komploya, duyarlı çevreler bu trajedi ve komploya son vermek yerine onu daha da derinleştirirlerse dün Hz. İsa'yı çarmıha gerenler, Hz. Muhammed'i katletmeye yeltenenler bugün nasıl anılıyorlarsa, onlar da bugünden başlayarak sonsuza dek öyle anılacaktır. Bugün kendi bedenini bombaya dönüştürüp kendinde patlatan halkımız yarın onlarda patlayacaktır.

Bugün özgürlüğü için kendini yakan halkımız yarın onları yakacaktır. İnsanca yaşamaktan başka hiçbir amacı olmayan mazlum halkımızın laneti olacak, kendilerine karşı hiçbir zaman sözkonusu olmayan düşmanca duygular beslemesine neden olacaktır.

Olasılığı çok zayıf olsa böylesi bir durumun hiç kimseye, hiçbir çevreye birşey kazandırmayacağı gibi dünyamızı anlamlı kılan iyiliğin, güzelliğin, dostluğun, moral ilkelerin zarar görmesine insanlığın bir kez daha kaybetmesine yol açacaktır.

Soruna duyarlı, ilgili, yetkili tüm güçleri bu gerçekler ışığında en üst düzeyde bir sorumluluk ruhu ve bilinciyle sağduyuyla kararlı olmaya böylesi bir kararın alınmasına etkiye bulunmaya davet ediyor ve böyle davranacaklarına olan inancımızı belirtmek istiyoruz.

Yine bu çerçevede Başkan Apo'ya karşı geliştirilen komplo girişimlerini boşa çıkarmaya yönelik olarak başlatılan ulusal ve uluslararası kampanyaya başta İtalyan kamuoyu olmak üzere tüm dünya kamuoyunu duyarlı olmaya, içinden geçilen sürecin "Bir insanlık sınavı" süreci olduğunun bilinciyle ulusal Önderimiz Başkan Apo'nun başlatmış olduğu ulusal eylemimizi desteklemeye, Rusya Parlamentosu'nun alt kanadı Duma'nın Önderliğimiz için almış olduğu tarihi kararına "herşeye rağmen" yine tarihi bir sorumluluk göstererek sahip çıkmaya başlayan bu zorlu süreçte ilerici insanlık adına oynanması gereken rolü oynamayan Rusya hükümetini de Rusya halkının iradesiyle alınmış olan karara saygılı olmaya davet ediyoruz. Ulusal Önderimiz Başkan Apo'nun halkımıza "hassasiyetinizi, duyarlılığınızı canlı tutun fakat intihar eylemleri gerçekleştirmeyin!" biçimindeki talimatını Önderliğimizin en belirgin özelliği olan insani yönünden kaynaklanan bir talimat olarak kabul ediyor, O'nun bütün talimatlarına ölümüne bağlı olduğumuzu belirterek ve Başkan Apo'nun affına sığınarak "Önderliksiz, ülkesiz yaşamak haramdır bize!" diye haykırarak eylemimizi gerçekleştiriyoruz.

- Kahrolsun Ulusal Önderimiz Başkan Apo'ya alçakça saldırı içinde bulunan dünya gericiliği!
- Kahrolsun ulusal, evrensel ihanet!
- Yaşasın PKK, ARGK, ERNK!
- Yaşasın Başkan Apo!

Duyun Bizi

İnsanlık devriminde görün bizi
Özgürlüğe gebe alevlerde tutun bizi
Küllensin bedenimiz
Engin semalara
Derin mavi deryalara
Kızıl sarı bozkırlara

Arifesinde utkun ÷lkemizin
Heybetli dağlarına
Serpın bizi

Yıkayın ruhumuzu!
Kutsal ırmaqlarında
Derin vadileri
Güzelliği soyun!
Bağımsızlık rüzgarlarına
Salın bizi
Güneş'in ışıklarına serin
Gökyüzüne gömün bizi ...

16 Kasım 1998
Tayhan Umut - Jêhat

Ahmet Yıldırım ve Remzi Akkuş
(Tayhan ve Jêhat) Yoldaşların Anısına

Tayhan yoldaşın şehadeti ve eylemi onurlu bir yaşamın yolunu açan bir eylemdir. Kendilerini yakma eylemleri büyük bir kahramanlıktır. Bu kahramanlıklarıyla partiye, şehitlere, Önderliğe ve halka verdikleri sözü en görkemli biçimiyle tutmuşlardır. Her ne kadar kendilerini yakma eylemlerini tasvip etmesek de devrimin zorluklarını hafifletmek amacıyla arkadaşlarımızın attıkları bu adımı anlayışla karşılıyor, onların vasiyetlerini yerine getirmek zorunluluğunu an be an temel görevimiz olarak gördüğümüzü belirtiyoruz. Tayhan ve Jêhat yoldaşlarımız Önderlik etrafında alevden bir savunma çemberi oluşturmakla kalmamış, onunla birlikte halkın ve devrimin yolunu aydınlatmışlardır. Her iki arkadaşımızın gerçekleştirdiği bu eylem devrimin zorluklarını hafifletmiş olsa bile özgürlük için mücadele veren bizlerin görev sorumlularını daha da ağırlaştırmıştır. Tayhan ve Jêhat arkadaşlarımızı bir kez daha saygıyla anıyoruz, partimizin bu görev militanlarına bu vesileyle halkımızın özgürlüğüne olan bağlılığımızı bir kez daha dile getirerek Bağımsız Devletler Topluluğu'nda yaşayan yurtsever halkımızı da bu eylemin ağırlığını hissederek gereklerini yerine getirmeye davet ediyorum.

Selam ve Saygılarımla
Abdullah Öcalan
PKK Genel Başkanı

Kitapta adı geçenler:

Numan Uçar (Mahir Welat): Tufanda ihanetin yılan soğukluğuyla savruldu.
Ayfer Kaya (Rozerin): 15 Şubat'tan sonra Yunanistan'da savrularak özgürlük mücadelesinden koptu.
Remzi Akkuş (Jêhat): 17 Kasım 1998'de Önderliksiz yaşam olmaz diyerek yeni bir dünya, yeni bir yaşam için yaşamını verenlerin arasına katıldı.
Ahmet Yıldırım (Tayhan Umut): Jêhat ile beraber yaptığı eylemden sonra Moskova'da bir hastaneye kaldırıldı. 18 gün sonra 5 Aralık 1998'de Jêhat ile olan sözleşmesine katıldı.
Tahir: Rusya'da ya da Küçük Güney'de tüccar.
Hejar: Dağlarda gerilla.
Fatma: Rusya'da.
Mecit: Kafkasya Kürtlerinden, işadımı, İnterpol ve KGB ajanı.
Aras: Elinde kamerasıyla özgür Kürdistan dağlarında proje peşinde.
Sıdar: Şimdi adını değiştirdi Tayhan'ın umudunu, Onun adında taşıyor. Kürdistan dağlarında gerilla.
